

คู่มือ あきこと友だち Can-do

JAPANFOUNDATION
国際交流基金

ผู้แต่ง

Miki SHIBUYA (อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์เดชั่น กรุงเทพฯ)

ผู้ร่วมแต่ง(บทที่2 หัวข้อ3)

Motoko TAKEDA (อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์เดชั่น กรุงเทพฯ)

Yuri ASANO (อาจารย์ชาวญี่ปุ่นจาก JOCV)

ผู้แปล

ผศ.ดร. สุณิษย์รัตน์ เนียรเจริญสุข (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

บทที่1, บทที่2 หัวข้อ1-2 และบทที่3

ผศ.วันชัย สิลพัทท์กุล (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศิลปากร) บทที่2 หัวข้อ3, บทที่4

ผู้ให้ความร่วมมือ

ผศ.ดร.ดวงใจ จงธนากร (โรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน)

Ayako TAKAGAKI, Ayumi ITO, Hiroko TAKEI, Kayoko KIMURA, Rie ISHII,

Shoko NISHIOJI, Yoshiko MAEKITA (อาจารย์ชาวญี่ปุ่นจาก JOCV)

Ryushi MIHARA (Ryukoku University)

Naomi HATTA, Yukako MORIMOTO (อาจารย์ประจำ The Japan Foundation Japanese-Language Institute, Urawa)

Kanako OSADA, Naoko TAKATSUKA, Yasujiro TAKEI (ผู้เชี่ยวชาญภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์เดชั่น)

Reiko MATSUI (อดีตอาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์เดชั่น กรุงเทพฯ)

Ayako Furuuchi, Takashi MIURA, นพวรรณ บุญสม, ประภา แสงทองสุข (อาจารย์ประจำฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวนด์เดชั่น กรุงเทพฯ)

คู่มือ あきこと友だち Can-do

จัดทำโดย เจแปนฟาวนด์เดชั่น กรุงเทพฯ

ชั้น 10 อาคารเสริมมิตร

159 สุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0-2261-7500-4

โทรสาร 0-2261-7505

Homepage: <http://www.jfbkk.or.th>

พิมพ์วันที่ 30 กันยายน 2011

ลิขสิทธิ์ ©2011 The Japan Foundation, Bangkok

โครงสร้างของ “คู่มือ あきこと友だち Can-do”

คำนำ

เนื้อหาของคู่มือเล่มนี้

บทที่ 1 : あきこ Can-do

สรุปแนวความคิดของ 「JF Can-do」 โดยสังเขป อธิบายรายละเอียดของ 「あきこ Can-do」 ซึ่งจัดทำขึ้นจากแนวคิดของ 「JF Can-do」 โดยบรรยายเป้าหมายของแต่ละบทในตำรา 『あきこと友だち』 อย่างละเอียดในรูปประโยค “สามารถทำ...ได้”

บทที่ 2 : ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสอน

นำเสนอไอเดียที่จะสอนเนื้อหาในตำรา 『あきこと友だち』 อย่างไร จึงจะเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการพูดสื่อสารภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละบทได้

บทที่ 3 : กิจกรรมในชั้นเรียนกับการประเมินผล

อธิบายเกี่ยวกับวิธีคิดในการประเมินผล และมุมมองในการพิจารณาตัดสิน “ความสามารถในการพูด”

นำเสนอการประเมินผลโดยใช้แบบฝึกหัดท้ายสุดของแต่ละบทในตำรา 『あきこと友だち』

นำเสนอ “ใบประเมินผลร่วมกัน” ซึ่งนักเรียนใช้ประเมินซึ่งกันและกัน และ “ใบประเมินผลสำหรับอาจารย์” ซึ่งอาจารย์ผู้สอนใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

บทที่ 4 : กิจกรรมเสริม

นำเสนอกิจกรรมเพิ่มเติม ประกอบด้วยกิจกรรมที่มีรูปแบบคล้ายกับแบบฝึกหัดท้ายสุดในแต่ละบท และกิจกรรมใหม่ๆ ฯลฯ

สารบัญ

คำนำ	1
เนื้อหาของผู้่มือเล่มนี้	
บทที่ 1 : あきこ Can-do	4
1. มาตรฐานการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นของJF (JF Standard)	4
1.1 ต้นไม้มาตรฐาน	4
1.2 「JF Can-do」 กับ 「あきこ Can-do」	6
1.3 ข้อดีของการใช้ 「あきこ Can-do」	8
2. あきこ Can-do	9
บทที่ 2 : ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสอน	16
1. ลำดับของการสอนโดยรวม	16
2. ไอเดียสำหรับการเสริมสร้างความสามารถในการพูดสื่อสาร	17
2.1 การนำเข้าสู่บทเรียน	17
2.2 Input	21
2.3 การฝึกขั้นพื้นฐาน	23
2.4 การฝึกขั้นประยุกต์	31
3. ไอเดียการดำเนินการสอนในแต่ละบท	36
3.1 อุปกรณ์ที่ใช้	36
3.2 ไอเดียและเทคนิคในบทที่ 2	38
3.3 ไอเดียและเทคนิคในบทที่ 3	58
3.4 ไอเดียและเทคนิคในบทที่ 4	74

บทที่ 3 : กิจกรรมในชั้นเรียนกับการประเมินผล	88
1. การประเมิน “ความสามารถในการพูด”	88
2. ตัวอย่างกิจกรรมการประเมินผล	89
2.1 การประเมินผลกิจกรรม Show&Tell	89
2.2 การประเมินผลกิจกรรมการสัมภาษณ์	100
2.3 การประเมินผลกิจกรรมการทำบทบาทสมมติ	106
3. วิธีการประเมินอื่นๆ	111
3.1 วิธีการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก	111
3.2 เขียนเรียงความ ฟังอ่านแล้วจึงพูดรายงาน	111

บทที่ 4 : กิจกรรมเสริม	112
1. บทสนทนาสั้นๆ	112
2. กิจกรรมแบบกลุ่ม “ฝึกตามสถานการณ์จำลอง”	116
3. การเสนอผลงานหน้าชั้น (Presentation)	117
4. การจัดทำวิดีโอ	119

ท้ายเล่ม	121
-----------------	-----

คำนำ

เจแปนฟาวนด์เดชั่นพยายามที่จะนำเสนอสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ หรือสิ่งที่ทำให้คุณอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยรู้สึกพึงพอใจแม้ว่าจะเป็นสิ่งเล็กๆน้อยๆก็ตาม

คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่อาจารย์หลายท่านกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน เช่น “สอนกฎเกณฑ์การใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างเต็มที่แล้ว แต่นักเรียนก็ไม่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้” “ทำอย่างไรก็ไม่สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นสื่อสารได้” การเสริมสร้างความสามารถในการพูดสื่อสาร สำหรับผู้สอนซึ่งไม่ใช่เจ้าของภาษา (ชาวญี่ปุ่น) ที่อยู่นอกประเทศญี่ปุ่น มีจุดที่ได้ยากอยู่มากทีเดียว

คู่มือเล่มนี้จะนำเสนอไอเดียและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการเรียนการสอนซึ่งใช้ตำรา 『あきこと友だち』 ให้แก่อาจารย์ผู้สอนที่มีปัญหาดังกล่าว คู่มือเล่มนี้จัดทำขึ้นจากแนวความคิด “JF Can-do” โดยได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์มากมายหลายท่านซึ่งใช้ตำรา 『あきこと友だち』 ในการสอน หากมีไอเดียที่พอจะสามารถนำไปใช้ในชั้นเรียนได้ แม้จะเป็นเพียงเล็กน้อยก็ตาม ก็ขอให้อาจารย์ลองนำไปใช้ดูนะคะ

เนื้อหาของคู่มือเล่มนี้

◆ขั้นตอน “การตั้งเป้าหมาย → การสอน/กิจกรรมการเรียนรู้ → การประเมินผล” และ ข้อเสนอแนะของแต่ละส่วน

ในการจัดการเรียนการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง คงจะมีลำดับดังนี้ คือ “การตั้งเป้าหมาย → การสอน/กิจกรรมการเรียนรู้ → การประเมินผล” กล่าวคือ จะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายที่อยากให้นักเรียนบรรลุ จากนั้นก็จะดำเนินการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น และในตอนท้ายสุดจะมีการประเมินผลว่านักเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้หรือไม่

อาจารย์ทุกท่านกำหนดสิ่งใดเป็นเป้าหมายของชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่น คิดว่าคำตอบคงมีหลากหลาย เช่น “เพื่อให้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้” “เพื่อให้ใช้ไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง” “เพื่อให้สนใจญี่ปุ่น” “เพื่อให้สื่อสารกับคนญี่ปุ่นได้” ฯลฯ สิ่งที่เราอยากเสนอแนะในที่นี้ คือ วิธีการตั้งเป้าหมายว่าสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นทำ...ได้ 「○○ができる (Can-do)」 เช่น บทที่ 2 ในตำรา『あきこと友だち』 ตั้งเป้าหมายไว้ว่า “สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก แนะนำตนเอง เช่นบอกชื่อ สัญชาติ ชั้นปีที่เรียนอยู่ ฯลฯ แก่ผู้ที่พบกันเป็นครั้งแรกในโอกาสต่างๆ เช่นในงานเลี้ยง ฯลฯ รวมทั้งแนะนำคนที่ตนรู้จักให้แก่ผู้อื่นรู้จักด้วยได้”

เมื่อตั้งเป้าหมายไว้เช่นนั้น ในช่วงการเรียนจะต้องสอนวิธีการบอกชื่อของตนเองและสำนวนอื่นๆ เช่น 「私は高校生です」 (ฉันเป็นนักเรียนมัธยมปลาย) 「よろしくおねがいします」 (ขอฝากเนื้อฝากตัวด้วย) การพูดทักทายในงานเลี้ยงคงไม่สามารถฟังการอ่านตัวอักษรได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็น ต้องให้โอกาสฝึกฝนการพูดหลายๆ รอบ และควรนำเสนอแบบฝึกการพูดที่ใกล้เคียงกับการสื่อสารจริงให้มากที่สุด

และในตอนท้ายสุด จะมีการประเมินผลเพื่อเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนสามารถทำได้จริงหรือไม่ กรณีที่จะประเมินว่านักเรียนจำไวยากรณ์หรือคำศัพท์ได้หรือไม่ จะวัดผลโดยการสอบข้อเขียน แต่ในการวัดผลว่าสามารถพูดออกเสียงได้อย่างถูกต้องหรือไม่ สามารถตอบคำถามได้หรือไม่ ฯลฯ เหล่านี้จำเป็นต้องประเมินผลด้วยการสอบพูด พวกเราได้พยายามคิดวิธีการที่จะนำเสนอกิจกรรมที่นักเรียนสามารถประเมินซึ่งกันและกันจากการทำกิจกรรมในชั้นเรียนแต่ละวัน ในขณะเดียวกัน ผู้สอนก็สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ นอกจากนี้ ผู้สอนยังสามารถนำไปใช้ในการทบทวนวิธีการสอนของตนได้อีกด้วย

ดังนั้น การเปลี่ยนมาตั้งเป้าหมายว่า 「○○ができる (Can-do)」 และจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายนั้น จะช่วยลดช่องว่างระหว่าง “ความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ทางภาษากับความสามารถในการใช้จริง” ได้

ในคู่มือเล่มนี้จะนำเสนอไอเดียและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นหลัก 3 ประเด็น คือ ①การตั้งเป้าหมายด้วย “Can-do” ②การนำเข้าสู่บทเรียน และแบบฝึกหัดที่ใช้ในชั่วโมงเรียน และ③การประเมินผล

บทที่ 1 : 「あきこ Can-do」

◆ มาตรฐานการเรียนรู้การสอนภาษาญี่ปุ่นของJF (JF Standard)

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วใน “เนื้อหาของคู่มือเล่มนี้” เมื่อกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอน โดยใช้ 「○○ができる (Can-do) 」 ก็จะมีข้อดี คือ ทำให้ทิศทางชัดเจนขึ้น นักเรียนก็จะเข้าใจได้ อย่างง่ายดายว่าจะเรียนภาษาญี่ปุ่นเพื่ออะไร “Can-do” ที่ว่านี้ เป็นแนวคิดที่อยู่ใน “มาตรฐานการเรียนรู้การสอนภาษาญี่ปุ่นของJF” (ซึ่งต่อจากนี้จะขอเรียกว่าJF Standard) นำเสนอโดยเจแปน ฟาวนด์ชันในปี ค.ศ. 2010 ต่อไปจะขออธิบายเกี่ยวกับ “JF Standard” โดยสังเขปดังต่อไปนี้

1.1 ต้นไม้มาตรฐาน

JF Standard พัฒนารขึ้นมาโดยนำหลักคิดของCEFRที่เป็นบรรทัดฐานของการศึกษาภาษา ของยุโรป CEFRย่อมาจาก Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment เป็นกรอบมาตรฐานที่ใช้ร่วมกันในการศึกษาและสถานศึกษา ภาษาของยุโรป

JF Standardก็มีแนวคิดเช่นเดียวกับ CEFR คือ มุ่งหวังที่ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ระดับที่ตนเอง เรียนอยู่ และไม่ว่าจะอยู่ที่แห่งใดในโลก ก็สามารถที่จะเรียนภาษาญี่ปุ่นได้อย่างต่อเนื่อง โดยมี เป้าหมายและความพึงพอใจที่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ จากการที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ภาษาญี่ปุ่นมีวิธีการคิดในเรื่องความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาญี่ปุ่นร่วมกัน

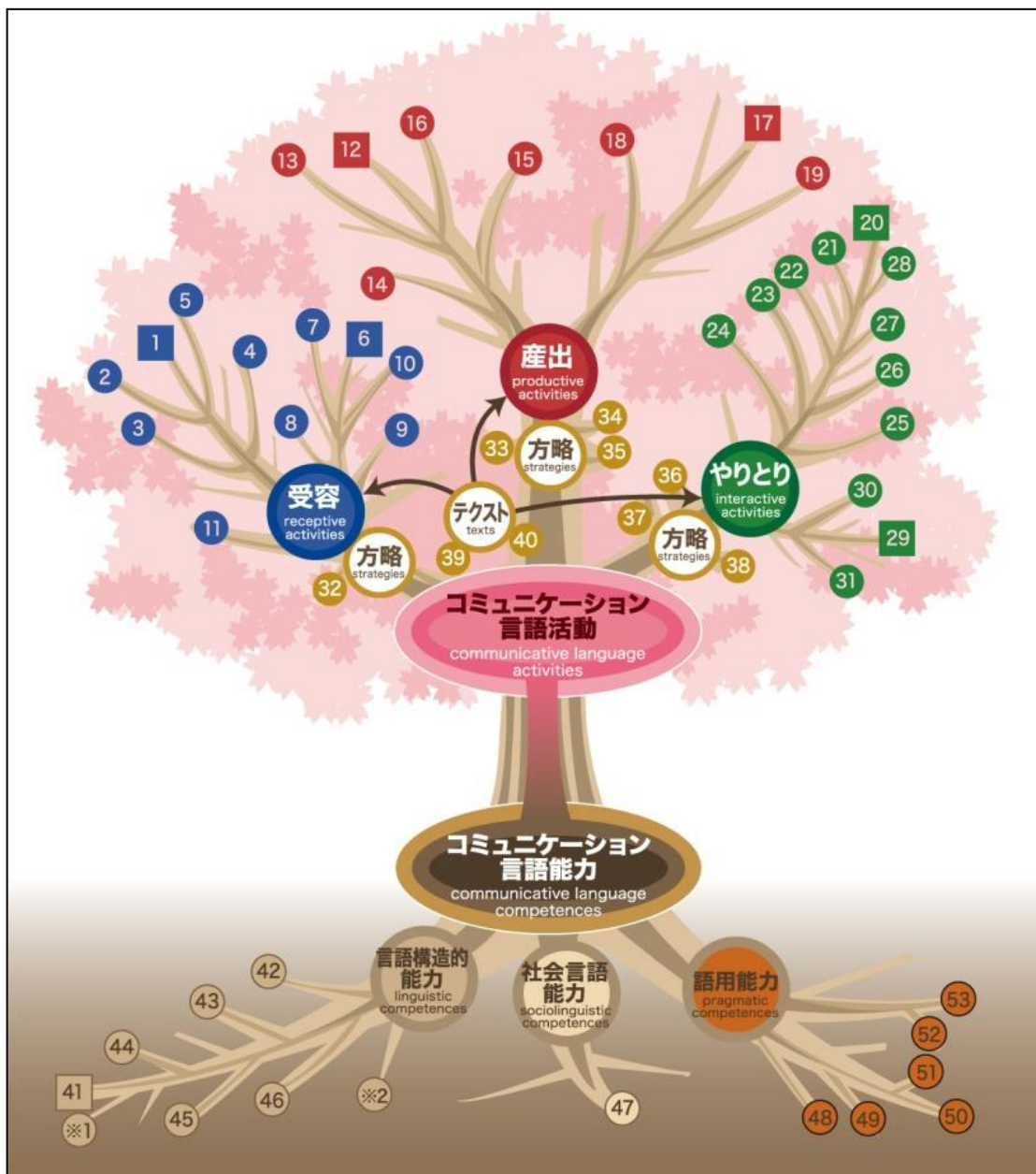
“JF Can-do” เกิดขึ้นจากแนวความคิด “ภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน” เพื่อให้ “เข้าใจซึ่งกันและกันได้” จำเป็นจะต้องมี “ความสามารถในการจัดการภารกิจให้เสร็จสิ้น” กล่าวคือ สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จลุล่วงได้ และมี “ความสามารถในการเข้าใจ วัฒนธรรมที่แตกต่าง” กล่าวคือ ขยายโลกทัศน์ ทำความเข้าใจและเคารพวัฒนธรรมอื่นจากการ สัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลาย

เพื่อให้สถาบันศึกษาต่างๆเข้าใจเรื่อง “ความสามารถในการจัดการภารกิจให้เสร็จสิ้น” และ สามารถนำไปใช้ได้ง่าย จึงได้นำเสนอเป็นภาพ “ต้นไม้มาตรฐาน” (ภาพที่ 1 หน้าถัดไป) “ต้นไม้ มาตรฐาน”นี้ประกอบด้วยรากและกิ่งก้าน ส่วนที่เป็นรากคือ “ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสาร” ซึ่งเป็นพื้นฐาน ความสามารถที่ว่านี้ คือ ความสามารถในการคำนึงความเหมาะสมในการ ใช้ภาษาให้เหมาะสมกับคู่สนทนาและสถานการณ์ได้ และ ความรู้ที่ถูกต้องทางด้านคำศัพท์และ ไวยากรณ์ หากรากที่เป็นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมั่นคงแล้ว ก็จะสามารถทำ กิจกรรมทางภาษาได้ ถ้าให้รากเป็นฐาน กิ่งก้านที่แผ่ขยายออกก็จะเป็น “กิจกรรมการใช้ภาษาใน

การสื่อสาร “ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ “กิจกรรมในการรับสาร” เช่น การอ่าน การฟัง “กิจกรรมในการส่งสาร” เช่นการพูดให้ผู้อื่นฟังเป็นเวลานานๆ หรือการเขียน และ “กิจกรรมในการรับและส่งสาร” เช่นการถามตอบในการสนทนาหรือในจดหมายเป็นต้น

ในที่นี้จะมีทั้งหมด 53 หมวด ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการและสภาพของแต่ละสถาบัน จึงสามารถเพิ่มกิ่งหรือรากใหม่ๆ หรือจะตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออกได้ ขอให้ลองนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพการเรียนการสอนของท่านนะคะ

ภาพที่1 ต้นไม้มาตรฐานJF

ในการนำไปใช้” ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาของการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย หากนำมาเปรียบกับต้นไม้มาตรฐาน คงจะกล่าวได้ว่า มีความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา กล่าวคือ มีสารอาหารมากมายอยู่ในส่วนราก แต่กลับไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสารอาหารนั้น ไม่สามารถแผ่ขยายกิ่งก้านออกไปได้

ดังนั้น ในขั้นแรก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำความรู้เกี่ยวกับตัวภาษาที่สั่งสมเพิ่มพูนไว้ไปใช้เพื่อทำบางสิ่งบางอย่างให้ได้ นั่นคือ การให้นักเรียนสามารถนำภาษาญี่ปุ่นไปใช้ทำบางสิ่งบางอย่างได้อย่างเป็นรูปธรรม

เริ่มจากการนำเข้าสู่บทเรียนในส่วนของความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา จะดำเนินการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวโดยคำนึงถึงคุณสมบัติของส่วนรากไปด้วย จากนั้นจึงให้ฝึกขั้นพื้นฐานเพื่อให้มีความรู้ติดตัวไปอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ในการแผ่ขยายกิ่งก้าน จำเป็นที่จะต้องฝึกขั้นประยุกต์ซึ่งใกล้เคียงกับการใช้ในสถานการณ์จริง ส่วนนี้คือส่วนที่ตรงกับการสอน/กิจกรรมการเรียน

เมื่อทำเช่นนี้ ในที่สุดดอกไม้อันงดงามก็จะเบ่งบาน นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นในการทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ แต่จะได้ผลจริงหรือไม่นั้น จำเป็นต้องมีการประเมินผลเพื่อตรวจสอบ

ใน “คู่มือ あきこ Can-do” เล่มนี้ จะนำเสนอ “การตั้งเป้าหมาย → การสอน/กิจกรรมการเรียน → การประเมินผล” โดยอ้างอิงแนวคิดของ JF Standard ดังที่กล่าวมาข้างต้น

1-2. “JF Can-do” กับ 「あきこ Can-do」

สิ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่า “ใช้ภาษาญี่ปุ่นทำอะไร และทำได้มากน้อยเพียงใด” ก็คือ “JF Can-do” โดยมีทักษะการใช้ภาษา และกิจกรรมการใช้ภาษาที่สามารถทำได้ตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน ความสามารถในการใช้ภาษา จะแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ A1, A2, B1, B2, C1, C2 เรียงลำดับจากระดับต่ำไประดับสูง ฝ่ายภาษาญี่ปุ่น เจแปนฟาวน์เดชั่น กรุงเทพฯ ได้นำ “JF Can-do” มาอ้างอิงในการจัดทำเป้าหมายในการเรียนทุกบทในตำรา 『あきこと友だち』 ขึ้นใหม่อย่างละเอียด โดยจัดทำเป็น 「あきこ Can-do」 มีการกำหนดรายละเอียดในเรื่องระดับภาษาญี่ปุ่น หัวเรื่องหรือสถานการณ์ในการสนทนา และการนำภาษาไปใช้ทำอะไร ฯลฯ เพิ่มเติมเข้าไปในเป้าหมายเดิมของตำรา 『あきこと友だち』 ซึ่งวิธีจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่นำเสนอในคู่มือเล่มนี้ทั้งหมดได้นำ 「あきこ Can-do」 มาเป็นหลักในการจัดทำ

อนึ่ง 「あきこ Can-do」 จะมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาเทียบเท่ากับระดับ A1-A2 ของ “JF Can-do” ตารางด้านล่างจะแสดงให้เห็นถึงลักษณะพิเศษของเกณฑ์ในแต่ละระดับ

	ระดับA1	ระดับA2
เงื่อนไข	พูดอย่างช้าๆ หรือพูดเรื่องที่	พูดอย่างชัดเจน และหากเป็นเรื่อง

	เกี่ยวกับตนโดยตรง จะสามารถเข้าใจได้	ทุกๆ ไป จะสามารถเข้าใจได้
หัวเรื่องและสถานการณ์	เฉพาะเรื่องของตนเองและเรื่องรอบตัวที่เกี่ยวกับความต้องการในชีวิตประจำวัน	เรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน กิจวัตรประจำวัน หัวข้อสนทนา ขยายวงเล็กน้อยไปถึงเรื่องราวที่ตนเองสนใจ
โครงสร้างภาษาญี่ปุ่น	คำศัพท์และสำนวนพื้นฐาน	ประโยคง่ายๆ สั้นๆ
การนำไปใช้	พูดได้ตอบอย่างง่ายได้	เข้าใจในระดับที่จะตอบสนอง ความต้องการที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม สามารถใช้วลีหรือประโยคง่ายๆ ในการบอกเล่า หรือพูดสนทนา ได้ตอบสั้นๆ ได้

ตัวอย่างเช่น แม้จะเป็นวัตถุประสงค์ “ชวนเพื่อน” เหมือนกัน เนื้อหาที่กล่าวถึงในบทที่ 8 จะเป็นระดับ A1 และบทที่ 22 จะเป็นระดับ A2 ดังนี้

「あきこ Can-do」ของบทที่ 8 คือ “สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก บอกวันเวลาและสถานที่ แล้วชักชวนเพื่อนทำกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น ไปซื้อของ ไปกินข้าวด้วยกัน ฯลฯ ได้ รวมทั้งสามารถตอบรับและปฏิเสธคำชวนนั้นด้วยสำนวนเฉพาะได้ “ และของบทที่ 22 คือ “สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคง่ายๆ ชักชวนเพื่อนพร้อมนำเสนอจุดที่น่าสนใจหรือยกเหตุผลสนับสนุน รวมทั้งเสนอแผนอื่นแทนหากคู่สนทนาไม่สนใจหรือปฏิเสธ”

1-3. ข้อดีของการใช้「あきこ Can-do」

ในการสอนภาษาญี่ปุ่นโดยใช้ตำรา『あきこと友だち』 หากใช้「あきこ Can-do」 จะมีข้อดีอย่างไร

ตัวอย่างเช่น นักเรียนได้เรียนรูปอดีตของคำคุณศัพท์และกริยาในช่วงเรียนไปแล้ว กล่าวคือ นักเรียนรู้ถึงความแตกต่างของรูปปัจจุบันและรูปอดีต จากกฎการผัน และได้เรียนความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา ใน「あきこ Can-do」 การเรียนจะไม่สิ้นสุดลงเพียงเท่านี้ แต่จะใช้ความรู้นั้นในการบรรลุเป้าหมายที่ว่า “ถามและตอบเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำในวันหยุดและความรู้สึกต่อกิจกรรมนั้นโดยใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก” ดังนี้

A : 「先週^{せんしゅう}の土曜日^{どようび}に、どこへ行きましたか。」

B : 「友だちとホアヒンへ行きました。暑^{あつ}かったですよ。

でも、とても楽しかったです。」

A : 「そうですか。何を食^たべましたか。」

B : 「シーフードを食^たべました。か^たらかったです！」

ทุกท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการที่นักเรียน “สามารถพูดเรื่องของตนได้” จะทำให้นักเรียนรู้สึกดีใจ มีความมั่นใจและกระตือรือร้นมากกว่าที่จะฝึกแค่ผันรูป「暑^{あつ}いです」→「暑^{あつ}かったです」。「食^たべます」→「食^たべました」。

กล่าวคือ หากใช้「あきこ Can-do」 จะมีข้อดี ดังนี้

☆นักเรียนจะเข้าใจอย่างชัดเจนว่าคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ได้เรียนสามารถนำไปใช้สื่อสารจริงในสถานการณ์ใดบ้าง

☆นักเรียนจะรู้ว่าด้วยความสามารถภาษาญี่ปุ่นที่มีอยู่ตอนนี้ นำไปใช้ทำอะไรได้บ้าง และสามารถสื่อสารอะไรได้บ้าง

กล่าวคือ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ภาษาญี่ปุ่นที่ได้เรียนกับสถานการณ์จริง และเชื่อมโยงไปสู่การสื่อสารจริงได้

ในหน้าถัดไปจะเป็น「あきこ Can-do」 ทั้ง 30 บท รวมทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละเล่มในตำรา『あきこと友だち』

เล่มที่1 (ระดับ : A1.1)

บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่ 1
บทที่ 2	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากแนะนำตนเอง เช่น บอกชื่อ สัญชาติ ชั้นปีที่เรียนอยู่ ฯลฯ แก่ผู้ที่พบกัน เป็นครั้งแรกในโอกาสต่างๆ เช่น ในงานเลี้ยง ฯลฯ รวมทั้งแนะนำคนที่ตนรู้จักให้แก่ผู้อื่นรู้จักด้วยได้	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากแนะนำเกี่ยวกับ
บทที่ 3	สามารถแนะนำสถานที่ต่างๆ เช่น อาคารต่างๆในโรงเรียน ห้องเรียน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่ ณ ที่นั้นๆได้หากผู้ถามพูดซ้ำมาก	ตนเอง บุคคลและสถานที่ใกล้ตัวได้ รวมทั้งสามารถ
บทที่ 4	1. สามารถถามและตอบเกี่ยวกับวันในสัปดาห์ เวลา ตารางสอน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก	ถามและตอบในระดับพื้นฐานมากได้
	2. สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบในเรื่องอาหาร กีฬา วิชาเรียน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก	

เล่มที่2 (ระดับ : A1.2)

บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่2
บทที่ 5	สามารถถามและตอบเกี่ยวกับวิธีการและเวลาที่ใช้ในการเดินทางไปโรงเรียนโดยใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกเล่าข้อมูลในระดับง่ายมากเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของตนเองและคนใกล้ชิด รวมทั้งสามารถสนทนาได้ตอบอย่างง่ายๆ เพื่อชักชวนผู้อื่นทำกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวันได้
บทที่ 6	สามารถบอกเล่ากิจกรรมในชีวิตประจำวันของตนเองหรือคนใกล้ชิด และความถี่บ่อยของกิจกรรมนั้นๆ โดยใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก	
บทที่ 7	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกคุณสมบัติเฉพาะหรือจำนวนของสินค้า สอบถามราคาแล้วเลือกซื้อหรือสั่งสินค้าได้	
บทที่ 8	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกวันเวลาและสถานที่ แล้วชักชวนเพื่อนทำกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น ไปซื้อของ ไปกินข้าวด้วยกัน ฯลฯ ได้ รวมทั้งสามารถตอบรับและปฏิเสธคำชวนนั้นด้วยจำนวนเฉพาะได้	
บทที่ 9	สามารถถามและตอบเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำในวันหยุดและความรู้สึกต่อกิจกรรมนั้นโดยใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก	
บทที่ 10	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกเล่าเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งให้ข้อมูลระดับพื้นฐานมากเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาและความชอบทั้งของตนเอง คนในครอบครัว และคนรอบข้างได้	

เล่มที่3 (ระดับ : A1.3)

บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่3
บทที่ 11	สามารถเข้าใจคำสั่งหรือคำขอร้องสั้นๆง่ายๆของครูหรือเพื่อน ในโรงเรียนในสถานการณ์ต่างๆในโรงเรียนได้หากคู่สนทนา พูดช้าๆ	สามารถใช้จำนวน และรูปประโยค พื้นฐานสนทนา โต้ตอบในการสั่ง หรือขอร้องอย่าง ง่ายๆ รวมทั้ง สามารถใช้ศัพท์ จำนวน และรูป ประโยคพื้นฐาน อธิบายเกี่ยวกับ ลักษณะเฉพาะ ของสิ่งของและ คนที่อยู่ใกล้ตัวซึ่ง เกี่ยวข้องกับตน และสนทนา โต้ตอบอย่างง่ายๆ เกี่ยวกับกิจกรรม ประจำวันและ ประสบการณ์ของ กันและกันได้
	สามารถกล่าวขอร้องง่ายๆ เช่น ขอยืมสิ่งของต่างๆ ด้วยจำนวน และรูปประโยคพื้นฐาน รวมทั้งสามารถตอบรับและปฏิเสธ พร้อมบอกเหตุผลด้วยจำนวนเฉพาะระดับพื้นฐานได้	
บทที่ 12	สามารถสอบถามและอธิบายวิธีเดินทางและเส้นทางที่ใช้ใน การไปสถานที่ที่ไม่เคยไปมาก่อนโดยใช้จำนวน และรูป ประโยคพื้นฐานได้	
บทที่ 13	สามารถบรรยายลักษณะเครื่องแต่งกายหรือหน้าตาและ อากัปกิริยาของคนในครอบครัวหรือเพื่อนด้วยจำนวนและรูป ประโยคพื้นฐานให้คนที่ไม่รู้จักฟังได้	
บทที่ 14	สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคพื้นฐานถามและตอบคำถาม ที่เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของสิ่งของหรือสถานที่ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป รวมทั้งบอกเล่าสิ่งที่ตนชอบโดยการเปรียบเทียบได้	
บทที่ 15	1. สามารถถามและตอบคำถามง่ายๆเกี่ยวกับประสบการณ์ใน เรื่องใกล้ตัว เช่น ประสบการณ์เกี่ยวกับอาหารหรือการ ท่องเที่ยวโดยใช้จำนวนและรูปประโยคพื้นฐาน	
	2. สามารถอธิบายลำดับและขั้นตอนในการทำอาหารหรือ กิจกรรมในชีวิตประจำวันโดยใช้จำนวนและรูปประโยค พื้นฐาน	
บทที่ 16	1. สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคพื้นฐานบอกเล่าเกี่ยวกับ บุคคลที่ให้หรือได้รับของขวัญหรือของฝากได้	
	2. สามารถบอกเล่าพร้อมยกตัวอย่างเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำใน	

	วันหยุดและสิ่งที่คิดจะทำต่อไปหลังจากนี้โดยใช้จำนวนและ รูปประโยคพื้นฐาน	
--	---	--

เล่มที่4 (ระดับ : A2.1)

บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่4
บทที่ 17	สามารถอธิบายอาการเจ็บป่วยของตนเองอย่างง่ายๆ เมื่อไปโรงพยาบาล และฟังคำแนะนำหรือคำเตือนจากแพทย์ที่พูดช้าและชัดได้ รวมทั้งสามารถแนะนำคู่สนทนาเกี่ยวกับสุขภาพด้วยสำนวนเฉพาะง่ายๆ ได้	สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคง่ายๆ แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับ
บทที่ 18	สามารถบอกเล่าเกี่ยวกับพัฒนาการของตนหรือเพื่อนและการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วยสำนวนและรูปประโยคง่ายๆ ได้	เรื่องราวหรือเหตุการณ์ใกล้ตัวที่เกี่ยวข้องกับ
บทที่ 18	สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคง่ายๆ ชักถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมการและความคืบหน้าของเรื่องต่างๆ เช่น งานเลี้ยง ฯลฯ	ตนเอง หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ
บทที่ 20	สามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ได้ฟัง อ่าน หรือพบเห็นเกี่ยวกับเรื่องรอบตัวหรือกิจกรรมในโรงเรียนให้ผู้อื่นทราบโดยใช้ศัพท์สำนวน และรูปประโยคง่ายๆ	รวมทั้งสามารถสนทนาได้ตอบอธิบายเกี่ยวกับ
บทที่ 21	สามารถเชื่อมโยงประโยคง่ายๆ บอกเล่าเกร็ดต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ของตนเองหรือสิ่งของที่อยู่ในความทรงจำ	สถานการณ์ปัจจุบันอย่างง่ายๆ
บทที่ 22	สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคง่ายๆ ชักชวนเพื่อนพร้อมนำเสนอจุดที่น่าสนใจหรือยกเหตุผลสนับสนุน รวมทั้งเสนอแผนอื่นแทนหากคู่สนทนาไม่สนใจหรือปฏิเสธ	ให้คำแนะนำ และเจรจาขึ้นพื้นฐานเกี่ยวกับกำหนดการต่างๆ ได้

เล่มที่5 (ระดับ : A2.2)

บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่5
บทที่ 23	1. สามารถถามและตอบด้วยสำนวนและรูปประโยคง่ายๆ เกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียน	สามารถใช้สำนวน และรูปประโยค
	2. สามารถขออนุญาตครูหรือเพื่อนในสถานการณ์ต่างๆ ในโรงเรียนด้วยสำนวนและรูปประโยคง่ายๆ รวมทั้งสามารถตอบคำขอนั้นด้วยสำนวนและรูปประโยคง่ายๆ ได้	
บทที่ 24	1. สามารถใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ ถ่ายทอดข้อมูลจากข่าวในหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ หรือคำพูดของบุคคลหนึ่งให้ผู้อื่นทราบ	ง่ายๆ สนทนา เกี่ยวกับข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับตน
	2. สามารถใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่กำลังเป็นประเด็นอยู่ในสังคมหรือเรื่องที่ตนสนใจ และสามารถฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้หากพูดซ้ำๆ	เช่น กฎเกณฑ์ ข่าว ต่างๆ ฯลฯ รวมทั้ง สามารถใช้
บทที่ 25	1. สามารถใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ บอกเล่าความฝันหรือความหวังของตน เช่น อาชีพการงานในอนาคต ฯลฯ และสามารถสนทนาโต้ตอบอย่างง่ายๆ เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว	ประโยคสั้นๆ แสดงความเห็น บอกเล่าความหวัง หรือแผนการใน
	2. สามารถใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ บอกเล่าแผนการและการเตรียมการที่จะทำให้สิ่งที่ตนเองฝันหรือหวังไว้เป็นจริง ทั้งยังสามารถสนทนาโต้ตอบง่ายๆ ในเรื่องนั้นได้	อนาคต และพูดขอ อนุญาตได้
บทที่ 26	สามารถใช้ประโยคง่ายๆ สั้นๆ อธิบายวิธีใช้อุปกรณ์หรือเครื่องยนต์กลไกที่ใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งสามารถเข้าใจคำอธิบายที่พูดซ้ำๆ เกี่ยวกับวิธีใช้อุปกรณ์นั้น	

เล่มที่6 (ระดับ : A2.2)

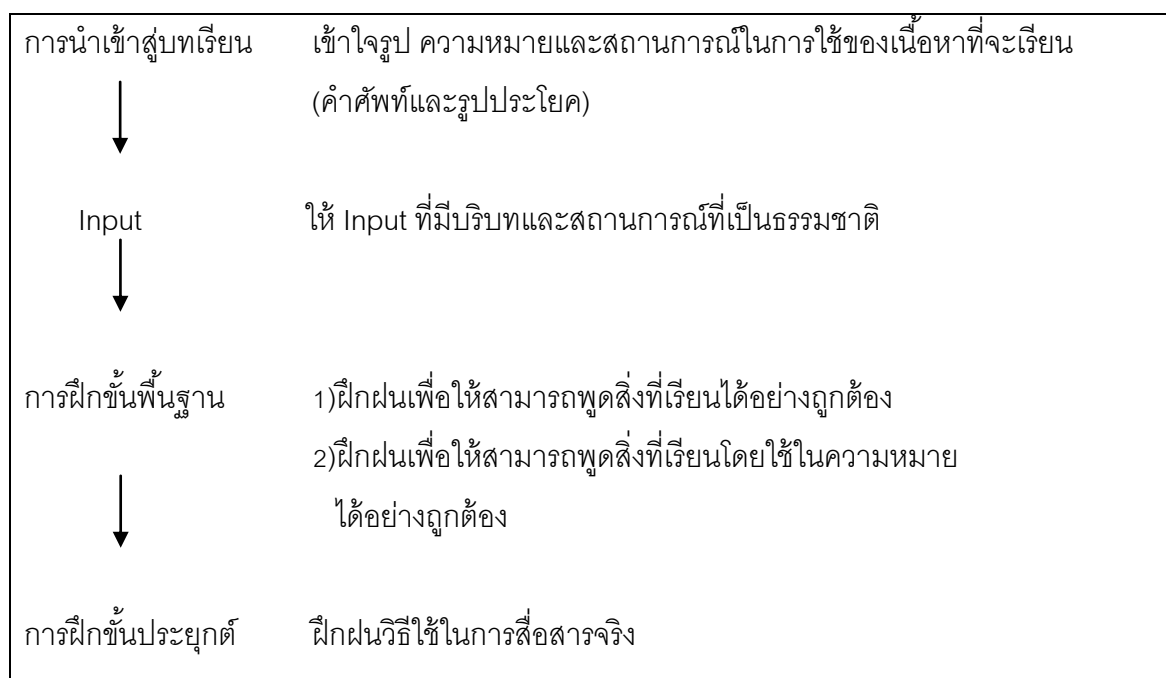
บท	あきこ Can-do	Can-do ของเล่มที่6
บทที่ 27	1. สามารถใช้ประโยคง่ายๆสั้นๆอธิบายเกี่ยวกับความรู้สึกไม่ชอบใจหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหนักใจ	สามารถใช้ประโยคสั้นๆแสดงความรู้สึก
	2. สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคสั้นๆกล่าวแสดงความเสียใจในความผิดพลาดของตนและกล่าวขอโทษคู่สนทนา	ต่างๆ เช่น ความรู้สึกเสียใจหรือเสียดย
	3. สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคสั้นๆที่ใช้กันทั่วไปให้คำแนะนำหรือเสนอความช่วยเหลือเมื่อเห็นผู้อื่นทำผิดพลาดหรือมีเรื่องเดือดร้อน	ความรู้สึกขอบคุณ ฯลฯ รวมทั้งสามารถสนทนาได้ตอบกับผู้
บทที่ 28	สามารถบอกเล่าข้อมูลตามข้อเท็จจริงเป็นข้อๆ เกี่ยวกับงาน ประเพณี วัฒนธรรม ธรรมเนียม ความคิดความเชื่อที่มีมาแต่อดีต ฯลฯ ด้วยประโยคง่ายๆสั้นๆ	ที่รู้สึกเช่นนั้นด้วยจำนวนและรูปประโยคที่ใช้กัน
บทที่ 29	สามารถใช้ประโยคง่ายๆบอกเล่าเกี่ยวกับความทรงจำในวัยเด็ก เช่น การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ การเรียนเสริมทักษะต่างๆ ฯลฯ	ทั่วไปได้ นอกจากนี้ยังสามารถเข้าใจประโยคง่ายๆที่ใช้
บทที่ 30	1. สามารถเข้าใจข้อมูลที่จำเป็นเมื่อได้ยินจำนวนสุภาพระดับพิเศษในภาษาญี่ปุ่นเฉพาะที่เป็นไปตามแบบแผนชัดเจน รวมทั้งสามารถใช้จำนวนสุภาพระดับพิเศษกับผู้ที่อาวุโสกว่าได้	จำนวนและรูปประโยคพิเศษในภาษาญี่ปุ่น เช่น รูปถูกกระทำ ภาษาสุภาพระดับพิเศษ
	2. สามารถกล่าวสุนทรพจน์แสดงความรู้สึกขอบคุณในโอกาสต่างๆ เช่น งานเลี้ยงอำลา ฯลฯ ด้วยคำกล่าวสั้นๆระดับพื้นฐานที่ได้ฝึกซ้อมมาก่อน	ฯลฯ รวมทั้งสามารถแต่งประโยคในทำนองเดียวกันอย่างง่ายๆได้ด้วย

บทที่ 2 : ข้อเสนอแนะในการดำเนินการสอน

ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นโดยมีเป้าหมาย “เพื่อให้สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสารจริงได้” จะดำเนินการเรียนการสอนไปอย่างไรดี ในบทนี้ ครั้งแรกจะอธิบายเกี่ยวกับวิธีคิดพื้นฐานซึ่งเป็นแนวคิดร่วมกันของทุกบท ในครั้งหลังเป็นการรวบรวมไอเดียและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ในแต่ ละบทได้

1. ลำดับของการสอนโดยรวม

คงจะดีหากจัดลำดับในการสอนให้เป็นเช่นเดียวกันกับกระบวนการเรียนรู้ภาษา ขอให้ดู ลำดับการสอนจากภาพด้านล่าง

ต่อจากนี้มาดูวิธีการอย่างเป็นรูปธรรมของแต่ละขั้นตอนโดยยกตัวอย่างจากบทเรียนในตำรา 『あきこと友だち』

2.ไอดีสำหรับการเสริมสร้างความสามารถในการพูดสื่อสาร

2.1 การนำเข้าสู่บทเรียน

การนำเข้าสู่บทเรียนเป็นส่วนสำคัญในการดึงความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียน ภาษาญี่ปุ่นให้กับนักเรียน ขอให้ลองคิดวิธีนำเข้าสู่บทเรียนหลากหลายวิธี

จากนี้ไปจะใช้อักษร T แทน ผู้สอน และ S แทน นักเรียน

[ข้อเสนอแนะ1] เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริง

[ข้อเสนอแนะ2] สร้างบรรยากาศการสื่อสารในชั้นเรียน

ตัวอย่างเช่น กรณีที่จะนำเข้าสู่บทเรียนในการสอนไวยากรณ์หัวข้อ 「สถานที่」 (どこ) 「誰」 (だれ) 「誰がいます」 จะนำเสนอประโยคตัวอย่างเช่นอะไรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้สึกอยากเรียน ประโยคส่วนใหญ่ที่ใช้กัน คาดว่าจะเป็นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง1 「職員室しよくいんしつに誰だれがいますか。」 「山川先生やまかわせんせいがいます。」

ตัวอย่าง2 「辞書じしょはどこですか。」 「机つくえの上うへです。」

ประโยคตัวอย่างเหล่านี้แน่นอนว่าเป็นตัวอย่างประโยคที่ถูกต้อง แต่ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น ลองดูที่ตัวอย่าง1 นี่เป็นโรงเรียนและตัวละครที่สร้างขึ้นในตำรา หากใช้แต่ประโยคในตำรา ก็จะทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรู้ว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตของตนเอง และรู้สึกว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่นนั้นห่างไกลจากตัวเอง แต่ถ้านำชื่อของเพื่อนร่วมห้องหรืออาจารย์ในโรงเรียนมาใช้ เพียงเท่านี้ก็จะกลายเป็นประโยคมีความหมายสำหรับผู้เรียน และให้ความรู้สึกรู้ว่าเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง จึงควรดัดแปลงประโยคให้เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน

นอกจากนี้ ตัวอย่าง2เป็นสถานการณ์ที่ไม่เป็นธรรมชาติ ตรงที่เป็นการถามที่รู้คำตอบอยู่แล้ว ควรจะระมัดระวังอย่าให้องค์ประกอบสำคัญในการสื่อสารที่ว่า “อยากรู้หรืออยากรถามเรื่องบางอย่าง” หายไป

ถ้าเช่นนั้นลองมาดูไอดีกันนะคะ เตรียมรูปห้องพักครูไว้หลายๆใบ แล้วเอาให้นักเรียนดูพร้อมตั้งคำถาม

T: 「ここはどこですか。」 → S: 「職員室しよくいんしつです。」

T: 「そうですね。私わたしたちの学校がっこうの職員室しよくいんしつです。誰だれがいますか。」

→ S: 「〇〇先生せんせいがいます。」

เพียงแค่เตรียมรูปที่เป็นเรื่องจริง ตามนี้ ผู้เรียนก็จะสามารถเชื่อมโยงประโยคภาษาญี่ปุ่นเข้ากับชีวิตจริงของตนเองได้ ซึ่งตัวอย่างข้างต้นที่กล่าวมานี้เป็นวิธีหนึ่งของ[1 เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริง]

ส่วนสำคัญอีกข้อคือ[2 สร้างบรรยากาศการสื่อสารในชั้นเรียน] ลองดูตัวอย่างกันนะคะ ในส่วนนี้จะลองใช้รูปดู

T: 「写真しゃしんを見てください。〇〇先生せんせいの写真しゃしんですよ。〇〇先生せんせいはどこですか。」

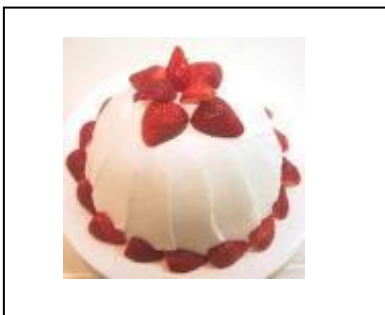
→S: 「そこです」 「海うみの中なか!」 「木きの上うへです」。

เป็นอย่างไบบ้างคะ เราสามารถสร้างสถานการณ์ในการถามตอบที่มีนัยยะในการใช้คำพูดเพื่อสื่อสารอะไรบางอย่าง การทำเช่นนี้เป็นการสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกอยากพูดอยากตอบ คำถามของครู ซึ่งการทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะสื่อสารในห้องเรียนนี้เป็นก้าวแรกที่จะพัฒนาท่าทีของนักเรียนที่มีต่อการพูดสื่อสาร ขอให้ลองนำเข้าสู่บทเรียนให้สนุกสนานด้วยการปรับเปลี่ยนหรือใช้เทคนิคเล็กๆน้อยๆ ตามข้างต้นนี้ดูนะคะ

[ข้อเสนอแนะ3] ให้นักเรียนสังเกตด้วยตนเอง/คิดเอง

หากผู้สอนเป็นผู้ให้ความรู้เพียงฝ่ายเดียวอยู่ตลอดเวลา จะทำให้นักเรียนสูญเสียความประสงค์ที่จะค้นพบคำตอบด้วยตนเอง หรือความสามารถในการคิดด้วยตนเอง ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นก็เช่นกัน หากให้นักเรียนได้สัมผัสความรู้สึกลึบลึกที่ดีที่ค้นพบกฎเกณฑ์ได้เอง จะทำให้เกิดความประทับใจ และเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนต่อไป

เช่น กรณีที่จะนำเข้าสู่บทเรียนในการสอนไวยากรณ์หัวข้อ 「คำกริยา + คำนาม (การขยายคำนาม)」 การที่ผู้สอนอธิบายวิธีใช้ไวยากรณ์นั้นเป็นภาษาไทยก็เป็นวิธีหนึ่ง แต่ลองใช้วิธีนำภาพอาหารมาให้ดูและถามคำถามดังนี้

T: 「これは何なんですか」

S: 「ケーキです。」

T: 「どんなケーキですか」

S: 「いちごのケーキです。」

S: 「白しろいケーキです。」

S: 「きれいなケーキです。」

แล้วนำคำตอบที่ได้จากนักเรียนมาใช้เขียนอธิบายบนกระดานโดยทำเครื่องหมายในส่วนที่มีการขยายคำนาม ตรงนี้จะเป็นการทบทวนรูปของการขยายคำนาม

これは いちごの ケーキ です。

これは 白しろ ケーキ です。

これは きれいな ケーキ です。

จากจุดนี้ ลองเพิ่มหัวข้อที่จะเรียนเข้าไปใหม่ โดยพูดว่า T : 「このケーキは、^{わたし} ^{いもうと} ^{つく} 私の妹が作りました。これは、^{わたし} ^{いもうと} ^{つく} 私の妹が作ったケーキです。」 (ขนมเค้กนี้ น้องสาวของฉันทำ นี่คือนขนมเค้กที่น้องสาวของฉันทำ) แล้วเขียนกระดานเหมือนด้านบน

これは ^{わたし} ^{いもうと} 私の妹がつくった ケーキ です。

เช่นเดียวกัน นำของจริงอีกหลายชิ้นมาให้ดูกลางยกตัวอย่างโดยเขียนประโยคบนกระดาน

これは ^{ともだち} 友達がくれた おみやげ です。

これは ^{わたし} 私がとった ^{しゃしん} 写真 です。

นักเรียนจะค้นพบส่วนใหม่ๆ ของภาษาญี่ปุ่นที่เพิ่งพบเจอเป็นครั้งแรก จากนั้นก็จะเริ่มคิดกฎเกณฑ์ด้วยตนเอง ผู้สอนช่วยเหลือนักเรียนในการที่จะคาดเดาความหมายเอง และค้นพบกฎการใช้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อที่เป็นภาพ ยกตัวอย่างในปริมาณที่เพียงพอ นอกจากนี้ ตอนที่เขียนกระดาน จะดีมากหากสามารถดึงความสนใจด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เขียนเชื่อมโยงกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว หรือขีดเส้นส่วนที่อยากให้งัด

[ข้อเสนอแนะ4] คิดประโยคตัวอย่างที่ “มีนัยยะในการสื่อสาร”

- 「^{がっこう} ^{げつようび} ^{きんようび} 学校は月曜日から金曜日までです。」
- 「スーパーへ^か ^{もの} 買い物に行きます。」

ประโยคข้างต้นทั้ง 2 ประโยคเป็นภาษาญี่ปุ่นที่ถูกต้อง แต่ลองคิดดูสักนิด ทุกท่านพูดประโยคนี้เมื่อใดและในสถานการณ์ใด หากเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน คงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพูด เนื่องจากรู้กันอยู่แล้วว่ามีเรียนวันอะไรถึงวันอะไร และการไปที่ซูเปอร์มาร์เก็ตก็เช่นกัน ตามปกติก็จะไปเพื่อที่ซื้อของ ไม่ได้ไปเพื่อเรียนหนังสือ ประโยคนี้ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะยกขึ้นมาพูดเช่นกัน ถ้าเช่นนั้น จะใช้ทั้ง 2 ประโยคนี้ในสถานการณ์แบบใดกัน

ตัวอย่างเช่น ประโยค a จะใช้ได้อย่างเป็นธรรมชาติตอนตอบคำถามเพื่อนที่อยู่ต่างโรงเรียนว่า 「^{わたし} ^{がっこう} ^{げつようび} ^{どようび} 私の学校は月曜日から土曜日までです。〇〇さんの^{がっこう} 学校は？」 (โรงเรียนของฉันเรียนวันจันทร์ถึงวันเสาร์ แล้วโรงเรียนของคุณ...ละ) หรือใช้ตอบคำถามเกี่ยวกับกำหนดการของตนเอง ตอนที่ไปสัมภาษณ์เพื่อของานพิเศษทำ

ประโยค b ใช้ตอนตอบคำถามที่ถามว่า 「いつもどこへ^か買^{もの}い物^いに行くんですか。」
(ปกติไปซื้อของที่ไหนเหรอ) หรือตอนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นคนซื้อของตอนแบ่งหน้าที่ความ
รับผิดชอบในการเตรียมจัดงานเลี้ยง

ดังนี้ แม้ว่าจะเป็นประโยคที่ใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง แต่ถ้าไม่รู้ว่าจะใช้ใน
สถานการณ์แบบใดก็ไม่สามารถนำไปสู่การใช้จริงได้ ในตอนนำเสนอประโยคตัวอย่าง จึงควร
นำเสนอโดยคิดถึงบริบทและสถานการณ์การใช้ไปด้วย

2.2 Input

ในการพัฒนาการเรียนรู้ทางด้านภาษาของผู้เรียน สิ่งสำคัญคือการทำที่ผู้เรียนได้สังเกตเห็นรูป
กับความหมายและวิธีการนำไปใช้ของไวยากรณ์และคำศัพท์ที่เพิ่งได้เรียน จึงจำเป็นที่จะต้องให้
“Input ที่นักเรียนสามารถเข้าใจได้” พร้อมทั้งให้บริบทและสถานการณ์การใช้ในปริมาณมาก
โดยเฉพาะผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่อยู่ในไทย โอกาสที่ผู้เรียนจะได้รับ Input ที่อยู่นอกห้องเรียนมีจำกัด
ครูจึงควรพยายามที่จะให้โอกาสนั้นแก่ผู้เรียน

จะขอยกเื่อเดียวสักสองสามเื่อเดียว ดังนี้

[ข้อเสนอแนะ 1] ให้ฟังคำอธิบายภาพหรือรูปที่มีเนื้อหาที่จะเรียน

จะขอนำเสนอวิธีการ Input โดยเอา “สรุปยายหน้าค่านาม” ซึ่งเป็นเนื้อหาในบทที่ 21 ยกมา
เป็น

ตัวอย่าง ครูเตรียมรูปที่ตนเองถ่ายไว้หลายใบ และอธิบายเกี่ยวกับรูปนั้นโดยใช้ “รูปขยายหน้า
คำนาม” ดังนี้

「見てください。私が撮った写真です。私の家族が作った料理ですよ。まずこれは私の母が作ったすしです。きれいでしょ？中に玉子や天ぷらが入っています。次は、私の主人が作ったハンバーガーです。大きくて、おなかがいっぱいになりました。最後の写真です。これは、私の妹が作ったおかしの家です。かわいいでしょう？サントクロースもいます。本当に食べることができますよ。」

หากใช้รูปภาพ รูปจะเป็นตัวช่วยทำให้ความเข้าใจลึกซึ้งมากขึ้น การที่ให้ผู้เรียนฟังประโยค
ที่ถูกต้อง จะเป็นการบ่อนวิธีการใช้ของรูปขยายหน้านามเข้าไปในสมอง และการนำเสนอ
สถานการณ์ในการใช้ที่ว่า “เอารูปที่ตนเป็นผู้ถ่ายให้ดู พร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับรูป” ก็จะทำให้ผู้เรียนรู้
เกี่ยวกับบริบทหรือสถานการณ์ว่าเมื่อไรจะใช้รูปขยายหน้าคำนาม

[ข้อเสนอแนะ2] ฟังและมีปฏิกิริยาตอบสนอง

ในข้อเสนอนี้ จะขอยกตัวอย่างการ Input ที่ให้ผู้เรียนได้ฟังและมีปฏิกิริยาตอบสนอง
ดัง

2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

ให้ผู้เรียนทั้งชั้นยืนขึ้น จากนั้นครูพดประโยค คนที่เป็นอย่างที่เราพูดนี้ลง ตัวอย่างนี้เป็น

เรื่อง“รูปขยายหน้าคำนาม”ของบทที่21

T 「メガネをかけている人」→ S : คนที่สวมแว่นนั่งลง

「白いシャツを着ている人」

「黒い靴をはいている人」

「朝、シャワーを浴びなかった人」

ด้วยวิธีนี้ ผู้เรียนจะได้เรียนหลากหลาย ได้ทบทวน “รูปธรรมดา” ไปพร้อมกับ “รูปขยายหน้าคำนาม” นอกจากนี้ เนื่องจากตนเองต้องปฏิบัติตอบสนอง เลยยิ่งทำให้สนใจฟังมากขึ้น

ตัวอย่างที่2

มอบการ์ด○×ให้กับผู้เรียนแต่ละคน ผู้เรียนฟังประโยคที่ครูพูด หากสิ่งนั้นถูกให้ยกการ์ด

○

หากผิดให้ยกการ์ด×

T 「今日は月曜日です」

→ S : หากวันนั้นเป็นวันจันทร์ให้ยกการ์ด○ แต่ถ้าไม่ใช่ให้ยกการ์ด×

「授業は8時15分からです」

「○○先生は男の先生です」

หรือจะยกการ์ด○× ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนก็ได้

T 「朝、ご飯を食べました」

→ S : หากทานข้าวเข้ามาให้ยกการ์ด○ หากไม่ได้ทานให้ยกการ์ด×

「いつもバスで学校へ来ます」

「日本語の勉強が大好きです」

มาคิดประโยคที่มีเนื้อหาที่เรียนในบทนั้น แล้วพูดให้ผู้เรียนฟังในลักษณะเช่นนี้กัน

ข้อเสนอแนะข้างต้น ไม่ว่าข้อไหน ก็ไม่ใช่การฝึกให้ผู้เรียนได้พูด แต่เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนให้ผู้เรียนเข้าใจความรู้ทางด้านภาษาที่เรียน เพื่อที่จะก้าวไปในขั้นต่อไป การ Input ที่ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นมาก นอกจากนี้ จากการ Input หากเข้าใจเนื้อหาทางไวยากรณ์ว่าใช้ในสถานการณ์ใด ก็จะทำให้ทักษะในการนำไปใช้จริงเพิ่มพูนขึ้นอย่างแน่นอน ถึงจะดูเหมือนว่าไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารด้านการพูด แต่ก็อยากให้ทุกท่านลองนำไปใช้ในชั่วโมงการสอนดู

2.3 การฝึกขั้นพื้นฐาน

การฝึกขั้นพื้นฐานเป็นการฝึกเพื่อให้ นักเรียนจดจำคำศัพท์ รูปประโยคและการออกเสียงที่เพิ่งได้เรียนไปได้อย่างถูกต้อง ในส่วนนี้จะขอก้าวโดยเน้น 2 ประเด็น คือ (1) ฝึกฝนเพื่อให้สามารถพูดสิ่งที่เรียนได้อย่างถูกต้องและ (2) ฝึกฝนเพื่อให้สามารถพูดสิ่งที่เรียนโดยใช้ในความหมายได้อย่างถูกต้อง

(1) การฝึกรูปประโยค (การฝึกแบบ drill)

เป็นการฝึกเข้าไปซ้ำมาหลายต่อหลายครั้งเพื่อให้ นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ ไวยากรณ์ หรือ การออกเสียงได้อย่างถูกต้อง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำในการฝึก ตัวอย่างของการฝึกในรูปแบบนี้ได้แก่

a. การฝึกพูดซ้ำ

ฝึกพูดตามผู้สอน

เช่น T : 読みます → S : 読みます

b. การฝึกเปลี่ยนรูป

ฝึกพูดเปลี่ยนรูปของคำที่ผู้สอนบอกให้เป็นรูปที่กำหนดไว้

เช่น ฝึกเปลี่ยนรูป ます เป็นรูป て

T : 読みます → S : 読んで

c. การฝึกแทนคำ

ฝึกพูดโดยใส่คำแทนลงไปประโยค

เช่น T : 本^{ほん}を^よ読みます 「雑誌」 → S : 雑誌^{ざっし}を^よ読みます

d. การฝึกตอบคำถาม

การฝึกที่อยู่ในรูปแบบการถามตอบ

เช่น T : 何^{なに}を^よ読みますか 「本」 → S : 本^{ほん}を^よ読みます

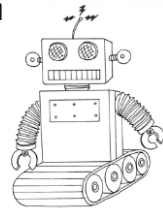
[ข้อควรระวังฯ]

ลองคิดการฝึกอุปประโยค โดยดูแบบฝึกหัดในตำราไปด้วย

1 อธิบายเกี่ยวกับผลงานที่แสดงในงานนิทรรศการวิชาการต่อไปนี้ ตามตัวอย่าง

れい これはロボットです。(一年生が作りました)

→ これは一年生が作ったロボットです。

1 これは写真です。(キャンプでとりました)

2 これはどうぐです。(タイ料理に使います)

3 これは人形です。(山川先生に借りました)

4 これは日本の歌です。(今、はやっています)

『あきこと友だち』第 21 課 れんしゅう 1

[ข้อเสนอแนะ 1] ฝึกไปที่ละขั้น

การให้นักเรียนพูดตามโดยพูดทั้งประโยคว่า「これは一年生が作ったロボットです。」ในทันใดนั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก ควรฝึกทีละขั้นโดยเริ่มจากส่วนสั้นๆ ที่เป็นพื้นฐานก่อน แล้วค่อยๆ เพิ่มระดับความยาก จนไปสู่ประโยคยาวในท้ายที่สุด ตรงนี้จำเป็นที่จะต้องทบทวนคำกริยารูปธรรมดา ก่อน ตามที่มีเขียนไว้ในคู่มือครู ขอให้ลองใช้การฝึกแบบ “b. การฝึกเปลี่ยนรูป”

ตัวอย่าง 1) T: 使います→ S: 使う
 T: 食べます→ S: 食べる
 T: はやっています→ S: はやっている
 T: 作りました→ S: 作った
 T: とりました→ S: とった
 T: 借りました→ S: 借りた

เมื่อนักเรียนสามารถนี้กรุปธรรมดาออกและพูดได้อย่างคล่องแคล่วแล้ว ลองใช้ “b. การฝึกเปลี่ยนรูป” แบบยาวขึ้นอีกนิด

ตัวอย่าง 2) T: タイ料理に使います→ S: タイ料理に使う
 T: 今、はやっています→ S: 今、はやっている
 T: 1年生が作りました→ S: 1年生が作った
 T: キャンプで撮りました→ S: キャンプで撮った
 T: 山川先生に借りました→ S: 山川先生に借りた

เมื่อพูดส่วนนี้ได้แล้ว ลองฝึกในรูปของ “รูปธรรมดา + คำนาม” โดยใช้ “c. การฝึกแทนคำ”

ตัวอย่าง 3) T: 本です (昨日買いました) → S: 昨日買った本です

- T : 本です (図書館で借りました) → S : 図書館で借りた本です
 T : 本です (先生が書きました) → S : 先生が書いた本です
 T : 本です (とてもはやっています) → S : とてもはやっている本です
 ตัวอย่าง 4) T : 道具です (タイ料理に使います) → S : タイ料理に使う道具です
 T : 歌です (今はやっています) → S : 今はやっている歌です
 T : 写真です (キャンプで撮りました) → S : キャンプで撮った写真です
 T : 人形です (山川先生に借りました) → S : 山川先生に借りた人形です
 ลองฝึกไปที่ละขั้นตอนนี้ โดยเริ่มจากสั้นไปยาว และง่ายไปยาก

[ข้อเสนอแนะ2] ฝึกมากๆ โดยรักษาจังหวะให้ดี

การฝึกรูปแบบนี้เป็นฝึกให้สามารถพูดได้กลับได้ ให้นักเรียนพูดซ้ำไปซ้ำมาหลายต่อหลายครั้งโดยรักษาจังหวะให้ดีจนกว่าจะสามารถพูดออกมาได้อย่างอัตโนมัติโดยไม่ต้องคิดอะไร ผู้สอนไม่เพียงแค่พูดปากเปล่า อาจฝึกโดยให้นักเรียนดูแฟลชการ์ดหรือรูปภาพไปด้วย หากจะใช้การ์ดหรือรูป ควรจะใช้กระดาษที่มีความหนาจะทำให้ใช้ได้สะดวกกว่า และควรทำให้มีขนาดใหญ่ และคำนึงถึงวิธีการให้ดู เพื่อให้ทุกคนในชั้นเรียนสามารถมองเห็นได้

つくります	たべます	かきました	} ใช้กระดาษ 1 แผ่นพับครึ่ง ส่วนบนเขียนคำแนะนำ และส่วนล่างเขียนคำตอบ
つくる	たべる	かいた	

ในการฝึกรูปแบบนี้ ปริมาณและความเร็วในการฝึกเป็นสิ่งจำเป็น ผู้สอนจะต้องให้คำในการฝึกอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ถ้าทำรายการคำศัพท์และสำนวนที่จะใช้ในการฝึกไว้ล่วงหน้าได้ก็จะดี ตอนที่ทำการรายการคำศัพท์ ควรตรวจสอบการแบ่งกลุ่มของคำกริยา หรือตรวจสอบว่าเป็นภาษาญี่ปุ่นที่เป็นธรรมชาติหรือไม่

เช่น) ○チェンマイで撮った写真です ×チェンマイで撮った本です

[ข้อเสนอแนะ3] ลองฝึกโดยไม่ดูตัวอักษร

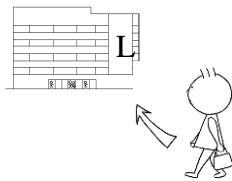
การฝึกในส่วนที่② เป็นการฝึกโดยใช้แฟลชการ์ด หากฝึกโดยดูตัวอักษรอยู่เสมอจะกลายเป็นการฝึกอ่าน ดังนั้นในการที่จะฝึกให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงคำศัพท์เข้ากับความหมายได้ ขอให้ลองฝึกดังต่อไปนี้

แบบฝึกหัดการตอบรับคำชวนของบทที่ 8

5 จับคู่และชักชวนเพื่อนทำกิจกรรมต่างๆ

5.1 ตอบรับคำชวน

れい

A : いっしょに デパートへ 行きませんか。

B : はい、行きましょう。

デパートへ 行く

1 サッカーを します

2 としょかんへ 行きます

3 昼ごはんを 食べます

4 おちゃを 飲みます

『あきこと友だち』第8課れんしゅう 5

ในตำราเรียนจะมีเขียนไว้ทั้งตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นและรูปภาพ หากนำแบบฝึกนี้ไปใช้จะเป็นอย่างไร นักเรียนอาจจะอ่านเพียงตัวอักษรและเปลี่ยนรูปคำกริยาแบบเครื่องจักร ทำให้กลายเป็นการฝึกเปลี่ยนรูปโดยไม่เข้าใจความหมาย

ดังนั้น หลังจากฝึกเปลี่ยนรูปคำกริยา เช่น 「行く」 → 「行きませんか」、「行く」 → 「行きましょ う」 อย่างเพียงพอแล้ว ลองฝึกโดยให้ดูรูปเพียงอย่างเดียว นักเรียนก็ต้องนึกก่อนว่าคำกริยาในภาพนั้นพูดเป็นภาษาญี่ปุ่นว่าอย่างไร จากนั้นก็จะพยายามคิดว่าตอนที่ชวนเพื่อนจะต้องใช้สำนวนอย่างไร จะเป็นการฝึกที่ให้นักเรียนนึกถึงคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วและสามารถพูดชวนเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ เป็นก้าวแรกเพื่อให้สามารถพูดสื่อสารได้โดยไม่พึ่งพาตัวอักษร

[ข้อเสนอแนะ4] พิจารณานักเรียนจะสามารถใช้ในสถานการณ์จริงได้หรือไม่

การฝึกพูดตามนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ออกเสียงและจดจำรูปประโยคได้อย่างถูกต้อง แต่ถ้าให้พูดประโยคที่ ^{わたし} ^{やまだ} 「私は山田です」 ซ้ำไปมาหลายรอบ ในความเป็นจริง จะมีการนำประโยคนี้ไปพูดหรือไม่ ขอให้ลองดูในชั้นเรียน มีคุณยามาตะอยู่หรือไม่ นักเรียนควรฝึกพูดชื่อจริงและเรื่องจริงของตนเองดีกว่าที่จะฝึกพูดประโยคนี้ เพราะจะเป็นประโยชน์ในการสนทนาจริง

[ข้อเสนอแนะ5] การแก้ไขข้อผิดพลาด

การฝึกขั้นพื้นฐานมีเป้าหมายเพื่อให้สามารถออกเสียงและจดจำรูปได้อย่างถูกต้อง กรณีที่นักเรียนพูดผิด ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องบอกรูปที่ถูกต้องหรือแนะนำให้นักเรียนคิดรูปที่ถูกต้องเองได้ และกรณีที่นักเรียนสามารถพูดได้อย่างถูกต้องก็ขอให้บอกไปว่าถูกต้อง ความรู้สึกยินดีหรือประสบความสำเร็จว่า “ทำได้” จะเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ต่อไป

[ข้อเสนอแนะ6] การมีความมั่นใจในการสอนออกเสียง

การสอนการออกเสียงอาจจะเป็นอุปสรรคข้อหนึ่งสำหรับผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ดูเหมือนว่าจะมีผู้สอนหลายท่านที่คิดว่า “ออกเสียงให้เหมือนคนญี่ปุ่นไม่ได้” “ไม่มั่นใจในการสอน” แม้จะออกเสียงได้ไม่เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา แต่สิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใดคือ การสามารถออกเสียงแล้ว “ไม่เป็นปัญหาสำหรับการสื่อสาร” ซึ่งเชื่อว่าอาจารย์ทุกท่านมีความสามารถอยู่ในระดับนั้นเพียงพอ

นอกจากนี้ ถึงจะเป็นคนญี่ปุ่นเหมือนกัน แต่ก็มี ความแตกต่างทางด้านเสียงหลายๆอย่าง ขึ้นอยู่กับเขตพื้นที่ที่อยู่และรุ่นอายุ เป็นต้น ดังนั้นจึงไม่มีการออกเสียงที่ถูกต้องเป็นเพียงหนึ่งเดียว สิ่งสำคัญคือการออกเสียงให้ “สามารถสื่อสารได้” ไม่ต้องให้ได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษาก็ได้

นอกจากนี้ ปัจจุบันที่กำลังก้าวสู่โลกาภิวัตน์ โอกาสที่ใช้ภาษาในการสื่อสารกับคนที่เรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศอื่นๆก็จะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ดังนั้นสิ่งสำคัญคือการฝึกปรือการออกเสียงให้ “สามารถสื่อสารได้” โดยพยายามคุ้นเคยกับเสียงภาษาญี่ปุ่นหลายๆแบบและเทียบเคียงกับการออกเสียงของตนเองไปด้วย

สำหรับผู้เรียนชาวไทยที่เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ การออกเสียงของผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาเหมือนกันนั้นเป็นเป้าหมายของผู้เรียนที่พอจะเป็นไปได้และอยู่ในโลกของความ เป็นจริงที่สุด ขอให้ทุกท่านพยายามทำให้เป็นแบบอย่างในการชวนชวนใช้ภาษาญี่ปุ่นให้ผู้เรียนเห็น

(2) การฝึกแบบคิดความหมาย

เมื่อจำรูปจากการฝึกอุปประโยคได้แล้ว ต่อไปจำเป็นที่จะต้องฝึกพูดสิ่งที่ตนต้องการจะสื่อ ต่อจากนี้จะดูว่าฝึกแบบใดได้บ้าง

[ข้อเสนอแนะ1] การฝึกแบบเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสถานการณ์

เช่น สมมติว่านักเรียนได้เรียนสำนวนชักชวน 「～ませんか」 และสำนวนตอบรับคำชวน 「～ましょ う」 แล้ว ขอให้ลองคิดว่านักเรียนมักจะใช้สำนวนนี้ในสถานการณ์ใด

ตัวอย่าง 1) วันนี้มีงานเลี้ยง ที่ห้องข้างๆ มีขนมและเครื่องดื่มมากมาย

みなさん！
いっしょに
食べませんか。

ตัวอย่าง 2) กำลังซ้อมฟุตบอลอยู่ เหนื่อยเพราะซ้อมหนัก

ふう、暑い^{あつ}ですね。
ちょっと休み^{やす}ませんか。

そうですね。
休み^{やす}ましょう。

ตัวอย่าง 3) วันนี้สอบเสร็จแล้ว อยากไปเที่ยวด้วยกันสินะ

テストが終わり^おました！
みんなでカラオケへ行き^いませんか。

เป็นอย่างไรบ้าง เป็นประโยคที่นักเรียนน่าจะได้อ่านและมีชีวิตชีวา มากกว่าตัวอย่างที่ปรากฏในตำราเรียนใช่ไหม หลังจากที่ได้ดูตัวอย่างหนึ่งตัวอย่างแล้ว ลองให้นักเรียนคิดคำที่จะใส่ลงในเครื่องหมายคำพูดกันเองอย่างอิสระ

[ข้อเสนอแนะ2] ฝึกพูดเพิ่มอีกนิด

A : 「今晚、日本料理^{こんばん にほんりょうり}を食べ^たに行きませんか。」

B : 「いいですね、行きましょう。」

ในการสนทนา คงไม่ได้จบลงเพียงแค่ 2 ประโยคนี้ เช่น

A : 「B さん、B さん。今晚、日本料理^{こんばん にほんりょうり}を食べ^たに行きませんか。」

B : 「え、日本料理^{にほんりょうり}ですか。どこに？」

A : 「アソクです。新^{あた}しい店^{みせ}ですよ。」

B : 「へえ。いいですね、行きましょう。」

การสนทนามักจะเป็นไปในลักษณะนี้ ดังนั้นเมื่อนักเรียนสามารถพูดหัวข้อที่ต้องเรียนได้แล้ว ลองฝึกนักเรียนให้คิดสิ่งที่พูดเพิ่มเติมเข้าไปอีกนิด จะทำให้เป็นบทสนทนาที่มีความเป็นธรรมชาติมากขึ้น

[ข้อเสนอแนะ3] การฝึกที่มี “สิทธิในการเลือก”

ลองเปรียบเทียบตัวอย่าง 2 ตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1) T : S1 さんは、毎朝^{まいあさ}何^{なに}を食べ^たますか。 「パン」 (=คำที่ให้ฝึก)

S1 : 私は毎朝パンを食べます。

T : S2 さんは、毎朝^{まいあさ}何^{なに}を食べ^たますか。 「ごはん」 (=คำที่ให้ฝึก)

S2 : 私は毎朝ごはんを食べます。

→ เป็นการฝึกอุปประโยค โดยนักเรียนพูดตามคำบอกของผู้สอน

ตัวอย่าง 2) T : S1さんは、毎朝何を食べますか。 (ไม่ให้คำ)

S1 : 私は毎朝サンドイッチを食べます。

T : S2さんは、毎朝何を食べますか。 (ไม่ให้คำ)

S2 : 私は何も食べません。

→ การฝึกนี้ นักเรียนตอบตามความเป็นจริงโดยไม่มีคำบอก เราเรียกการที่นักเรียนสามารถกำหนดเนื้อหาที่จะพูดได้ด้วยตนเองว่า “มีสิทธิในการเลือก” เมื่อมี “สิทธิในการเลือก” นักเรียนจะสามารถพูดเรื่องจริงของตนได้ และเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาที่มีความหมายให้กับคู่สนทนา

[ข้อเสนอแนะ4] การฝึกที่มี “ข้อมูลที่แตกต่างกัน”

การพูดคุยกันในสถานการณ์จริง ผู้ถามกับผู้ตอบจะมีข้อมูลแตกต่างกัน เราเรียกความแตกต่างนี้ว่า “ข้อมูลที่แตกต่างกัน” (Information Gap) เราสื่อสารกับอีกฝ่ายก็เพื่อที่จะอุดช่องว่างของความแตกต่างนี้ หากฝึกโดยให้นักเรียนมี “ข้อมูลที่แตกต่างกัน” ก็จะทำให้เขียบเข้าใกล้การสนทนาที่แท้จริงอีกหนึ่งก้าวตรงที่ให้อถามข้อมูลที่ไม่รู้

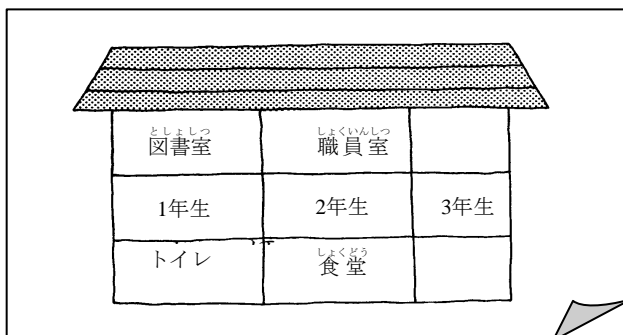
ลองดูแบบฝึกหัด 5.2 ของบทที่3

จับคู่ถามตอบเกี่ยวกับห้องต่างๆ ในโรงเรียนของนักเรียนว่าอยู่ที่ไหน โดยตอบตามความเป็นจริง

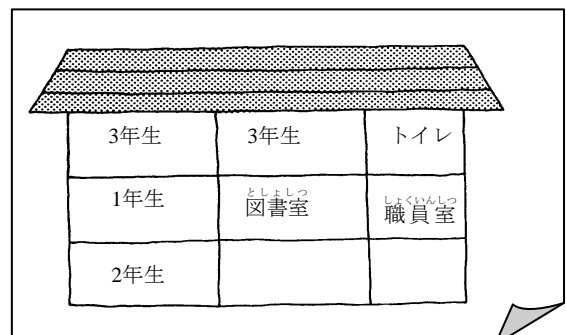
『あきこと友だち』第3課 れんしゅう 5.2

เนื่องจากนักเรียนเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน ห้องเดียวกัน แบบฝึกหัดนี้จึงเป็นการถามเรื่องที่อยู่แล้ว ไม่มีข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนั้น อาจให้นักเรียนจับคู่กันแล้วแจกภาพด้านล่างให้ถามคำถามซึ่งกันและกัน ภาพ(ข้อมูล)ที่ทั้ง2คนมีความแตกต่างกัน จึงเป็นการฝึกที่มี “ข้อมูลที่แตกต่างกัน”

ภาพ A

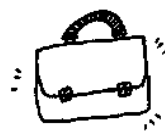

ภาพ B

ต่อไป ลองดูแบบฝึกหัด 3 ของบทที่ 8

1. จับคู่กับเพื่อนและเลือกภาพเอาไว้ในใจ

2. ทายว่าเพื่อนเลือกภาพใด โดยใช้คำคุณศัพท์ที่กำหนดให้

れい かばん / 大きい / 新 しい

A : そのかばんは大きいですか。 B : はい、大きいです。

A : 新 しいですか。 B : いいえ、新 しくないです。古い

す。

A : 2 の かばんですか。 B : はい、そうです。

ดังนั้น แม้จะไม่ได้เตรียมรูปที่แตกต่างกัน ก็ทำให้เกิดข้อมูลที่แตกต่างได้โดยเลือกภาพหนึ่งภาพในใจ

2.4 การฝึกขั้นประยุกต์

เมื่อฝึกขั้นพื้นฐานได้แล้ว ขอให้ฝึกขั้นประยุกต์ซึ่งเป็นการใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยกำหนดสถานการณ์ในการสื่อสารจริงที่นักเรียนอาจได้พบเจอในอนาคตและเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน แม้จะเป็นตอนเริ่มแรกของขั้นต้น ก็สามารถฝึกขั้นประยุกต์ได้ ลองดูตัวอย่างต่อไปนี้ [ข้อเสนอแนะ 1] คิดถึงสภาพความเป็นจริงในการสื่อสารจริง

เช่น กรณีที่ตั้งเป้าหมายไว้ว่า “สามารถแนะนำตัวอย่างง่ายๆ ได้” ในความเป็นจริงนักเรียนจะได้พบเจอกับสถานการณ์แบบใด

หากอีกฝ่ายเป็นคนไทย คงจะแปลกๆ ถ้าต้องแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่น และการที่ไปถามชื่อของเพื่อนห้องเดียวกันซึ่งรู้อยู่แล้วก็เป็นเรื่องที่ไม่ได้ทำกันในการสื่อสารจริง ดังนั้น จึงต้องคิดสถานการณ์ที่นักเรียนอาจได้พบเจอในอนาคตและควรเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน และเป็นสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้ภาษาญี่ปุ่น ลองดูแบบฝึกหัด 10 ของบทที่ 2

บทที่ 2

10 สมมติว่านักเรียนอยู่ทำงานเลี้ยงในญี่ปุ่น

- ให้นักเรียนสมมติชื่อ สัญชาติ และอาชีพ

たなか ようこ
にほんじん
日本人
だいがくせい

ジョン・スミス
じん
アメリカ人
エンジニア

- แนะนำตัวกับเพื่อนตามที่ตนสมมติ
- กรอกข้อมูลของเพื่อนใหม่ในตาราง 3 คน

	ชื่อ	สัญชาติ	อาชีพ
1			
2			
3			

- แนะนำเพื่อนใหม่ให้ทุกคนรู้จักโดยใช้ข้อมูลที่ได้มา

ถ้าเป็นงานเลี้ยงที่ญี่ปุ่น การแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่นก็จะเป็นธรรมชาติ และหากกำหนด

หน้าที่ให้นักเรียนคิดชื่อ อาชีพที่ทำอย่างอิสระ ก็จะทำให้เกิดความสนุกสนานในการฟังด้วย เนื่องจากนักเรียนกำหนดด้วยตนเองอย่างอิสระ ก็จะเป็นกิจกรรมที่มีสิทธิในการเลือก และมีข้อมูลที่แตกต่างกันดังที่กล่าวไว้ในส่วนที่ (2)

ต่อจากนี้ลองคิดถึงเรื่องสภาพความเป็นจริงตามสถานการณ์ เช่น กรณีฝึกสนทนาระหว่างหมอกับคนไข้ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาคงไม่มีโอกาสใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานะของหมอ กล่าวคือแทนที่จะฝึกพูดคำพูดของหมออย่างตึงอกตั้งใจ ควรฝึกพูดบอกเล่าอาการป่วยของตนเองซึ่งน่าจะมีโอกาสใช้มาก และเป็นประโยชน์ในชีวิตจริงมากกว่า เพียงแต่ หากไม่เข้าใจคำถามของหมอก็จะตอบคำถามไม่ได้ ดังนั้น จึงควรให้ฝึกฟังประโยคคำถามที่หมอพูดจากซีดีให้มากๆ

นอกจากนี้ สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ การพูดถึงรถไฟฟ้ายูเอชเอ หรือรถไฟฟ้าใต้ดินก็จะเป็นสิ่งที่ใกล้เคียง หรือประโยคที่ว่า 「雪が降っていますよ。」 (หิมะตกอยู่นะ) ก็เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้สำหรับประเทศไทย

สิ่งที่สำคัญก็คือ การคิดสถานการณ์จริงว่านักเรียนจะใช้ภาษาญี่ปุ่นในสถานการณ์แบบใดพูดกับใครอย่างไร

[ข้อเสนอแนะ2] ทำกิจกรรมที่มีการฝึกให้จัดการให้สำเร็จลุล่วง

โดยปกติพวกเราใช้ภาษาในการบรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง ในการฝึกขั้นประยุกต์ไม่ได้เป็นเพียงการเปล่งเสียงสิ่งที่ท่องจำออกมา แต่ขอให้ลองทำกิจกรรมที่ต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง

เช่น หลังจากเรียนรูปร่างสามารถในบทที่10 ลองทำกิจกรรมค้นหา “คนที่สามารถทำ...ได้”

ในการวางแผนร่วมกันในชั้นเรียนเรื่องการออกงานโรงเรียน หรืองานของสาขาภาษาญี่ปุ่น ผลจากการหารือ “จะทำร้านขายเครปที่คนซื้อสามารถทานโดยฟังการแสดงดนตรีสดเพลงญี่ปุ่นไปด้วย” ดังนั้น จึงต้องหา “คนที่เล่นกีตาร์ได้” “คนที่ร้องเพลงภาษาญี่ปุ่นได้” “คนที่ออกแบบเสื้อยืดได้” ... ขอให้ถามคนหลายๆ คนว่าทำได้หรือไม่ได้เพื่อรวบรวมสมาชิกของร้าน

พอทำเช่นนี้ ก็จะไม่เป็นการฝึกเพียงแค่ “พูดรูปร่างสามารถ” แต่มีการตั้งวัตถุประสงค์ไว้ และ “ใช้รูปร่างสามารถ” เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

นอกจากนี้ ให้ทำกิจกรรมที่มีเป้าหมายในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น สัมภาษณ์อาจารย์เพื่อเขียนแนะนำอาจารย์ญี่ปุ่นในจดหมายข่าวของชั้นเรียน แนะนำเมืองที่ตนอาศัยอยู่ให้กับคนญี่ปุ่น ฯลฯ

แต่เนื่องจากในความเป็นจริง โอกาสที่จะได้พูดคุยกับคนญี่ปุ่นมีอยู่อย่างจำกัด การทำกิจกรรมแบบนี้อาจทำได้ยาก ดังนั้น ผู้สอนอาจจะ

- ขอรับรองให้ชาวญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงช่วยมาเป็นอาสาสมัครที่ห้องเรียน
- ถ่ายภาพเคลื่อนไหวหรือวิดีโอตัวเอง แล้วใช้อินเตอร์เน็ตในการส่งข้อมูล

แม้จะอยู่ที่ประเทศไทย ก็ขอให้คิดกิจกรรมที่สามารถทำที่ประเทศไทยได้ แน่ใจว่าการรู้จักคนญี่ปุ่นโดยตรงจะได้สื่อสารกับคนญี่ปุ่น แต่การพูดบอกเล่าข้อมูลของตนก็ถือเป็นการสื่อสารกับคนญี่ปุ่นเช่นกัน จึงเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน

[ข้อเสนอแนะ3] ใช้รูปภาพเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและสถานการณ์ของบทสนทนา

การฟังพาดั้วอักษรอยู่ตลอดเวลา คงไม่สามารถพูดสื่อสารจริงได้ เช่น หลังจากฝึกบทสนทนาตัวอย่างต่อไปนี้แล้ว ลองใช้ภาพด้านล่างเพื่อช่วยให้นักเนื้อหาในการพูดสนทนา หรือใช้แทนที่เนื้อหาในส่วนที่ขีดเส้นใต้ไว้ก็ได้

บทสนทนาตัวอย่าง

タイ人 (A) : Bさんは、タイりょうりが好きですか。

日本人 (B) : はい、好きです。

タイ人 (A) : なにが好きですか。

日本人 (B) : トムヤムクンが好きです。

タイ人 (A) : そうですか。

日本人 (B) : Aさんは、日本りょうりが好きですか。

タイ人 (A) : はい、好きです。

日本人 (B) : なにが好きですか。

タイ人 (A) : すしが好きです。

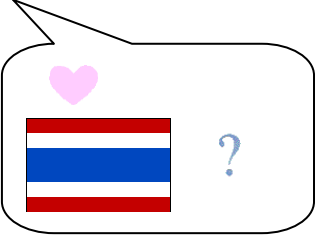
日本人 (B) : そうですか。 (ชื่อสถานที่) に日本りょうりのレストランがありますか。

タイ人 (A) : はい、あります。 / いいえ、ありません。

日本人 (B) : あー、そうですか。

①

 A

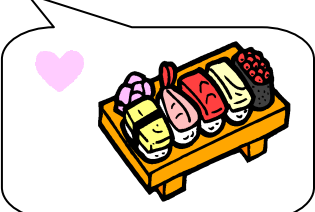
→

 B

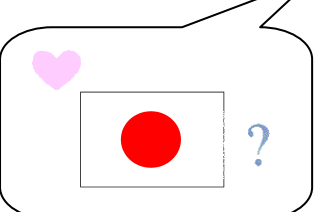
②

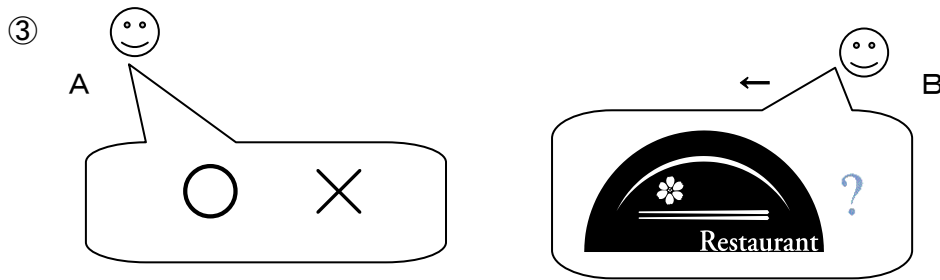
 A

←

 B

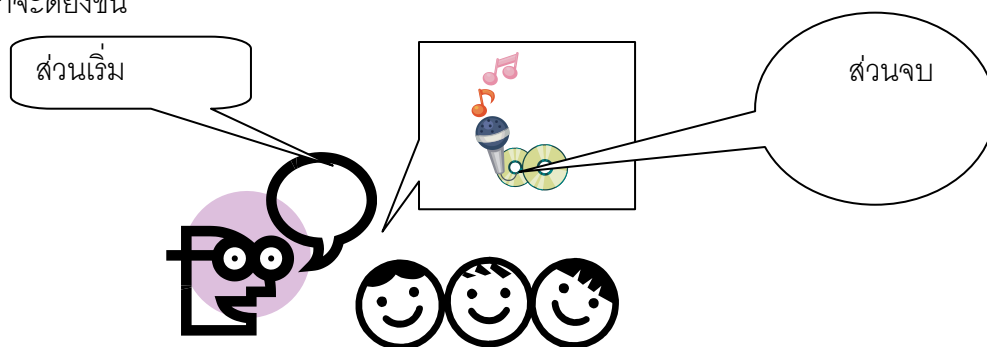

[ข้อเสนอแนะ4] ฝึกฝนโดยคิดถึงลำดับของการสนทนาไปด้วย

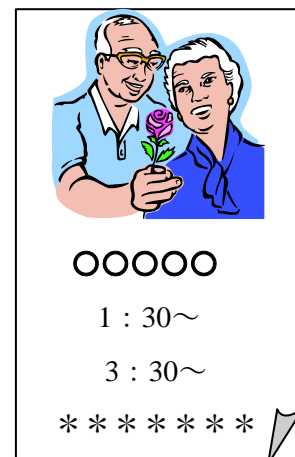
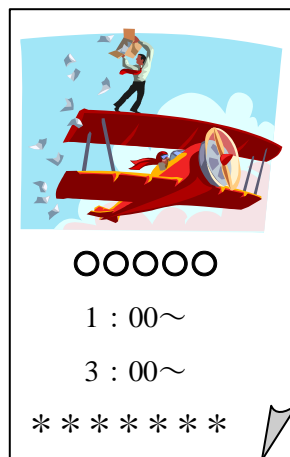
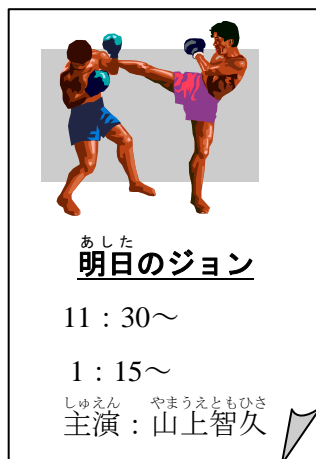
เช่น ตอนที่ชวนคุณบีซึ่งเป็นเพื่อนไปร้องคาราโอเกะ ทุกคนจะพูดว่าอย่างไร คงจะมีการเกริ่นนำกันสักเล็กน้อยก่อน เช่น 「B さん、今日の放課後、時間ある？」 (คุณบี วันนี้หลังเลิกเรียนว่างไหม) 「そう言えば、この間言ってたカラオケの店なんだけど…」 (นั่นสิ ร้านคาราโอเกะที่พูดถึงก่อนหน้านี้ล่ะ...) คิดว่าคงไม่มีใครที่อยู่ๆ ก็พูดชวนว่า 「B さん、今日の放課後カラオケに行きませんか。」 (คุณบี วันนี้หลังเลิกเรียนไปคาราโอเกะกันไหม) และตอนท้ายก็คงจะพูดบางสิ่งบางอย่างก่อนจะแยกจากกัน เช่น 「それじゃ、放課後にね」 (ถ้างั้น เจอกันหลังเลิกเรียนนะ) 「楽しみにしてるよ」 (อยากให้ถึงเวลาเร็วๆ)

การสื่อสารโดยทั่วไป จะมีส่วนเริ่มและส่วนจบบทสนทนาเช่นนี้ ไม่ใช่เป็นการฝึกสนทนาได้ตอบแบบไม่เป็นธรรมชาติโดยเพียงแค่ท่องจำวลีสำคัญในตำราเรียน แล้วอยู่ๆ ก็เริ่มหรือจบบทสนทนาไป หากคิดว่าการสนทนาควรเริ่มต้นอย่างไร จะพูดต่อไปอย่างไร และจะจบอย่างไร ก็จะทำให้เป็นการสื่อสารที่เป็นธรรมชาติมาก ดังนั้น ควรนำ “สิทธิในการเลือก” ที่กล่าวไว้ใน 2.2 มาใช้ พอให้นักเรียนกำหนดสิ่งที่จะพูดด้วยตนเอง ก็จะทำให้นักเรียนได้แสดงความสามารถในแบบของตนเอง ซึ่งก็น่าจะดียิ่งขึ้น

[ข้อเสนอแนะ5] ใช้ทักษะอื่นๆ ด้วยมิใช่แค่เพียงสนทนา

ขอให้ลองคิดถึงตอนที่ไปโรงภาพยนตร์กับเพื่อน ดูโปสเตอร์หนัง ตรวจสอบเวลาฉาย อ่านรายละเอียด ปรัชญาพูดคุยกับเพื่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกเรื่องที่จะดู หากฝึกโดยให้เกิดความสมดุลในการใช้ทักษะหลายๆ ทักษะ เช่น การอ่าน การฟัง การเขียน ฯลฯ มิใช่เพียงแค่การพูด เช่นนี้ ก็จะเป็นการเพิ่มความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นโดยรวมด้วย

[ข้อเสนอแนะ6] ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน

การให้โอกาสนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน มิใช่เพียงแค่รอรับความรู้จากผู้สอนฝ่ายเดียว จะก่อให้เกิดโอกาสในการสื่อสารจริง และเป็นการสร้างแรงจูงใจที่ดี ในตำรา

『あきこと友だち』 จะมีกิจกรรมให้สัมภาษณ์หรือสำรวจเพื่อนร่วมชั้น ขอให้นำมาใช้อย่างจริงจัง

การ “เรียนรู้ร่วมกัน” โดยทำกิจกรรมร่วมกันในหมู่นักเรียน

-จะทำให้ให้นักเรียนรู้ว่าตนเองขาดสิ่งใด จากการพยายามที่จะใช้ความรู้หรือทักษะที่ตนมีอยู่

-จะทำให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้การใช้สำนวนและวิธีคิดซึ่งตนไม่มีจากเพื่อนคนอื่น

เป็นต้น เป็นโอกาสเรียนรู้สิ่งที่สำคัญยิ่ง คิดว่าคงมีนักเรียนที่ไม่อยากเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การทำบทบาทสมมติ หรือ เกม แต่พอคุ้นเคยก็จะมีคนที่รู้สึกสนุกสนาน ได้รับแรงกระตุ้นจากเพื่อนจนเกิดความรู้สึกลอยลางทำดูบ้าง ขอให้คิดว่าในชั้นเรียนเป็นชุมชนกลุ่มหนึ่ง เป็นสถานที่ที่ต่างคนต่างต้องสื่อสารกัน

แต่ว่ากรณีที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน จำเป็นจะต้องตรวจสอบว่านักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เรียนได้อย่างถูกต้องหรือไม่ และสามารถทำกิจกรรมจนจบได้หรือไม่ ฯลฯ มีวิธีต่างๆ มากมายในการตรวจสอบ เช่น ผู้สอนจับตามองขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ให้นักเรียนพูดรายงานผลหลังจากทำกิจกรรม ให้นักเรียนตรวจสอบกันเอง ฯลฯ

3. ไอเดียการดำเนินการสอนในแต่ละบท

ต่อไปนำเสนอไอเดียในการดำเนินการสอนในแต่ละบทในตำรา 『あきこと友だち』 เล่มที่ 1 อย่างละเอียด โดยจะเสนอความคิดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนและการฝึกขั้นตอนการฝึก และการฝึกเพิ่มพูนทักษะ ซึ่งผู้เขียนอยากให้ครูผู้สอนทุกท่านลองเลือกตัวอย่างความคิดเหล่านี้ไปปรับใช้กับชั้นเรียนของแต่ละท่านดูตามความเหมาะสมนะคะ

อนึ่ง อักษรย่อ T ในคำอธิบายหมายถึง “ครู” และ S หมายถึง “นักเรียน” ค่ะ

㊦ หมายถึง さんぽう ㊦ หมายถึง さんしゅう

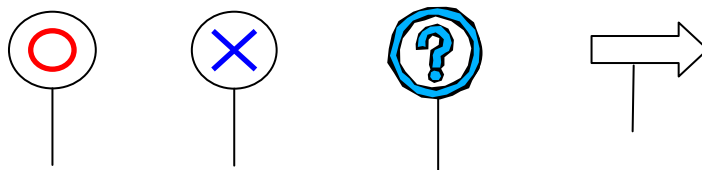
3.1 อุปกรณ์ที่ใช้

อุปกรณ์ที่นำเสนอไว้ในหัวข้อ “อุปกรณ์ที่ใช้” ในแต่ละบทนั้น มีหลายอย่างที่สามารถปรับใช้ได้แทบทุกแบบฝึก ดังนั้น หากเตรียมไว้ตั้งแต่ก่อนเปิดภาคเรียน ก็จะได้สะดวก ภาพต่างๆ ควรเตรียมขนาดที่สามารถมองเห็นได้ทั้งชุด

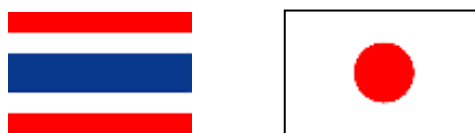
(ตัวอย่างที่ 1) แผ่นภาพตัวละคร ใช้แสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องหรือบทสนทนาของใคร อยู่ในสถานการณ์ใด และใช้ประกอบในการแต่งประโยคหรือบทสนทนาตัวอย่าง

(ตัวอย่างที่ 2) แผ่นป้ายเครื่องหมายต่างๆ เช่น ป้าย ○ × สำหรับบอกว่าเป็นประโยคบอกเล่าและปฏิเสธ แผ่นป้ายเครื่องหมาย ? แสดงประโยคคำถาม ป้ายเครื่องหมายลูกศร ฯลฯ ควรทำไม้ถือหรือติดแม่เหล็กสำหรับติดบนกระดานเพื่อให้ใช้ง่ายและสะดวก

(ตัวอย่างที่ 3) แผ่นภาพธงชาติประเทศต่างๆ ใช้สำหรับแสดงประเทศ สัญชาติ และสถานที่

(ตัวอย่างที่ 4) แผ่นภาพตัวเลข ใช้สอนเรื่องจำนวน ลักษณะนาม ราคา เวลา ฯลฯ

1

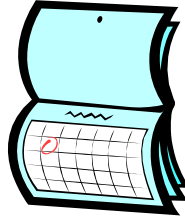
2

100

1000

(ตัวอย่างที่ 5) นาฬิกาและปฏิทิน ใช้สำหรับบอกเวลา วัน และกำหนดการต่างๆ

ควรใช้นาฬิกาที่สามารถเลื่อนเข็มให้นักเรียนดูได้ และปฏิทินที่มองเห็นวันที่ได้ชัดเจน

3.2 ไอ่เดียและเทคนิคในบทที่ 2

บทที่ 2 เล่มที่ 1 「しょうかい (การแนะนำ)」

あきこ Can-do :

สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากแนะนำตนเอง เช่น บอกชื่อ สัญชาติ ชั้นปีที่เรียน อยู่ ฯลฯ แก่ผู้ที่พบกันเป็นครั้งแรกในโอกาสต่างๆ เช่น ในงานเลี้ยง ฯลฯ รวมทั้งแนะนำคนที่ตนรู้จัก ให้แก่ผู้อื่นรู้จักด้วยได้

もじ・ことば	ぶんぼう	れんしゅう
なまえ、 ～さん、～せんせい はじめまして。～です。 どうぞよろしくおねがいします。	日本人の名前について	れ 1
がくせい、こうこうせい、こうこう 1～ 3ねんせい かいしゃいん、こうむいん、かしゅ、い しゃ、はいゆう、けいさつかん、ぐんじ ん、エンジニア、ガイド むすめ 、ともだち	ぶ 1 Nです。 Nではありません。 ぶ 2 Nは	れ 2 れ 3
お+N しつれいですが、おなまえは。 こいびと、こども	ぶ 3 Sか。 ぶ 4 はい／いいえ いいえ、ちがいます。	れ 4 れ 5
わたし なに人、～人 タイ人、日本人、アメリカ人、かんこく 人、イギリス人、マレーシア人、オース トラリア人、シンガポール人	ぶ 8.1 ～人 ぶ 5 ・～は～です。～も～です。 ・～は～ではありません。 ・～も～ではありません。 ・～も～ですか。／～は。 ・はい、～も～です。 ・いいえ、～は～ではありません。 ・～も～も～です	れ 6 れ 7

なにご、～ご、 ドイツご、フランスご、ちゅうごくご、 アラビアご 日本ご、タイご、えいご、 すうがく、たいいく、ぶつきょう、ち り、そうごうりか、しゃかい、びじゅ つ、おんがく、ほけんたいいく、ぶつり	<div data-bbox="751 230 820 264">ぶ 8.2</div> ～ご <div data-bbox="751 331 807 365">ぶ 6</div> NのN なん、だれ なんの、だれの	<div data-bbox="1209 259 1265 293">れ 8</div> <div data-bbox="1209 331 1265 365">れ 9</div>
だいがくせい		<div data-bbox="1209 595 1265 629">れ 10</div>

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 1 - 8)

อุปกรณ์ที่ใช้

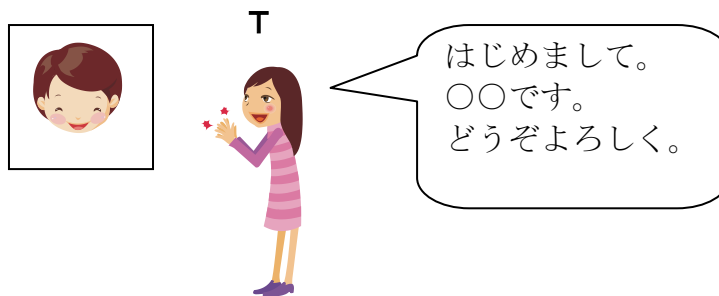
รูปถ่ายคนญี่ปุ่น

※ หากใช้รูปคนที่นักเรียนสนใจ เช่น รูปบุคคลที่มีชื่อเสียง นักกีฬา หรือตัวละครในการ์ตูนของญี่ปุ่น จะช่วยเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น

ขั้นฝึก

(ครูให้ดูรูปคนญี่ปุ่น) สมมุติว่า วันนี้มีแขกชาวญี่ปุ่นมาที่โรงเรียนจึงต้องแนะนำตัวเป็นภาษาญี่ปุ่น

(ครูแนะนำตัวเองต่อคนญี่ปุ่นในรูป ควรทำท่าโค้งขณะแนะนำตัวด้วย)

◆ れんしゅう 1

- สามารถแนะนำตัวและกล่าวทักทายผู้ที่พบกันเป็นครั้งแรกได้
- สามารถแนะนำคนรู้จักให้แก่ผู้ที่พบกันเป็นครั้งแรกได้

อุปกรณ์ที่ใช้

แผ่นภาพจากตำรา (れんしゅ う ที่ 1 หน้า 52)

(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

1.1

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① นำแผ่นภาพให้นักเรียนทั้งชั้นดู แล้วให้นักเรียนพูดประโยค 「はじめまして。〇〇です。どうぞよろしくお ^な 願ひします。」 โดยใช้ชื่อแต่ละคนสลับเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ให้ฝึกซ้ำๆ จนกว่าจะ สามารถพูดได้โดยไม่ต้องดูบทพูดในภาพ	เตรียมภาพดารานักร้อง วัยรุ่นหรือตัวละครใน การ์ตูนที่ชื่นชอบแล้วแนะนำ ตัวโดยสมมุติตัวเองเป็น บุคคลนั้น ควรฝึกไค้ขณะ แนะนำตัวด้วย
② ส่งแผ่นภาพให้นักเรียนคนละ 1 ใบ ให้แต่ละคนสมมุติตัวเองเป็น บุคคลนั้น แล้วแนะนำตัว	

1.2

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
จับคู่ฝึกพูดจนสามารถ แนะนำตัวและกล่าวทักทาย ได้โดยไม่ต้องดูบทพูด	เปิดเพลงแล้วให้นักเรียนเดินไปมาตามใจชอบสักคู่หนึ่ง จากนั้นปิด เพลงแล้วให้นักเรียนแนะนำตัวกับคนที่อยู่ใกล้โดยใช้สำนวนใน らんしゅう ที่ 1.2 ในตำรา หลังจากนั้นให้เปิดเพลงแล้วทำซ้ำแบบเดิม เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกแนะนำ ตัวกับเพื่อนคนอื่นๆ อีก

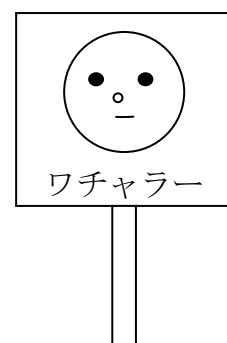
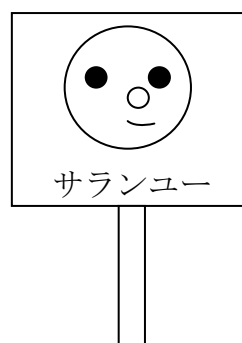
การนำเข้าสู่บทเรียน (らんしゅう 1.3)

อุปกรณ์ที่ใช้

ป้ายรูปหน้าตุ๊กตา(รูปถ่ายหรือภาพวาดของ
นักเรียน ครูภาษาอังกฤษ ฯลฯ)

ป้ายที่ 1

ป้ายที่ 2

ขั้นฝึก

ครูใช้ป้ายที่เตรียมไว้สวมบทบาทเป็นบุคคลต่างๆ แสดงวิธีแนะนำตัวให้นักเรียนดู ※ควรทำเสียงให้
ดูแตกต่างกัน

① แนะนำตัวแบบ 1 ต่อ 1

T (ครู) 「はじめまして。A (ชื่อครู) です。どうぞよろしく。」 (ครูเรียกคนในป้ายที่
1)

T (ป้ายที่ 1) 「はじめまして。サランユーです。どうぞよろしく。」

② ชี้แนะวิธีแนะนำคนในป้ายที่ 1 ให้แก่บุคคลที่ 3 หรือมากกว่านั้นรู้จัก (อาจให้นักเรียนเป็นคนใน ป้ายใดป้ายหนึ่งด้วยก็ได้)

T (ครู) 「サランユーさん」 (เรียกคนในป้ายที่ 1) 「ワチャラーさんです」 (ฝ่ายมือไป
ทางบุคคลนั้น)

T (ป้ายที่ 1) 「はじめまして。サランユーです。どうぞよろしく。」

T (ป้ายที่ 2) 「はじめまして。ワチャラーです。どうぞよろしく。」

◆ れんしゅう 1.3

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① ให้นักเรียนพูดตามครูชี้ให้นักเรียนสังเกตเห็นความแตกต่างระหว่าง การใช้ 「ชื่อ (さん) 」 ในการแนะนำตัวเองกับแนะนำผู้อื่น	ให้แต่ละคนใช้ชื่ออื่นๆ ที่ตัวเองชอบแล้วกล่าว ทักทายผู้อื่น
② ฝึกการแนะนำตัวระหว่าง 3 คนจนสามารถพูดได้โดยไม่ต้องดูบทพูด	

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 1.2 ①)

อุปกรณ์ที่ใช้

a. ภาพวาดอาชีพต่างๆ (さんしゅ วั ที่ 2 หน้า 51) ※(ลบตัวอักษรออก)

(ตัวอย่าง)

b. รูปถ่ายครูในโรงเรียน นักเรียนยอดนิยม ดารา ฯลฯ

ขั้นฝึก

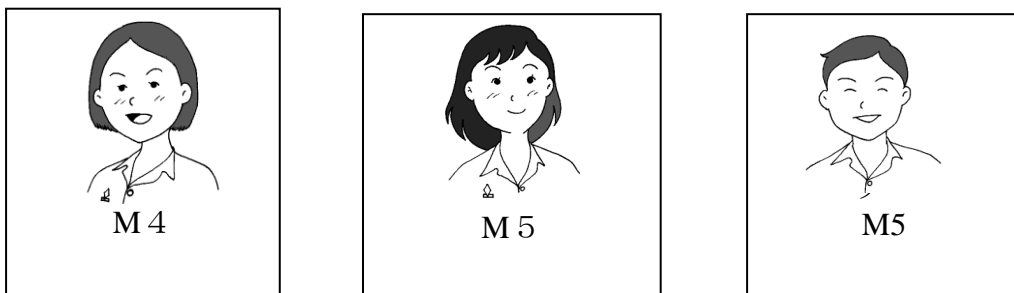
- ① ให้นักเรียนดูภาพในข้อ a แล้วสอนคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพ
※ (ควรให้นักเรียนพูดตามด้วย)
- ② ให้นักเรียนดูภาพในข้อ b แล้วนำเสนอรูปประโยคแนะนำอาชีพ
「〇〇さんです。〇〇さんはอาชีพです。」

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 1.2 ②)

อุปกรณ์ที่ใช้

ภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」

(ตัวอย่าง) ระบุชั้นปีด้วย

ขั้นฝึก

- ① ให้นักเรียนดูภาพตัวละครในตำราซึ่งเขียนชั้นปีที่เรียนไว้ด้วย ครูพูด 「〇〇さんはชั้นปีที่เรียนです。」 ให้นักเรียนฟัง

※ (ควรให้นักเรียนพูดตามด้วย)

- ② ให้นักเรียนดูภาพตัวละครโดยปิดไม่ให้เห็นชั้นปีที่เรียน แล้วลองแก้งพูดชั้นปีที่ผิด เช่น 「ナッターさんは^{こうこうさんねんせい}高校3年生…」 แล้วหยุดเพียงแค่นี้ พอนักเรียนทำท่าว่าครูพูดผิด ครูจึงต่อว่า 「ナッターさんは^{こうこうさんねんせい}高校3年生ではありません。^{こうこういちねんせい}高校1年生です。」 เป็นการนำเข้าสู่รูปประโยคใหม่ ฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง

※ อาจฝึกเพิ่มเติมโดยใช้ภาพคนไทยที่ดูเหมือนเป็นคนญี่ปุ่น หรือภาพครูที่มักมีคนเข้าใจผิดว่าเป็นนักเรียน

แล้วยกตัวอย่างว่า 「私はタイ人です。日本人ではありません。」 「私は先生です！ 学生ではありません！」 จะช่วยสร้างความรู้สึกว่าใช้ได้จริงมากยิ่งขึ้น

◆ れんしゅう 2 - 3

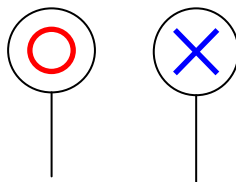
- สามารถบอกอาชีพและชั้นปีที่เรียนได้
- สามารถใช้ 「〇〇は N です」 และ 「〇〇は N ではありません」 ได้อย่างถูกต้องและพูดได้คล่อง

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพอาชีพต่างๆ (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียน)

ภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียน)

- b. ป้ายเครื่องหมาย ○ ×

ขั้นฝึก

การฝึกรูปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① ใช้แผ่นภาพในข้อ a ฝึกรูปประโยค 「〇〇さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี</u> です」 จนสามารถพูดได้โดยไม่ต้องดูหนังสือ	ให้นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มครูแจกแผ่นภาพ

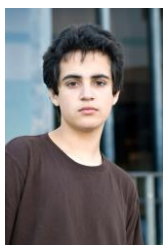
<p>② ฝึกกรุปประโยค 「○○さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี</u> です」 โดยเปลี่ยนกรุปประโยคตามแผ่นป้าย ให้นักเรียนดูภาพในข้อ a และป้าย ○× หากครูยกป้าย○ ให้พูดว่า 「○○さんは N です」 แต่หากครูยกป้าย × ให้พูดว่า 「○○さんは N ではありません」 ฝึกจนสามารถพูดได้คล่องและถูกต้อง</p>	<p>อาชีพ กับป้าย 「○×」 แล้วให้ผลัดกันฝึก</p>
<p>③ ฝึกกรุปประโยค 「○○さんは N です。N ではありません。」</p> <p>ครูใช้ป้าย○× กับแผ่นภาพ (T=ครู S=นักเรียน)</p> <p>T 「あきこさん：高校 1 年生 (ป้าย○) ・高校 3 年生 (ป้าย×)」</p> <p>S 「あきこさんは高校 1 年生です。高校 3 年生ではありません。」</p> <p>T 「あきこさん：高校 1 年生 (ป้าย○) ・高校 2 年生 (ป้าย×)」。</p> <p>S 「あきこさんは高校 1 年生です。高校 2 年生ではありません。」</p> <p>ใช้แผ่นภาพอาชีพและป้าย ○× ฝึกแบบเดี่ยวซ้ำๆ</p> <p>จนพูดได้คล่องและถูกต้อง</p>	

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 3 - 4) ※ ควรฝึกต่อจาก れんしゅう 2-3

อุปกรณ์ที่ใช้

เตรียมรูปถ่ายหนุ่มสาววัยประมาณ 15-20 ปีจำนวนหนึ่ง (※ อาจขยายใหญ่ให้เห็นชัด)

ア

ダン

イ

リサ

ウ

ジョー

エ

マリア

ขั้นฝึก

- ① ให้นักเรียนดูรูปที่เตรียมไว้แล้วแนะให้ทุกคนเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่ และในจำนวนนี้มีคนที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย (ครูกำหนดไว้ในใจว่าให้คนใดเป็นนักเรียนมัธยมปลาย) ให้นักเรียนลองตั้งคำถามถามพวกเขาเพื่อหาว่า คนไหนที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมปลาย
- ② ครูสวมบทบาทเป็นทั้งสองคน แล้วพูดเป็นตัวอย่างให้ดู

ครู : 「はじめまして。ชื่อครู_です。どうぞよろしく。」

ダン : 「はじめまして。ダンです。どうぞよろしく。」

ครู : 「ダンさんは、^{こうこうせい}高校生ですか。」

ダン : 「いいえ、ちがいます。私は^{だいがくせい}大学生です。」

ครู : 「ああ、そうですか。」
- ③ ต่อจากนั้น ให้ครูสวมบทบาทเป็นนักเรียนในรูป แล้วทักทายซักถามนักเรียนในชั้นไปเรื่อยๆ

◆ れんしゅう 4 - 5

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับอาชีพและชั้นปีที่เรียนอยู่ได้

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. แผ่นภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 ※ ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียนในไวยากรณ์ 1-2
- b. แผ่นภาพอาชีพต่างๆ ※ ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียนในไวยากรณ์ 1-2
- c. แผ่นภาพที่เขียนชั้นปีที่เรียน

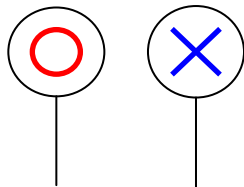
(ตัวอย่าง)

M 4

M 5

M 6

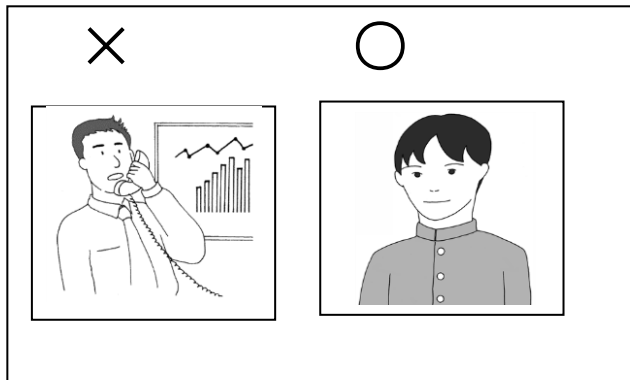
- d. ป้าย ○ ×

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
<p>① ให้นักเรียนดูภาพอาชีพในข้อ a. แล้วทบทวนศัพท์เกี่ยวกับอาชีพและชั้นปีร่วมกัน</p> <p>② ใช้แผ่นภาพ a (ตัวละคร) กับ b (อาชีพ) หรือ c (ชั้นปี) ฝึกถามตอบดังนี้</p> <p>Q: 「〇〇さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี</u> ですか。」</p> <p>A: 「はい、そうです。/はい、<u>อาชีพ/ชั้นปี</u> です。」</p> <p>ให้ครูเป็นผู้ถาม ให้นักเรียนตอบดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • T (ให้ดูแผ่นภาพ) 「〇〇さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี</u> ですか。」 S 「はい、そうです。」 / 「はい、<u>อาชีพ/ชั้นปี</u> です。」 <p>สลับให้นักเรียนเป็นผู้ถาม และครูเป็นผู้ตอบดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • T (ให้ดูแผ่นภาพ) S 「〇〇さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี</u> ですか。」 T 「はい、そうです。」 / 「はい、<u>อาชีพ/ชั้นปี</u> です。」 <p>③ เมื่อฝึกพูดพร้อมกันจนคล่องแล้ว ให้เรียกนักเรียนพูดทีละคู่</p> <p>④ ใช้แผ่นภาพ a กับ b หรือ c และป้าย ○ หรือ × (ตามโจทย์ใน 5.1 5.2 หน้า 52) ฝึกบทสนทนาต่อไปนี้</p> <p>Q: 「〇〇さんは <u>อาชีพ/ชั้นปี(ที่ไม่ตรงกับภาพ)</u> ですか。」</p> <p>A: 「いいえ、ちがいます。/いいえ、<u>อาชีพ/ชั้นปี(ที่ถูกต้อง)</u> です。」</p> <ul style="list-style-type: none"> • ครูเขียนเครื่องหมาย ○ และ × ไว้บนกระดาน ให้ดูแผ่นภาพ แล้วพูดประโยคถามตอบให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง <p>TQ 「ワッターさんは <u>かいしゃいん</u> ですか。」</p> <p>TA 「いいえ、ちがいます。」 / 「いいえ、<u>学生</u> です。」</p> <p>※ หากเปลี่ยนชื่อ 〇〇さん บ่อยเกินไปในการฝึก อาจทำให้นักเรียนสับสน จึงอาจใช้ชื่อเดียวฝึกอุปประโยคให้ชินเสียก่อนก็ได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เตรียมแผ่นภาพที่วาดใบหน้าคนไว้ <p>ให้นักเรียนจับคู่ และมอบภาพหนึ่งใบให้คนใดคนหนึ่ง ให้นักเรียนที่ได้รับภาพตั้งชื่อ และอาชีพของคนในภาพเองตามใจชอบ แล้วฝึกแนะนำโดยไวยากรณ์ 1-2 และให้นักเรียนอีกคนตั้งคำถามเกี่ยวกับอาชีพของคนในภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เตรียมภาพของเพื่อนในชั้นหรือคนที่มียี่ห้อเสื้อ แล้วเขียนอาชีพไว้หลังภาพ จับคู่หรือกลุ่มผลัดกันถามอาชีพของคนในภาพของอีกฝ่ายไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง (ตัวอย่าง) <p>ด้านหน้า</p> <p>パンヤー</p> <p>ด้านหลัง</p>

(ตัวอย่างภาพบนกระดาน)

- ฝึกโดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

T (ให้ดูแผ่นภาพอาชีพ 2 ใบ)

「〇〇さんは อาชีพ/ชั้นปี(ที่ไม่ตรงกับภาพ) ですか。」

S 「いいえ、ちがいます。」 /

「いいえ、อาชีพ/ชั้นปี(ที่ถูกต้อง) です。」

- ฝึกโดยให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามให้ครูตอบ

T (ให้ดูแผ่นภาพอาชีพ 2 ใบ)

S 「〇〇さんは อาชีพ/ชั้นปี(ที่ไม่ตรงกับภาพ) ですか。」

T 「いいえ、ちがいます。」 /

「いいえ、อาชีพ/ชั้นปี(ที่ถูกต้อง) です。」

ฝึกจนสามารถพูดได้คล่อง

- ⑤ ให้นักเรียนฝึกตอบคำถามของครูโดยใช้ประโยค

「はい、そうです。」 หรือ 「いいえ、ちがいます。」

T (ให้ดูแผ่นภาพ) 「〇〇さんは อาชีพ/ชั้นปี(ที่ไม่ตรงกับภาพ) ですか。」

S (หากตรงกับภาพ) 「はい、そうです。」

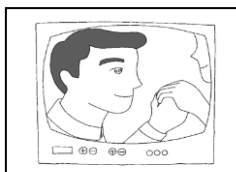
(หากไม่ตรงกับภาพ) 「いいえ、ちがいます。」

⑥ ให้นักเรียนจับคู่กันฝึกถามตอบ กำหนดบทบาทว่า

ใครจะถามใครจะตอบ

- ครูให้ดูแผ่นภาพในข้อ b หรือ c แล้วพูดชื่อคนให้เป็นโจทย์ในการฝึก ให้นักเรียนคนหนึ่งตั้งคำถาม แล้วครูชูป้าย ○ หรือ × ให้นักเรียนอีกคนตอบ

เช่น T 「ケンさん」

→SQ 「ケンさんははいゆうですか」

T (ชูป้าย ○)

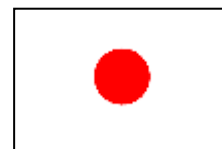
→SA 「はい、そうです。」 /
「はい、はいゆうです。」

ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดหน้าที่กันถามตอบแล้วฝึกต่อจนคล่อง

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 3 - 4) ※ ควรฝึกต่อจาก れんしゆう 2 - 3

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพธงชาติประเทศต่างๆ
(ตัวอย่าง)

(<http://www.abysse.co.jp/world/flag/index.html>)

- b. รูปถ่ายหรือโปสเตอร์คนดังของชาติต่างๆ ※ ให้เป็นคนชาติเดียวกันอย่างน้อยชาติละ 2 คน
c. แผนที่โลก (ถ้ามี)

ขั้นฝึก

- ① ถ้ามีแผนที่โลก ให้ติดไว้บนกระดาน
- ② ให้นักเรียนทั้งชั้นดูภาพธงชาติ แล้วพูดชื่อประเทศให้นักเรียนฟัง (※ ควรให้ออกเสียงตามด้วย)
เมื่อนักเรียนพูดได้แล้ว ให้ติดภาพไว้เหนือแผนที่โลก ถ้าไม่มีแผนที่โลก ให้ติดภาพธงชาติไว้ที่กระดาน
- ③ ให้นักเรียนดูภาพบุคคลที่มีชื่อเสียงของแต่ละประเทศ พร้อมกับพูดว่า 「○○さんは ชื่อประเทศ 人です」 แล้วติดไว้ใต้ธงชาติของประเทศนั้น
- ④ ให้ดูภาพคนชาติเดียวกับเมื่อครูอีกคนหนึ่ง สอนรูปประโยค 「○○さんは ชื่อประเทศ 人です」
「○○さんも ชื่อประเทศ です」 แล้วติดไว้ใต้ธงชาติเดียวกัน

◆ れんしゅう 6 - 7

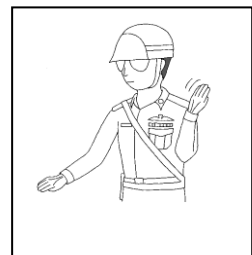
- สามารถบอกสัญชาติได้
- สามารถใช้คำช่วย 「～も」 บอกอาชีพและสัญชาติของคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปได้

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. แผ่นภาพธงชาติ (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียน)
- b. รูปถ่ายบุคคลที่มีชื่อเสียงของประเทศต่างๆ (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียน)
- c. แผ่นภาพอาชีพ

※ เตรียมภาพอื่นๆ อีกหนึ่งชุด และอย่าเขียนคำศัพท์ไว้ในภาพ

(ตัวอย่าง)

- d. แผ่นภาพชั้นปี (ชุดเดียวกับที่ใช้ใน れんしゅう 4 - 5)
- e. แผ่นภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 (ชุดเดียวกับที่ใช้ใน ไวยากรณ์ 1-2)

การฝึกรูปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
<p>① ให้นักเรียนทั้งชั้นดูภาพธงชาติ และฝึกออกเสียงชื่อประเทศพร้อมกัน</p> <p>② เมื่อพูดได้คล่องแล้ว ให้อ่านรูปภาพของบุคคลที่มีชื่อเสียงของประเทศต่างๆ แล้วฝึกบอกสัญชาติโดยออกเสียงพร้อมกันว่า 「〇〇さんは <u>ชื่อประเทศ</u> 人です」</p> <p>③ ใช้รูปคนสัญชาติเดียวกันอีกคนหนึ่ง แล้วฝึกประโยค 「〇〇さんは <u>ชื่อประเทศ</u> 人です。 △△さんも <u>ชื่อประเทศ</u> 人です」 ฝึกพูดซ้ำๆ จนคล่อง</p>	<p>• นำภาพในตำราหน้า 54 มาทำเป็นการ์ดใบเล็กๆ ให้นักเรียนจับคู่ แจกการ์ดนั้นให้ แล้วให้ฝึกสนทนาตามข้อ ⑦ เพื่อ</p>
<p>④ ให้นักเรียนดูแผนภาพในข้อ c ฝึกพูดประโยค 「〇〇さんは <u>อาชีพ</u> です。 △△さんも <u>อาชีพ</u> です。」 (ใส่ชื่อคนใน 〇〇 และ △△ ตามความเหมาะสม)</p>	<p>ทบทวนอีกครั้งเตรียมรูปหรือ</p>
<p>⑤ ให้นักเรียนดูภาพตัวละครในตำรา พร้อมกับฝึกพูดประโยค 「〇〇は N です。 △△も N (สัญชาติ อาชีพ ฯลฯ) です。」 จนพูดได้คล่อง</p> <p>⑥ เมื่อพูดได้คล่องแล้ว จินรวมเป็นประโยคเดียวกันว่า 「〇〇さんも △△も N (สัญชาติ ชั้นปีที่เรียน อาชีพ ฯลฯ) です。」</p>	<p>ภาพวาดเพื่อนร่วมชั้นหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงสำหรับใช้ในการฝึก</p>
<p>⑦ หานักเรียนที่สมัครใจ ออกมาฝึกถามตอบโดยใช้ภาพตัวละครดังตัวอย่างต่อไปนี้นั่นเอง</p> <p>• T 「〇〇は N ですか。」</p> <p>S 「はい、そうです。」</p> <p>• T 「△△も N ですか。」</p> <p>S 「いいえ、△△は N (ชั้นปีที่เรียน อาชีพ ฯลฯ ที่ถูกต้อง) です。」</p> <p>⑧ ใช้รูปประโยค 「〇〇は N ですか。」 ตั้งคำถามหลายๆ แบบให้นักเรียนตอบ</p> <p>หากตรงตามความเป็นจริง ให้ตอบว่า 「はい、そうです。」 หากไม่ถูกต้อง ให้ตอบว่า 「いいえ、△△は N (ชั้นปีที่เรียน อาชีพ ฯลฯ ที่ถูกต้อง) です。」</p> <p>เรียกให้นักเรียนพูดทีละคน ฝึกจนพูดคล่อง</p>	<p>ด้วย</p>

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 6 – 8.2)

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 (やまかわ先生、パッチャニー先生) หรือรูปถ่ายครู
ในโรงเรียน

(ตัวอย่าง)

- b. การ์ดแสดงวิชาต่างๆ (ภาพหน้า 81 ใน workbook 1+2)
c. การ์ดเครื่องหมายคำถาม

ขั้นฝึก

- ① ใช้การ์ดข้อ b ซึ่งเขียนชื่อวิชาต่างๆ เพื่อสอนคำศัพท์ใหม่ ※ ควรให้นักเรียนฝึกออกเสียงตามด้วย
เช่น : T (ให้ดูการ์ด) 「たいいく」 → S 「たいいく」
- ② ให้นักเรียนดูภาพครูในข้อ a แล้วถามว่า 「先生ですか、学生ですか」
หากนักเรียนตอบว่า 「先生です」 ชูการ์ดชื่อวิชาในข้อ b และการ์ดเครื่องหมาย ? ในข้อ c แล้วถามนักเรียนว่า 「何の先生ですか」
- ③ ชูแผ่นภาพรูปครูและการ์ดชื่อวิชาที่ถูกต้อง แล้วเฉลยคำตอบว่า
「〇〇先生は、ชื่อวิชา の先生です」 และให้นักเรียนพูดตาม

◆ れんしゅう 8

- สามารถบอกรายละเอียดได้ว่าเป็นครูสอนวิชาอะไร โดยใช้คำช่วย「の」

อุปกรณ์ที่ใช้

- การ์ดเขียนชื่อวิชาต่างๆ (ภาพหน้า 81 ใน workbook 1+2)
- แผ่นภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 หรือรูปถ่ายครูในโรงเรียน (ที่เคยใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน)
- แผ่นตารางสอนตามจริงของนักเรียน (ภาษาไทยก็ได้)

ขั้นฝึก

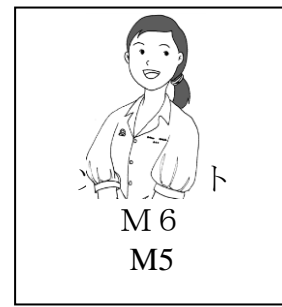
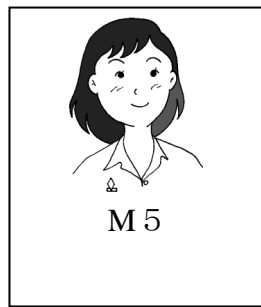
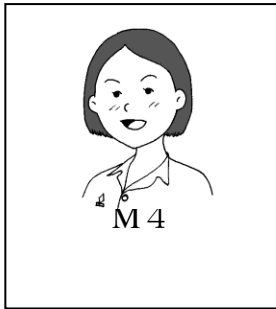
การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
<p>ทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับชื่อวิชาและภาษาโดยใช้แผ่นภาพหรือภาพใน workbook จากนั้น ดูตารางสอนของตัวเองแล้วฝึกพูดเป็นภาษาญี่ปุ่น</p> <p>※ หากนักเรียนยังจำไม่ค่อยได้ ให้ฝึกพูดตามครูก่อน แล้วครูจึงให้ ศัพท์เพื่อฝึกเป็นประโยคอีกครั้ง</p> <p>T (ชื่อวิชาในตารางสอน) 「英語」 → S 「英語」</p> <p>T (ชื่อวิชาในตารางสอน แต่ไม่พูดอะไร) → S 「英語」</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แบ่งกลุ่มแล้วให้ลองทายชื่อของครูดู • นักเรียนกลุ่มหนึ่งตั้งคำถามโดยนึกชื่อครูท่านหนึ่งไว้ในใจจากนั้นให้ข้อมูลเกี่ยวกับครูท่านนั้นว่า 「<u>สัญชาติ</u> 人です。
<p>① ฝึกอุปประโยค 「〇〇先生は N (วิชาหรือภาษา) の先生です」</p> <ul style="list-style-type: none"> • ให้นักเรียนทั้งชั้นดูภาพข้อ b. แล้วพูดตามครู • เมื่อพูดคล่องแล้ว จึงเรียกนักเรียนให้ถามตอบกับครูทีละคนดังนี้ <p>T 「何の先生ですか」</p> <p>S 「<u>ชื่อวิชา</u> の先生です」</p>	<p>「<u>ชื่อวิชา</u> の先生です。」</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผู้ที่ได้ยินแล้วทราบบำตอบให้ยกมือแล้วบอกชื่อครูท่านนั้น • ผู้ที่ตอบถูกมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 6) ※ นำเข้าสู่เรื่องใหม่โดยทบทวนสิ่งที่เรียนมาด้วย

อุปกรณ์ที่ใช้

แผ่นภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」 ※ ระบุระดับชั้นปีที่เรียนไว้ด้วย

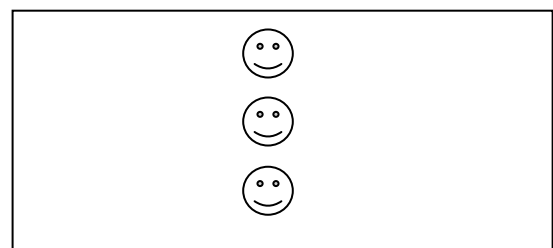
(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

- ① T (ชี้ที่ภาพ あきこ) 「あきこさんは何年生ですか。」
→ S 「あきこさんは高校2年生です。」 (ติดภาพไว้ที่กลางกระดานดังตัวอย่างในหน้าถัดไป)
- ② T (ชี้ที่ ソムピット) 「ソムピットさんは何年生ですか。」
→ S 「ソムピットさんは高校3年生です。」
T 「そうですね。高校3年生です。ソムピットさんは、あきこさんのせんぱいです。」
(ติดภาพไว้ที่กระดานเหนือภาพ あきこ)
- ③ T (ชี้ภาพ ナッター) 「ナッターさんは何年生ですか。」
→ S 「いいえ、ちがいます。ナッターさんは高校1年生です。」
T 「そうですね。高校1年生です。ナッターさんは、あきこさんのこうはいです。」

(ติดภาพไว้ที่กระดานใต้ภาพ あきこ)

◆ れんしゅう 9

- ・ สามารถอธิบาย ความสัมพันธ์ของบุคคลต่างๆ โดยใช้คำช่วย「の」

อุปกรณ์ที่ใช้

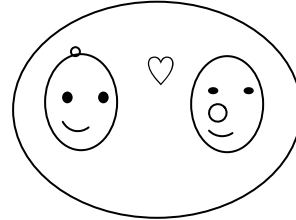
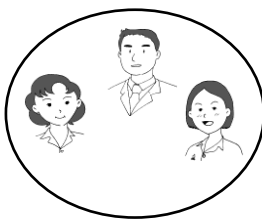
a. แผ่นภาพตัวละครในตำรา 「あきこ」

(ตัวอย่าง)

b. แผ่นภาพแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครในตำรา 「あきこ」 (ใช้ภาพหน้า 55 ประกอบด้วย)

(ตัวอย่าง)

※ ความสัมพันธ์แบบคู่รัก อาจใช้ภาพตัวละครในการ์ตูนหรือดาราที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นฝึก

9.1

การฝึกอุปประโยค

- ① ใช้แผ่นภาพในข้อ a ฝึกอุปประโยค 「○○さんは△△さんの ความสัมพันธ์ です」
และให้พูดตาม
- ・ เช่น 「ナッターさんはニパーさんのこどもです。」
「ニパーさんはナッターさんのお母^{お母}さんです。」
- ฝึกอุปประโยคเดียวกันด้วยคำใหม่ๆ เช่น
- ・ T 「ナッターさんはニパーさんの…」 → 「ナッターさんはニパーさんの こども です。」
T 「ニパーさんはナッターさんの…」 → 「ニパーさんはナッターさんのお母^{お母}さんです。」
 - ・ T 「ナッターさんは…」 → 「ナッターさんは ニパーさんのこども です。」
T 「ニパーさんは…」 → 「ニパーさんは ナッターさんのお母^{お母} さんです。」

② ใช้แผนภาพในข้อ b ฝึกแต่งประโยค 「〇〇さんは△△さんの ความสัมพันธ์ です」

- เรียกนักเรียนทีละคนแต่งประโยคบอกความสัมพันธ์ของตัวละครที่ครูยกขึ้นมา
- เรียกนักเรียนเลือกตัวละครเองตามใจชอบแล้วบอกความสัมพันธ์ตามรูปประโยคข้างต้น

9.2

การฝึกรูปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① ทบทวนคำศัพท์ที่บอกความสัมพันธ์ของตนกับคนรอบข้าง	นำรูปคนใกล้ตัวของตน มาบอกเล่าให้ผู้อื่นฟังด้วย
② บอกเรื่องเกี่ยวกับตนเองโดยใช้รูปประโยคใน さんしゅ 9.2 ในตำรา	

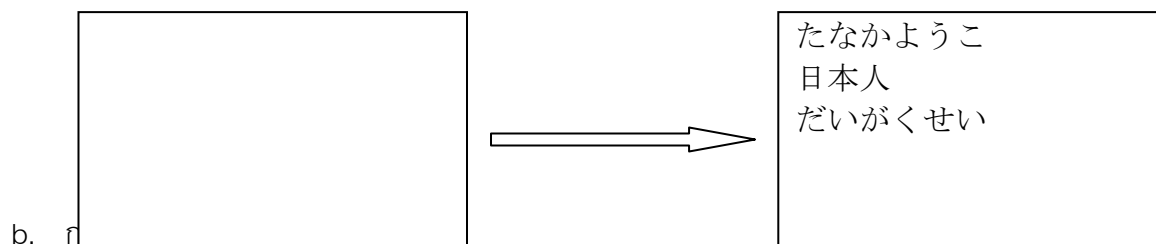
◆ さんしゅ 10

- สามารถแนะนำตัวเองเฉพาะข้อมูลบางอย่าง เช่น ชื่อ อาชีพการงาน ฯลฯ ต่อคนที่พบบันเป็นครั้งแรกใน โอกาสต่างๆ เช่น งานเลี้ยง ฯลฯ ได้
- สามารถแนะนำคนที่ตนรู้จักให้แก่ผู้ที่พบบันในโอกาสต่างๆ เช่น งานเลี้ยง ฯลฯ ได้

อุปกรณ์ที่ใช้

a. กระดาษสำหรับทำนามบัตร

(ตัวอย่าง)

(ตัวอย่าง)

	ชื่อ	ประเทศ	อาชีพการงาน
1			
2			
3			

ขั้นฝึก

10.1

การฝึกปฏิบัติการ
① นักเรียนทั้งชั้นทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับสัญชาติ อาชีพ และภาษา
② นักเรียนแต่ละคนกำหนดชื่อ สัญชาติ และอาชีพของตนเอง
③ นักเรียนรับกระดาษสำหรับทำนามบัตรคนละ 1 ใบ แล้วกรอกข้อมูล ②

10.2

การฝึกปฏิบัติการ	+ ถ้ามีเวลา
① สมมติให้ห้องเรียนเป็นสถานที่จัดงานเลี้ยง ให้นักเรียนออกมาหน้าชั้น 1 คน จากนั้น ครูแสดงวิธีแนะนำตัวให้ดูเป็นตัวอย่าง	จับคู่ทักทายทำความรู้จักกันพร้อมแลกเปลี่ยนนามบัตรที่ทำไว้ใน 10.1 ครูควรแนะนำธรรมเนียมปฏิบัติและมารยาทในการมอบนามบัตร วิธีบอกชื่อ และการโค้งคารวะ
② นักเรียนแต่ละคนสมมติตัวเองเป็นคนที่กำหนดไว้ใน 10.1 ให้ผลัดกันแนะนำตัวกับแขกในงานเลี้ยง อย่างน้อย 3 คน	

10.3

การฝึกปฏิบัติการ
นักเรียนรับใบงานคนละ 1 แผ่น แล้วกรอกข้อมูลของผู้ที่เพิ่งรู้จักใน 10.2

10.4

การฝึกปฏิบัติการ
① นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน
② แนะนำเพื่อนใหม่ที่เพิ่งรู้จักให้ผู้อื่นรู้จักด้วยโดยใช้ข้อมูลใน 10.3

3.3 ไอ่เดียและเทคนิคในบทที่ 3

บทที่ 3 เล่มที่ 1 「^{がっこうあんない}学校案内 (พาชมโรงเรียน)」

あきこ Can-do :

สามารถแนะนำสถานที่ต่างๆ เช่น อาคารต่างๆในโรงเรียน ห้องเรียน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก และสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่ ณ ที่นั้นๆได้หากผู้ถามพูดช้ามาก

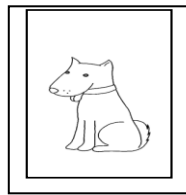
もじ・ことば	ぶんぼう	れんしゅう
とけい、ペン、えんぴつ	ぶ 1 ・ N があります／あります。 ・ N もいます／あります。 ・ N があります／ありますか。 はい、います／あります。 いいえ、N はいません／ ありません。	れ 1
たてもの、しょくどう、りょう、 きょうしつ、まど かばん、いす、でんわ、木 がっこう、LL きょうしつ、たい いくかん、としょかん ラジカセ	ぶ 3.1 上、下、そと、中、ひだり、み ぎ、となり、まえ、うしろ、そば、まわ り ぶ 2 (場所) にいます。あります。 ぶ 2 ・ ～に～があります。～にもあります。 ・ ～には、なにがありますか。 ・ ぶ 11 なに／なん だれ、なに	れ 2
ばいてん、しょくいんしつ、 としょしつ パン、ジュース、おかし、くだも の、テレビ、ビデオ、しんぶん りかしつ、トイレ	ぶ 9 0-10 なんが い、1-10 かい	れ 3
いぬ、ねこ コンピューターしつ じむしつ、ほけんしつ	ぶ 7 N と N ぶ 8 N や N	れ 4

すみません どうも、ありがとうございます。 本だな、じしょ	ぶ3.2 ここ、そこ、あそこ、どこ ・ どののがっこうのがくせい ・ ぶ5 Nはどこですか。	れ5 れ6
ざっし、ひきだし、けしゴム		
ああ、 ～たち、 わたしたち クラス	ぶ4 ・ Nは～にいます／あります。 ・ Nは～にも～にもあります。 ぶ6 Sか。(↓)	れ7

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 1)

อุปกรณ์ที่ใช้

- (กรณีใช้อินเทอร์เน็ตได้) ภาพสถานที่หรือสภาพในเมืองจาก Google Earth หรือเว็บแคมที่ถ่ายชีวิตสัตว์
เช่น Smithsonian National zoo logical Park Animal Web Cams
(<http://nationalzoo.si.edu/Animals/WebCams/default.cfm>)
- (กรณีใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้) ภาพสถานที่ต่างๆ ภาพคน ภาพบ้านของตัวเอง
- แผ่นภาพคำศัพท์ใหม่ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต
(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

- ให้นักเรียนดูรูปหรือจอภาพ แล้วบอกเล่าสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพโดยใช้รูปประโยค
「○○があります」
「△△がいます」
ตัวอย่างที่ 1 「バンコクです。ビルがあります。人^{ひと}がいます。あ、ワットプラ
ケオがありますね。大学生^{だいがくせい}がいます。高校生^{こうこうせい}もいますか。あ、
いますね。…」
ตัวอย่างที่ 2 「私の家^{いえ}です。犬^{いぬ}がいます。ねこもいますよ。私の部屋^{へや}に、ベッドが
あります。
ベッドの上^{うへ}に、とけいがあります…。」
- ให้นักเรียนดูแผ่นภาพเพื่อสอนคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่
- ให้นักเรียนดูแผ่นภาพ แล้วพูด 「あります」と 「います」 ให้นักเรียนฟังเพื่อให้สังเกต
ความแตกต่าง
T ให้ดูรูปต้นไม้ แล้วพูดว่า 「木^きがあります」 ให้ดูรูปร้านขายขนมปัง แล้วพูดว่า
「パン屋^{パンや}があります」
ให้ดูรูปสิ่งต่างๆ เช่น สถานีรถไฟ นาฬิกา หนังสือ ฯลฯ แล้วพูดในทำนองเดียวกัน
จากนั้น ให้ดูรูปของสิ่งมีชีวิต(คนหรือสัตว์) แล้วพูดในทำนองเดียวกัน

T ให้ดูรูปนักเรียน แล้วพูดว่า 「学生がいます」 ให้ดูรูปครู แล้วพูดว่า 「先生がいます」
จากนั้น ให้รูปคนหรือสัตว์อื่นๆ เช่น เด็กผู้หญิง สุนัข นักเรียนมัธยมปลาย ฯลฯ
แล้วพูดในทำนองเดียวกัน

- ④ ให้นักเรียนดูแผ่นภาพโดยไม่แยกประเภท แล้วให้เลือกตอบระหว่าง 「います」 กับ 「あります」
นำแผ่นภาพติดที่กระดานดำโดยแยกกลุ่ม 「います」 กับ 「あります」 เพื่อให้
นักเรียนเห็นภาพสิ่งมีชีวิตกับสิ่งไม่มี ชีวิตชัดเจนขึ้น

ข้อเสนอแนะ โดยปกติแล้ว ในการสอนรูปประโยคใหม่ ควรใช้ศัพท์ที่นักเรียนเรียนแล้ว เพื่อให้นักเรียน
รู้สึกว่ายากเกินไป และจะได้มุ่งความสนใจไปที่รูปประโยคเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในบทต้นๆ
นี้ ศัพท์ที่เรียนแล้วยังมีไม่มาก จึงอาจทำให้ต้องใช้ศัพท์ที่ยังไม่เคยเรียนบ้าง แต่ในอีกแง่หนึ่ง
ก็เป็นโอกาสที่จะสอนคำศัพท์ใหม่ไปด้วย ในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น หากได้เรียนศัพท์ใหม่ที่ตน
อยากรู้ในโอกาสหรือจังหวะที่เหมาะสม จะกลายเป็นความทรงจำที่ผู้เรียนจำได้อย่างแม่นยำ ครูผู้สอน
จึงอาจหาโอกาสหรือจังหวะที่เหมาะสมเพิ่มเติมศัพท์ใหม่ให้แก่ผู้เรียนบ้างก็ได้ แต่ควรจำกัดจำนวนให้
พอเหมาะ และอาจใช้ภาพหรือสิ่งของต่างๆ ช่วยเสริมให้นักเรียนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นด้วยก็ได้

◆ んしゆゝ 1

- สามารถบอกถึงการมีอยู่ของคนหรือสิ่งของ ณ ที่นั้นๆ ได้

อุปกรณ์ที่ใช้

แผ่นภาพคำศัพท์ใหม่ (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสู่วิทยาลัย)

- + อาจเพิ่มเติมรูปภาพของคนหรือนักเรียนรู้จัก ภาพตัวละครในการ์ตูน ฯลฯ เท่าที่จะหาได้
(ครูในโรงเรียน ดารานักแสดงวัยรุ่น นักคิดขง โนบิตะ ชิสุเกะ ฯลฯ)

ขั้นฝึก

การฝึกรูปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① ใช้แผ่นภาพสอนคำศัพท์ใหม่	• เตรียมกระดานที่เขียนคำ

<p>② เมื่อนักเรียนจำคำศัพท์ได้ดีแล้ว ให้ฝึกพูดรูปประโยค 「△△がいます」</p> <p>ตามครูโดยสับเปลี่ยนคำนาม เช่น 「女の子」 「いぬ」 ไปเรื่อยๆ</p> <p>③ ให้ดูแผ่นภาพ แล้วสับเปลี่ยนคำนามตามภาพ</p> <p>※ ฝึกพูดพร้อมกัน แล้วจึงเรียกให้ตอบทีละคน</p>	<p>ศัพท์ทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตคละกันแล้วให้จับคู่ฝึกพูดโดยใช้รูปประโยค 「～があります」 และ 「～がいます」</p> <p>• ลองใช้เว็บไซต์เช่น GoogleEarth ดูผังสถานที่ต่างๆแล้ว บรรยายมืออยู่ของสิ่งต่างๆ</p>
<p>④ เปลี่ยนคำนามเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น ดินสอ นาฬิกา ฯลฯ ให้ฝึกพูด 「えんぴつがあります」 「～があります」 ตามครู</p>	
<p>⑤ ให้ดูแผ่นภาพ แล้วสับเปลี่ยนคำนามตามภาพ</p>	
<p>⑥ นำแผ่นภาพสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตคละกันแล้วฝึกสับเปลี่ยนระหว่าง 「〇〇があります」 กับ 「△△がいます」</p>	
<p>⑦ ฝึกพูดเป็นกลุ่มตาม れんしゅう 1 ในตำรา ซึ่งเป็นการพูดต่อเป็นลูกโซ่</p>	

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 2 – 3)

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. รูปถ่ายห้องพัสดุ (ควรใช้ภาพที่สามารถฝึกคำประเภท中、下、上 ได้ด้วย)

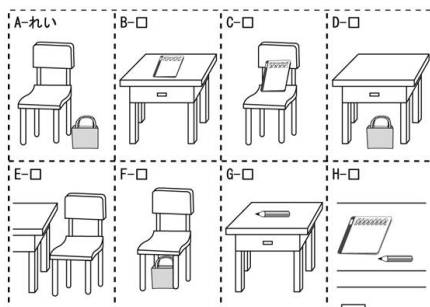
(ตัวอย่าง 1)

(ตัวอย่าง 2)

- b. แผ่นภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้ง (แต่ไม่เขียนคำศัพท์ไว้ในภาพ)

ขั้นฝึก

① ให้นักเรียนดูภาพในข้อ a

(ตัวอย่าง 1) T 「しょくいんしつです。だれがいますか。」

→ S 「〇〇先生がいます。」

T 「〇〇先生の^{まえ}前、となり、うしろ… (ครูได้ชี้ตามตำแหน่งต่างๆ ไปด้วย) に、

だれがいますか。」

→ S 「〇〇先生がいます。」

T 「しょくいんしつに^{なに}何がありますか。」

→ S 「コンピューター、ほんだな、^{ほん}本、^{でんわ}電話…があります。」

T 「そうですね。しょくいんしつにコンピューターがあります。」

(ตัวอย่าง 2) T 「私の^{わたくし}机^{つくえ}です。机^{つくえ}の^{うえ}上^なに何がありますか。」

→ S 「おかし、^{じしょ}辞書、^{ほん}本…があります。」

② ใช้ภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้งในข้อ b หรือใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายสอนวิธีบอกตำแหน่งที่ตั้งในรูป

「สิ่งของ(เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ) の ตำแหน่งที่ตั้งです。」 เช่น 「いすの^{うへ}上です。」

「いすの^{した}下です。」

จากนั้นเปลี่ยนเป็นคำอื่นๆ เช่น ^{そと}外、^{なか}中、^{ひだり}左、^{みぎ}右、となり、^{まえ}前、うしろ、そば、まわり เป็นต้น

หากใช้ส่วนของร่างกายในการสอน ควรหันหน้าเข้าหากระดาน เพื่อให้ด้านซ้ายและขวาตรงกับของนักเรียน ยกมือแต่ละข้างขึ้น แล้วออกเสียง 「^{みぎ}右」 「^{ひだり}左」 พร้อมกัน

※ หากเล่นเกม จะช่วยให้สนุกมากขึ้น เช่น ซ่อนเหรียญไว้ในมือขวาหรือซ้าย แล้วถาม

T 「^{みぎ}右にありますか、^{ひだり}左にありますか。」

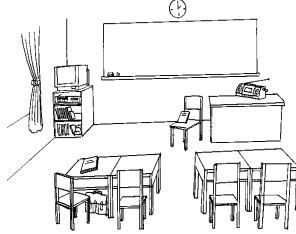
S 「^{みぎ}右／^{ひだり}左 にあります！」 (นักเรียนเลือกตอบตัวใดตัวหนึ่ง)

◆ れんしゅう 2

- จำคำศัพท์เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งได้
- บอกที่ตั้งของสิ่งต่างๆ ด้วยรูปประโยค 「N の～ (ตำแหน่งที่ตั้ง) に N (สิ่งของ) があります」 ได้

อุปกรณ์ที่ใช้

- แผ่นภาพคำนามประกอบคำรา あき こ (ชุดเดียวกับที่ใช้ในไวยากรณ์ 1)
- สิ่งของต่างๆ ที่เคลื่อนย้ายได้ง่าย เช่น กระเป๋ าปากกา ขนม ฯลฯ
- แผ่นภาพรูปห้องเรียน
(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

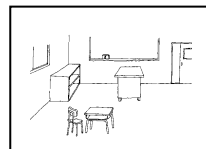
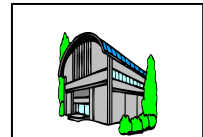
การฝึกรูปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
<p>④ ทบทวนคำศัพท์ในบทที่ 3 โดยยกแผ่นภาพหรือสิ่งของจริงๆให้นักเรียนดู</p> <p>⑤ วางปากกาไว้บนโต๊ะแล้วให้นักเรียนพูดว่า 「机の上」 วางไว้ใต้โต๊ะแล้วให้นักเรียนพูดว่า 「机の下」 จากนั้น เปลี่ยนที่วาง เช่น ใส่ลงไปในกระเป๋า เอาออกจากกระเป๋ามาไว้ข้างนอก ฯลฯ ฝึกเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนพูดได้คล่อง</p>	<p>• ยืนขึ้นขยับร่างกายเพื่อให้จำศัพท์เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งง่ายขึ้น โดยให้นักเรียนขยับมือหรือขาตามที่ครูบอก</p>
<p>⑥ วางสิ่งของในข้อ b ไว้ตามที่ต่างๆ ให้ฝึกพูดประโยค 「<u>สิ่งต่างๆ</u> (โต๊ะ เก้าอี้ ตู้หนังสือ) ฯลฯ の <u>ตำแหน่งที่ตั้ง</u> (に <u>สิ่งของ b</u> (ペン) があります」 ตามครู</p> <p>⑦ ครูเปลี่ยนสิ่งของ b กับสถานที่ที่วาง แล้วฝึกพูดไปเรื่อยๆ จนพูดได้คล่อง</p>	
<p>⑧ ฝึกประโยคคำถาม ครูหยิบกระเป๋าซึ่งมีขนมใส่เตรียมไว้ก่อนเริ่มชั่วโมงแล้วถามนักเรียนว่า 「私のかばんです。かばんの中に何がありますか。」 จากนั้น หยิบขนมออกมาให้นักเรียนดู แล้วพูดว่า 「おかしがあります。」</p> <p>⑨ ครูตั้งใจทย์เป็นศัพท์คำอื่น แล้วให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม T 「黒板の上」 → S 「黒板の上に何がありますか。」 T 「先生の机の下」 → S 「先生の机の下に何がありますか。」</p>	

<p>⑩ ครูชี้สถานที่ แล้วให้นักเรียนฝึกตั้งคำถาม และครูเป็นผู้ตอบคำถาม เช่น</p> <p>T : ชี้เหนือกระดานดำ → S 「黒板<small>くわくばん</small>の上に何がありますか。」</p> <p>→ T 「黒板の上にとけいがあります。」</p> <p>T : ชี้ใต้กระดานดำ → S 「先生の机<small>いし</small>の下に何がありますか。」</p> <p>→ T 「私の机<small>いし</small>の下にかばんがあります。」</p> <p>※ ห้องเรียนแต่ละห้องมีสิ่งของแตกต่างกันไป ควรมองหาหรือจัดเตรียมสิ่งที่ใช้ประกอบการฝึกได้ไวล่วงหน้า</p> <p>⑪ ให้ดูภาพห้องเรียนตามข้อ c แล้วเรียกนักเรียน คนฝึกถามตอบ(Q-A)</p>	
<p>⑫ จับคู่ ดูภาพแล้วฝึกตามข้อ⑧</p>	

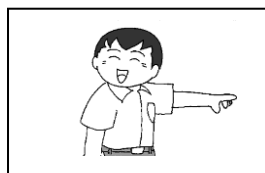
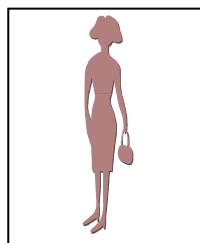
การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 3 - 6)

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพผังโรงเรียน ภาพห้องหรือสถานที่ในโรงเรียน (เช่น ห้องสมุด ห้องเรียน ห้องพักครู ร้านขายของ ฯลฯ)

- b. ภาพแขกของโรงเรียนและภาพนักเรียนที่จะพาแขกเยี่ยมชมโรงเรียน

ขั้นฝึก

ครูบอกนักเรียนว่า “มีแขกชาวญี่ปุ่นมาที่โรงเรียน เราจะพาแขกเดินชมและแนะนำสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียนนะคะ” ครูพูดบทสนทนาโดยสวมบทบาทเป็นทั้งแขกและตัวนักเรียนที่พาชม

※ ครูติดแผ่นภาพข้อ b ไว้ที่กระดาน แล้วเปลี่ยนตำแหน่งที่ยืนไปมาตามบทบาทที่พูด

นักเรียน : 「1階にしょくいんしつがあります。2階に教室があります。」

แขก : 「学校に売店がありますか。」

นักเรียน : 「はい、あります。教室の右にあります。」

แขก : 「売店にパンがありますか。」

นักเรียน : 「はい、あります。」

แขก : 「〇〇さんの学校に、日本人の先生がいますか」

นักเรียน : 「はい、います。／いいえ、いません。」 เป็นต้น

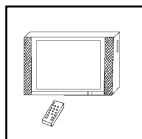
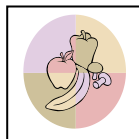
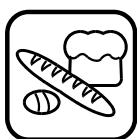
◆ れんしゅう 3

- สามารถถามและตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่และสถานที่ที่ตั้งของสิ่งนั้นๆ ภายในโรงเรียนได้
- สามารถถามและตอบคำถามเกี่ยวกับคนในโรงเรียนได้

อุปกรณ์ที่ใช้ :

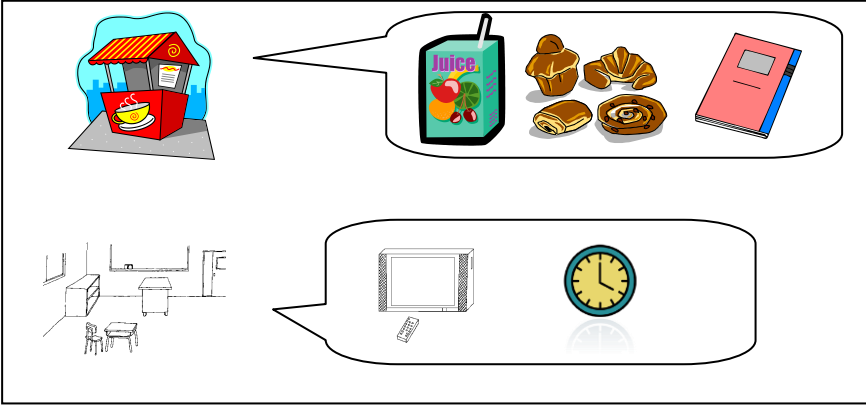
a. ภาพผังของโรงเรียน ภาพห้องต่างๆ ในโรงเรียน (ชุดเดียวกับที่ใช้ นำเข้าสู่บทเรียน)

b. ภาพคนและสิ่งของต่างๆ (ค่านามที่ปรากฏใน れんしゅう 3)

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
① ทบทวนคำศัพท์พร้อมกันทั้งชั้นโดยใช้ภาพข้อ a. และ b.	ลองฝึกพูดถึงสิ่ง อื่นๆ ในโรงเรียน หรือเมืองของ
② ฝึกโดยเปลี่ยนค่านามในรูปประโยค 「สถานที่に 物の がありますか／人が いますか」 ครูให้ดูภาพในข้อ a และ b อย่างละ 1 ภาพแล้วให้นักเรียนแต่งประโยค	

<p>③ ฝึก Q-A โดยครูตั้งคำถามด้วยรูปประโยค 「<u>สถานที่</u>に <u>สิ่งของ</u>がありますか／<u>คน</u>がいますか」 ให้นักเรียน ตอบ</p> <p>• ตัดภาพห้องต่างๆ ใน a ที่กระดาน แล้วติดภาพสิ่งของในข้อ b ไว้ ณ สถานที่นั้นๆ</p> <p>(ภาพตัวอย่างภาพบนกระดาน)</p> <p>• ชูแผ่นภาพให้นักเรียนฝึกดังนี้</p> <p>T 「売店^{ばいてん}にジュースがありますか」 → S 「はい、あります」</p> <p>T 「パンもありますか」 → S 「はい、あります」</p> <p>T 「教室^{きょうしつ}にテレビがありますか」 → S 「はい、あります」</p> <p>T 「ビデオもありますか」 → S 「いいえ、ありません」</p> <p>④ ให้นักเรียนจับคู่ฝึกถามตอบตามภาพบนกระดานจนคล่อง และให้บางกลุ่ม ออกมาพูด หน้าชั้นด้วย</p>	<p>ตนเอง เช่น</p> <p>「学校に犬 があります か」</p> <p>「ねこもい ますか」</p> <p>「ซื้อเมืองที่เป็น ที่ตั้งของโรงเรียน に、セブンイ レブンがあり ますか」</p> <p>「デパート もあります か」 เป็นต้น</p>
--	---

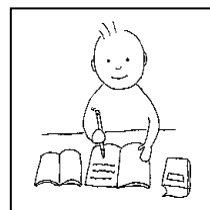
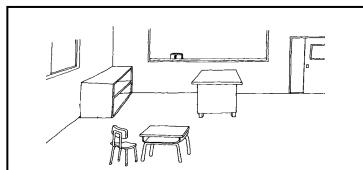
◆ れんしゅう 4

- สามารถบอกได้ว่า มีอะไรอยู่ที่ไหนของโรงเรียนบ้าง

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพห้องต่างๆ ในโรงเรียน (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสูบทเรียน) หรือรูปถ่ายภายในโรงเรียน

(ตัวอย่าง)

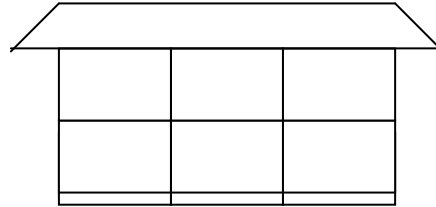

- b. ภาพแสดงจำนวนชั้นของอาคารและการ์ดตัวเลข

1 2 3 4 5 10 20 ...

c. ใบงาน (ภาพในตำราหน้า 77)
(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

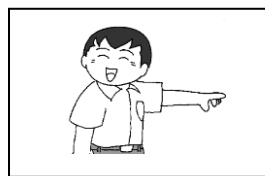
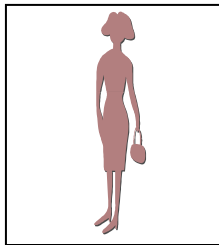
การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
<p>① ใช้ภาพในข้อ a ทบทวนศัพท์ห้องต่างๆ ในโรงเรียน ใช้ภาพข้อ b ทบทวนวิธี บอกชั้นของอาคารโดยใช้การ์ดตัวเลขกำหนดชั้นต่างๆ ของอาคาร</p>	<p>ลองพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่อื่นๆ ใกล้ตัว เช่น โรงภาพยนตร์</p>
<p>② ฝึกอุปประโยค 「ตัวเลข階に 部屋があります」 โดยเปลี่ยนคำศัพท์ (ตัวอย่างภาพบนกระดาน)</p> <div data-bbox="347 1108 1024 1444"> </div> <ul style="list-style-type: none"> • ครูติดการ์ดจำนวนชั้นในข้อ b ไว้ที่กระดาน แล้วติดภาพห้องในโรงเรียนในข้อ a ไว้ข้างๆ 1 ใบ ครูชี้ที่ชั้นของอาคารให้นักเรียนฝึกพูดจนคล่อง จากนั้นจึงเปลี่ยน ภาพห้องอื่นให้ฝึกต่อไปเรื่อยๆ • เมื่อพูดได้คล่องแล้ว ให้เพิ่มภาพห้องในข้อ a อีก 1 ใบ แล้วฝึกอุปประโยค 「ตัวเลข階に 部屋と 部屋があります」 	<p>ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ฯลฯ เพิ่มเติมด้วย เช่น พูดถึงห้างโลตัสว่า 「1階にマクドナルドがあります」 「2階に食堂とロウタスがあります」</p> <p>ถ้ามีเวลาเขียนแผนที่คร่าวๆ นำมาติดที่กระดาน</p>

<p>⑤ เลือกศัพท์ห้องต่างๆ ตามใจชอบเขียนใส่ในภาพอาคารในตำราหน้า 77 จากนั้น พูดคุยกับเพื่อนว่า โรงเรียนของแต่ละคนนั้น แต่ละชั้นมีห้องอะไรบ้าง แล้วเขียนใส่ในใบงาน เมื่อได้ของอีกฝ่ายข้อมูลครบ จึงตรวจว่าตรงกันหรือไม่</p>	<p>แล้วให้นักเรียนจับคู่ฝึกสนทนาเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในแผนที่นั้น</p>
--	--

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 5)

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพแขกของโรงเรียนและภาพนักเรียนที่จะพาแขกเยี่ยมชมโรงเรียน

- b. การ์ดเครื่องหมายคำถาม

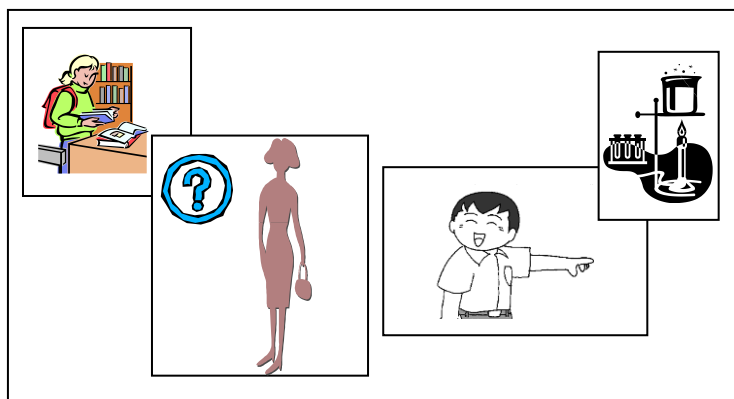

- c. ภาพห้องต่างๆ (ชุดเดียวกับที่ใช้ใน せんしゅ 5)

ขั้นฝึก

- ① □ ครูติดภาพข้อ a และ b ไว้ที่กระดาน ※ ติดภาพข้อ c ไว้ตามจุดต่างๆ ในห้องเรียน

(ตัวอย่าง)

- (ア) ครูพูดบทสนทนาโดยสวมบทบาทเป็นทั้งแขกและนักเรียนที่พาชม
 ※ เวลาพูด ให้ย้ายตำแหน่งที่ยืนตามบทบาทนั้น จะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น
 แขก (ทำท่ามองหาอะไรบางอย่าง) : 「すみません。トイレはどこですか。」
 นักเรียน : 「トイレですか。あそこです。」 (ชี้ทิศทางให้รู้ว่าอยู่ไกล)
 แขก : 「どうもありがとうございます。」
- (イ) เปลี่ยนภาพข้อ c บนกระดานใหม่ แล้วให้ฝึกพูดในทำนองเดียวกัน เพื่อให้สังเกตเห็นวิธีใช้
 「ここ」「そこ」「あそこ」

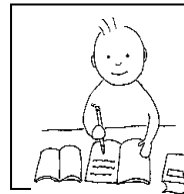
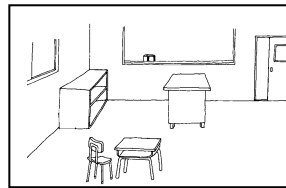
◆ れんしゅう 5

- สามารถถามและตอบได้ว่า ห้องต่างๆ ในโรงเรียนตั้งอยู่ที่ใดบ้าง

อุปกรณ์ที่ใช้

ภาพห้องต่างๆ ในโรงเรียน (ชุดเดียวกับที่ใช้นำเข้าสู่วิทยาลัย) หรือรูปถ่ายภายในโรงเรียน

(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

5.1

การฝึกอุปประโยค	
①	ทบทวนคำศัพท์โดยดูภาพแผ่นภาพหรือรูปถ่ายห้องต่างๆ ในโรงเรียน
②	ฝึกให้สามารถใช้ 「ここ」、「そこ」、「あそこ」 ได้อย่างถูกต้อง <ul style="list-style-type: none"> • ติดแผ่นภาพข้อ a ไว้ตามจุดต่างๆ ในห้องเรียน (ทั้งจุดที่อยู่ใกล้นักเรียน ใกล้ครู และไกลจากทั้งคู่) • ครูถามโดยใช้คำศัพท์ที่ใช้เรียกห้องต่างๆ ในภาพข้อ a ว่า 「すみません、〇〇はどこですか。」

ให้นักเรียนหาภาพที่ถูกต้อง แล้วตอบโดยใช้ 「ここです」 「そこです」 หรือ 「あそこです」 ครูตอบว่า 「どうもありがとうございます」
③ ครูใช้ภาพข้อ a ใน ② ตั้งคำถามตามตัวอย่างในตำราแล้วให้นักเรียนตอบ เช่น T 「すみません、〇〇はどこですか。」 → S 「〇〇ですか。ここです／そこです／あそこです。」 → T 「どうもありがとうございます。」
④ ให้นักเรียนจับคู่ถามตอบกันตามตัวอย่างจนพูดได้คล่อง

5.2

การฝึกอุปประโยค	+ ถ้ามีเวลา
ให้นักเรียนจับคู่ คนหนึ่งเป็นแขกแล้วถามเกี่ยวกับโรงเรียน อีกคนหนึ่งตอบ	ฝึกกับสถานที่จริงโดยเดินชมตามที่ต่างๆ ในโรงเรียน

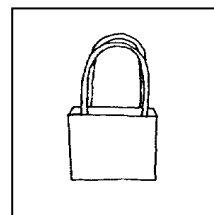
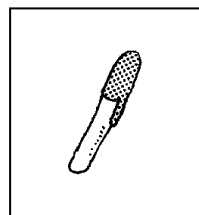
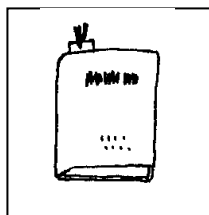
◆ れんしゅう 6

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่ภายในห้องเรียนว่า อะไรอยู่ที่ใดบ้าง

อุปกรณ์ที่ใช้

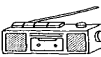

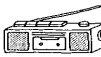

- a. แผ่นภาพคำศัพท์ที่ปรากฏในตำราหน้า 79

(ตัวอย่าง)

- b. สิ่งของต่างๆ ที่เคลื่อนย้ายได้ง่าย เช่น พจนานุกรม ปากกา ฯลฯ
c. ภาพในตำราหน้า 79 จำนวน 2 ใบ
d. ใบงาน

(ตัวอย่าง)

A	วาดสิ่งของต่อไปนี้ลงในรูปห้องเรียน
	ถาม B สิ่งของต่อไปนี้อยู่ที่ไหน
B	วาดสิ่งของต่อไปนี้ลงในรูปห้องเรียน
	ถาม A สิ่งของต่อไปนี้อยู่ที่ไหน

ขั้นฝึก

การฝึกปฏิบัติ	
① ทบทวนคำศัพท์ • ใช้แผ่นภาพหรือสิ่งของจริงๆ ทบทวนคำศัพท์สิ่งของในห้องเรียน • ครูวางสิ่งของในข้อไว้ตามที่ต่างๆ เพื่อทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้ง	ให้นักเรียนฝึกได้ ขณะพูดคำว่า 「すみません」 ในตอนต้น กับ 「どうもありがとう が ございました」 ในตอนท้ายด้วย
② ฝึกประโยคตัวอย่างในหน้า 79 • ครูถามนักเรียนถึงที่ตั้งของสิ่งของข้อ b ว่า 「すみません、b (辞書) はどこですか。」 นักเรียนมองหาสิ่งของ แล้วตอบว่า 「b (辞書) ですか。 いろいろな 本が置かれた (上、中、下) です」 ครูตอบว่า 「どうもありがとうございます」	
③ ให้นักเรียนฝึกถามและตอบกันเอง • ให้นักเรียนจับคู่ฝึกถามและตอบโดยใช้คำถามที่ครูบอก ฝึกจนพูดได้คล่อง	
④ ฝึกกิจกรรมแบบ information gap ในตำรา • จับคู่เป็น A กับ B แล้ววาดสิ่งของลงในใบงานตามคำสั่ง • ให้ฝึกถามตอบตาม れんしゅ う แล้ววาดรูปสิ่งของที่เป็นคำตอบของเพื่อนลงในใบงาน • ตรวจสอบความถูกต้องของภาพที่เพื่อนวาดกับภาพที่ตนวาดจากคำตอบของเพื่อน	

◆ れんしゅう

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับห้องต่างๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนและสิ่งที่มีอยู่ ณ ที่นั้นๆ ได้

อุปกรณ์ที่ใช้

ใบงานบทบาทสมมติ

(ตัวอย่าง)

1 A

สมมุติว่านักเรียนเป็นแขกมาเยี่ยมชม
โรงเรียน ให้ถามว่าห้องญี่ปุ่นมีอะไรบ้าง

1 B

มีแขกมาเยี่ยมชมโรงเรียน ให้นักเรียน
ตอบคำถามที่แขกถามเกี่ยวกับห้องญี่ปุ่น

ขั้นฝึก

การฝึกปฏิบัติ	
① แบ่งนักเรียนในชั้นเป็นกลุ่ม A กับ B กำหนดให้กลุ่ม A เป็นแขก และกลุ่ม B เป็นนักเรียน	<p>ให้นักเรียนฝึกโต้ตอบพูดคำว่า 「すみません」 ในตอนต้น กับ 「どうもありがとうございます。」 ในตอนท้ายด้วย</p> <p>อาจฝึกปฏิบัติ</p> <p>「～にも～にもあります」 เพื่อบอกว่ามีสิ่งนั้นอยู่หลายแห่ง เช่น Q 「トイレはどこにありますか」 A 「あそこにあります。それから、 1階にも4階にもあります」</p>
② แจกใบงานบทบาทสมมติให้แต่ละกลุ่ม แล้วให้เวลา คิดประโยค ว่าควรพูดอย่างไรจึงจะตรงตามบทบาทที่ กำหนดให้	
③ เมื่อคิดคำพูดได้แล้ว ให้จับคู่สนทนากันตามบทบาท สมมติ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดพูดไม่ถูกต้อง ให้ทั้งคู่ ช่วยกันแก้ไข	
④ จับคู่ฝึกจนพูดได้คล่อง	
⑤ ให้บางคู่ออกมาพูดหน้าชั้น	

3.4 ไวยากรณ์และเทคนิคในบทที่ 4

บทที่ 4 เล่มที่ 1 「かっこの1日 (กิจกรรมในโรงเรียน)」

あきこ Can-do :

1. สามารถถามและตอบเกี่ยวกับวันในสัปดาห์ เวลา ตารางสอน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก
2. สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบในเรื่องอาหาร กีฬา วิชาเรียน ฯลฯ ด้วยจำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก

もじ・ことば	ぶんぽう	れんしゅう
ごぜん、ごご、あさ、よる いま、なんじ、なんふん ～はん	ぶ 1 11～99 (2桁の数字) ぶ 2.1 ～じ ぶ 2.2 ～ふん／ふん	れ 1 れ 2
ペキン、とうきょう、バンコク (ロンドン、パリ、ニューデリー、シドニー、ロサンゼルス、ホノルル、ニューヨーク、シンガポール)		れ 3
ひるやすみ、ちり じゅく、～じかんめ、なんじかんめ なんよう日、月よう日～金よう日 かもく、れきし、かていか、たいいく、ぶっきょう、びじゅつ、おんがく、ほけんたいいく、すうがく、そうごうりか、コンピューター	ぶ 3 (時刻) から ぶ 4 (時刻) まで	れ 4 れ 5 れ 6
ドラマ、まんが タイりょうり、日本りょうり、てんぷら、やきそば、すいか、ドリアン、パパイア、マンゴースポーツ、サッカー、テニス、バスケットボール	ぶ 5 Nが 好きです。	れ 7 れ 8

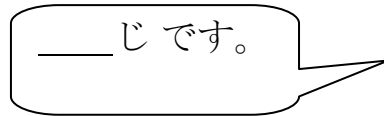
การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 1-2)

อุปกรณ์ที่ใช้

นาฬิกาของเล่น ※ แบบที่จับเข็มสั้นและยาวเลื่อนไปมาได้

หมุนเข็มนาฬิกาไปตามตัวเลขตั้งแต่ 1 โมงถึง 12 โมงตามลำดับ (การสอนนาฬิกา「～分」ก็ใช้วิธีนี้เช่นกัน)

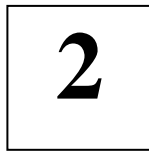
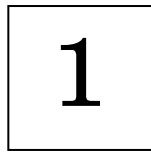
◆ れんしゅう 1

- ・ สามารถถามและบอกเวลา ณ ปัจจุบันได้

อุปกรณ์ที่ใช้

a. การ์ดตัวเลข (1 - 99)

(ตัวอย่าง)

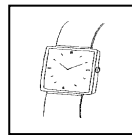
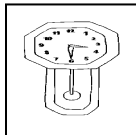
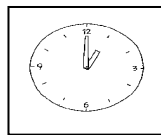

b. นาฬิกาของเล่น ※ แบบที่จับเข็มสั้นและยาวเลื่อนไปมาได้

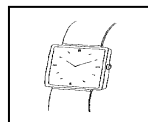
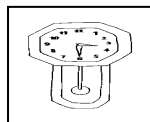
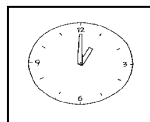
c. แผ่นภาพ(ขยายใหญ่)ในตำรา (れんしゅう 1 หน้า 102) ※ ขนาดใหญ่พอที่ทุกคนมองเห็นได้

(ตัวอย่าง)

d. แผ่นภาพ(ขยายเล็ก)ในตำรา (れんしゅう 1 หน้า 102) หลายๆ ชุด ※ ขนาดพอที่คน 2-5 คนมองเห็นได้

(ตัวอย่าง)

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
① ทบทวนเลข 1-10 โดยครูชูการ์ดตัวเลขให้นักเรียนดูด้วย	+③
② สอนเลข 1-10 โดยครูชูการ์ดตัวเลขให้นักเรียนดูให้และนักเรียนพูดตาม ครูใช้การ์ดฝึกนักเรียนไปเรื่อยๆ จนพูดได้คล่อง	ทบทวนตัวเลข 2 หลัก แล้วเล่นเกม 「30 を言ったら負けゲーム」 (พูดเลข 30 เมื่อไรถือว่าแพ้)
③ ทำแบบเดียวกันในการสอนเลข 20-90	วิธีเล่นคือ ให้นักเรียนพูดเลขตั้งแต่ 1 ไปเรื่อยๆ ตามลำดับ
④ สอนวิธีบอกเวลา 1 โมง - 12 โมงโดยเลื่อนเข็มนาฬิกาไปตามตัวเลข และให้นักเรียนพูดตาม (ระวังการบอกเวลา 4 โมง 7 โมง และ 9 โมง) ฝึกจนพูดคล่อง	แต่ละคนอาจพูดตัวเลขต่อกันได้มากกว่า 1 จำนวนแต่ไม่เกิน 3 จำนวน ผู้ที่พูดเลข 30 ถือเป็นผู้แพ้
⑤ สอนวิธีบอกเวลา 1 - 10 นาทีโดยเลื่อนเข็มนาฬิกาไปตามตัวเลข โดยครูออกเสียงให้นักเรียนฟังครูให้ดูการ์ดตัวเลขพร้อมทั้งออกเสียงซ้ำหลายๆ ครั้งให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูเขียนคำว่า 「五分」 และ 「十分」 บนกระดาน แล้วชูการ์ดตัวเลขให้นักเรียนดูตั้งแต่ 1 - 10 ตามลำดับพร้อมทั้งให้นักเรียนบอกเสียงอ่านว่า 「五分」 หรือ 「十分」 ครูติดการ์ดตัวเลขตามเสียง อ่านที่นักเรียนตอบ หลังจากนั้น ครูให้ดูการ์ดตัวเลขพร้อมกับให้นักเรียนฝึกบอกเวลา 5 - 55 นาที (เฉพาะที่ลงท้ายด้วย 5) และเวลา 10 - 50 นาที (เฉพาะที่ลงท้ายด้วย 0) ฝึกจนพูดได้คล่อง ※ สอนคำว่า 「 ^{はん} 半」 ที่ใช้แทน 30 นาทีได้ด้วย	+⑨ ให้นักเรียนจับคู่หรือแบ่งกลุ่มแล้วแจกนาฬิกาของเล่นกลุ่มละ 1 เรือน นักเรียนคนหนึ่งในกลุ่มเป็นผู้เลื่อนเข็มนาฬิกาให้เพื่อนอีกคนหนึ่งบอกเวลาให้ถูกต้องตามนั้น (หากนาฬิกาไม่พอ อาจใช้วิธีถ่ายเอกสารเฉพาะหน้าปัดนาฬิกา แล้วให้นักเรียนเขียน
⑦ ครูทบทวนโดยให้นักเรียนตอบเวลาตามที่ครูเลื่อนเข็มนาฬิกาให้ดู 1) 「～時」 2) 「～時+ 5 分」 3) 「～時+ 0 分」	เข็มนาฬิกาและยาวเติมเองก็ได้)
⑧ ให้นักเรียนดูแผ่นภาพ(ขนาดใหญ่)ในตำรา แล้วตั้งคำถามว่า 「いま、なんじですか。」 ให้นักเรียนตอบ	

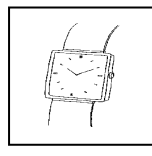
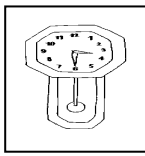
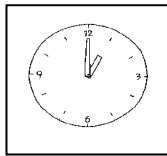
<p>⑨ ให้นักเรียนจับคู่หรือกลุ่ม แล้วแจกแผ่นภาพ(ขนาดเล็ก)ในตำราให้กลุ่มละ 1 ชุดโดยวางคว่ำไว้กลางโต๊ะของแต่ละกลุ่มให้นักเรียนคนหนึ่งเลือกหยิบ แผ่นภาพ 1 ใบ จากนั้นนักเรียนคนอื่นถามนักเรียนที่หยิบภาพว่า</p> <p>「いま、なんじですか。」 ให้นักเรียนตอบตามเวลาในภาพ</p>	
---	--

◆ れんしゅ 2

- สามารถบอกและฟังเวลาได้อย่างถูกต้อง

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. แผ่นภาพ(ขยายใหญ่)ในตำรา (れんしゅ 1 หน้า 102) ※ ขนาดใหญ่พอที่ทุกคนมองเห็นได้ (ตัวอย่าง)

- b. การ์ดเขียนคำว่า AM และ PM

AM

PM

- c. กระดาษเขียนเวลาที่ปรากฏในตำรา (れんしゅ 2 หน้า 102) (ตัวอย่าง)

06 : 30

07 : 45

- d. นาฬิกาของเล่น ※ แบบที่จับเข็มสั้นและยาวเลื่อนไปมาได้

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
<p>① ใช้แผ่นภาพ(ขยายใหญ่)ในตำรา (れんしゅ 1 หน้า 102) ทบทวนวิธีบอกเวลา</p> <p>T : 何時ですか。 → S : ○時○分です。</p>	

② ให้ดูการ์ด AM และ PM แล้วสอนคำว่า 「午前・午後」	+⑦ ให้นักเรียน จับคู่แล้วมอบ นาฬิกาให้คู่ละ 1เรือนให้คน หนึ่งบอกเวลา ส่วนอีกคน ตั้งเวลาตามที่ได้ ยินให้ถูกต้อง
③ ให้ดูการ์ด AM และ PM เมื่อกำหนดว่าเป็น 午前 หรือ 午後 แล้วใช้นาฬิกา ฝึกบอกเวลา	
④ ให้ดูภาพใน れんしゅう 2 หน้า 102 แล้วจับคู่ฝึกบอกเวลาตามนั้น	
⑤ ให้ดูกระดาษที่เขียนเวลาตาม れんしゅう 2 หน้า 102 แล้วพูดเวลาพร้อมกัน ทั้งชั้น T: 「いま なんじですか。」 → S: 「〇じ〇ふんです。」	
⑥ ฟัง CD แล้วใส่หมายเลขลงใน () ตามลำดับเวลาที่ได้ยิน	
⑦ ตรวจสอบความถูกต้อง T: 「1ばんは、なんじですか。」 → S: 「ごご1じで す。」	

◆ れんしゅう 3

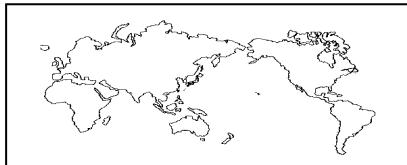
- สามารถถามและบอกเวลาของประเทศอื่นหรือภูมิภาคอื่นได้อย่างถูกต้อง

อุปกรณ์ที่ใช้

- a. ภาพขยายใหญ่ของแผนที่ในหน้า 103 ในตำรา 「あきこ」

※ อาจใช้สื่อระบายสถานที่ที่ต้องการถามเวลาให้เห็นชัดเจนขึ้นก็ได้

(ตัวอย่าง)

- b. กระดาษเขียนเวลาของแต่ละแห่ง (11 แห่ง) ※ ใช้กระดาษสีเดียวกับที่ระบายไว้

(ตัวอย่าง)

17 : 00

16 : 00

19 : 00

ขั้นฝึก

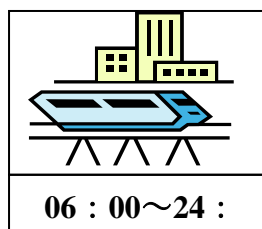
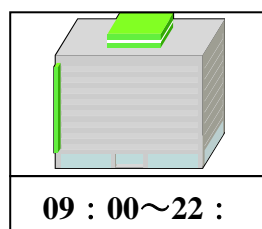
การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
<p>① ดิฉภาพขยายใหญ่ของแผนที่ไว้ที่กระดาน ชี้สถานที่ต่างๆ บนแผนที่ แล้วถามว่า 「ここはどこですか。」 เพื่อให้ นักเรียนออกเสียงชื่อประเทศให้ถูกต้อง</p> <p>T : (ชี้สถานที่บนแผนที่) ここはどこですか。</p> <p>S : (そこは) ロンドンです。</p> <p>(ระวังให้นักเรียนออกเสียงให้ถูกต้องด้วย)</p>	<p>+①</p> <p>ทบทวน 「～はどこですか」</p> <p>ในบทที่ 3 ครูถามว่า 「シンガポールはどこですか。」 แล้วให้นักเรียนออกมาชี้ที่แผนที่พร้อมตอบว่า 「ここです。」</p>
<p>② ดิฉเวลาของกรุงปักกิ่งไว้ที่แผนที่บนกระดาน แล้วถามนักเรียน</p> <p>T : 「ペキンは今 なんじですか。」</p> <p>S : 「ペキンは今 ごご5時です。」</p>	<p>+④</p> <p>แจกแผนที่โลกที่ระบุว่า เวลาของเมืองนั้นๆ ต่างกับไทยเท่าใดแล้วฝึกถามเวลาของแต่ละเมือง</p>
<p>③ ให้นักเรียนจับคู่ผลัดกันถามเวลาตามตัวอย่างข้างต้นโดยใช้ภาพหน้า 103-104</p>	<p>(จำนวนเวลาที่ต่างกับไทย)</p> <p>จาการ์ต้า 0 ชม. โอซากา +2 ชม.</p> <p>กรุงโซล + 2 ชม. เซี่ยงไฮ้ +1 ชม.</p> <p>กัวลาลัมเปอร์ +1 ชม. ปารีส -6 ชม.</p> <p>ย่างกุ้ง -5 ชม. นิวเดลี -1.5 ชม.</p> <p>ลอนดอน - 7 ชม. นิวยอร์ก -12 ชม.</p> <p>ลอสแอนเจลิส - 12 ชม.</p>
<p>④ ตรวจสอบความถูกต้องพร้อมกันทั้งห้อง</p> <p>นักเรียนที่ถือซีท A : (ชื่อสถานที่)は今 なんじですか。</p> <p>นักเรียนที่ถือซีท B : (ชื่อสถานที่)は今 ○時○分です。</p> <p>ครูฟังคำตอบจากนักเรียน แล้วติฉกระดาศที่เขียนเวลาไว้ที่แผนที่</p>	

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 3 - 4)

อุปกรณ์ที่ใช้ :

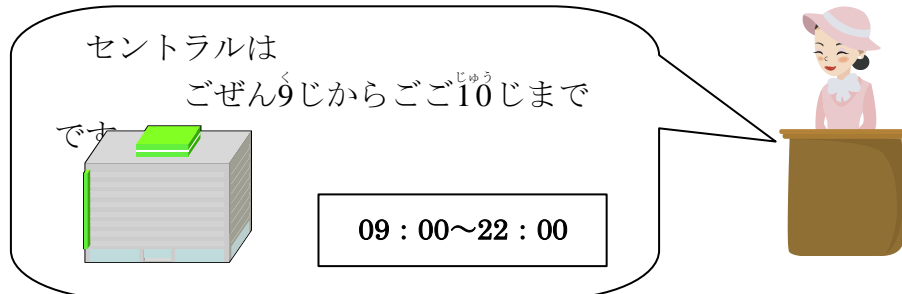
กระดาศที่เขียนเวลาเปิดปิดของสถานที่ที่นักเรียนรู้จักกันดี (เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า แมคโดนัลด์ ฯลฯ)หรือเวลาเดินรถของยวดยานต่างๆ เช่น รถสองแถว ฯลฯ

(ตัวอย่าง)

ชั้นฝึก

ครูสวมบทบาทเป็นเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยว ให้นักเรียนดูภาพของสถานที่ที่นักเรียนรู้จักกันดี (เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าต่างๆ ที่รู้จักกันดี ฯลฯ) หรือยานพาหนะต่างๆ แล้วให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลาทำการ

◆ れんしゅう 4

- สามารถถามและตอบเวลาทำการของห้างร้านหรือที่ทำการต่างๆ และเวลาเดินทางได้

อุปกรณ์ที่ใช้

a. นาฬิกาของเล่น ※ แบบที่จับเข็มสั้นและยาวเลื่อนไปมาได้

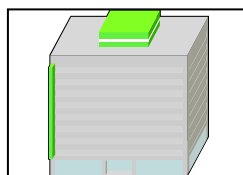
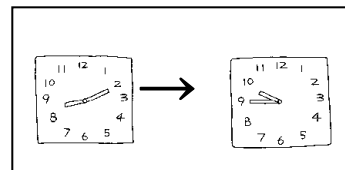
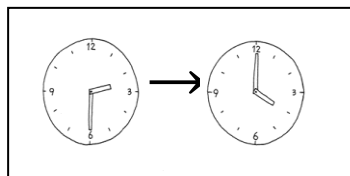

b. กระดาษที่เขียนเวลาเปิดปิดของห้างร้านต่างๆ (เช่น ธนาคาร ห้างสรรพสินค้า เซเว่นอีเลเว่น ฯลฯ) หรือเวลาเดินทางของขบวนรถต่างๆ

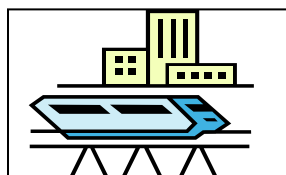
(ตัวอย่าง)

แผนภาพในตำรา (れんしゅう 4 หน้า 105)

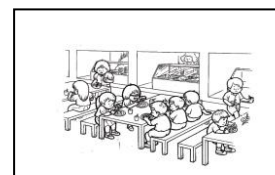
(ตัวอย่าง)

09 : 00 ~ 22 :

06 : 00 ~ 24 : 00

07 : 30 ~ 17 : 00

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
① ใช้นาฬิกาฝึกทบทวนวิธีบอกเวลา	
② ให้นักเรียนดูรูปร้านค้าและแผ่นภาพที่เขียนเวลาเปิดปิดไว้ แล้วนำเข้าสู่วิทยา โดยพูดว่า 「(เวลา) からです。」 ใช้แผ่นภาพที่เขียนเวลาเปิดปิดไว้ฝึกต่อไปจนพูดคล่อง เมื่อนักเรียนเริ่มคุ้นเคยแล้ว ให้ตั้งคำถามว่า 「何時からですか。」 ให้นักเรียนฝึกตอบตามรูปประโยคข้างต้น	
③ ใช้แผ่นภาพเดียวกันฝึกการใช้ 「まで」 ในลักษณะเดียวกัน	
④ ครูใช้แผ่นภาพเดิมถามนักเรียนว่า 「何時から何時までですか」 นักเรียนตอบว่า 「(時間) から (時間) までです。」 ฝึกต่อไปจนพูดได้คล่อง	+ ⑤ แจกเอกสารที่มี เวลาเปิดปิดของ สถานที่หรือร้านค้าที่ นักเรียนรู้จักกันดี เขียนอยู่(เช่น เซ็นทรัล บิ๊กซี โลตัส) แล้วให้ฝึกถามเพื่อน ในชั้น
⑤ ครูให้นักเรียนดูแผ่นภาพในตำรา แล้วตั้งคำถามตาม れんしゅう 4 T : 何時からですか。 — S : 2時半からです。 T : 何時までですか。 — S : 4時までです。 T : 何時から何時までですか。 — S : 2時半から 4時までです。 ฝึกพูดจนคล่อง จากนั้น ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม (A.、B) ให้อ่านภาพให้ทั้ง 2 กลุ่ม ครูแล้วให้นักเรียนสนทนาถามตอบกันเองโดยใช้ข้อมูลตามภาพนั้นๆ (SA—SB)	

◆ れんしゅう 5

- สามารถดูตารางสอนแล้วถามและตอบได้ว่า เรียนวิชาอะไรในเวลาใด

อุปกรณ์ที่ใช้

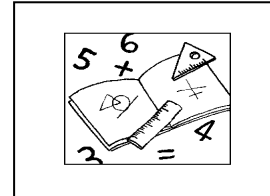
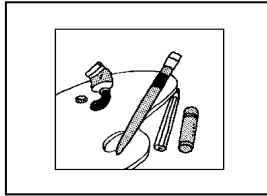
a. ปฏิทินขนาดใหญ่

(ตัวอย่าง)

b. แผนภาพวิชาต่างๆ (workbook หน้า 81)

(ตัวอย่าง)

c. ตารางสอน(ขนาดใหญ่)

(ตัวอย่าง)

	1 8:45-9:45	2 9:45-10:45	3 10:45-11:45	ひるやすみ 11:45-1:10	4 1:10-2:10	5 2:10-3:10
月よう日						
火よう日						
水よう日						
木よう日						
金よう日						

ชั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
<p>① ใช้ปฏิทินนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องวันในสัปดาห์แล้วให้นักเรียนพูดตามหลังจากฝึกจนพูดคล่องแล้วครูให้ดูปฏิทินแล้วถามนักเรียน</p> <p>T : 何曜日ですか。</p> <p>→ S : ○曜日です。</p>	<p>+① เกมที่คนจำนวนมากเล่นพร้อมกันได้</p> <p>ทบทวนวันในสัปดาห์แล้วเล่นเกมที่คล้ายกับ“เก้าอี้ดนตรี” โดยเตรียมกระดาสี 7 สีของวันในสัปดาห์แล้วแจกให้นักเรียนคนละ 1 สี (เช่น หากมี 35 คนก็จะมีคนที่มียกกระดาสีเดียวกันสีละ 5 คน)</p> <p>นำเก้าอี้จำนวนเท่ากับ “จำนวนผู้เล่น-1”</p>

<p>② ให้นักเรียนดูปฏิทิน แล้วสอนคำว่า 「～時間目」 ให้ฝึกพูดจนคล่อง จากนั้น ชี้คาบเรียนในตารางสอนแล้วถาม นักเรียน T : 何時間目ですか。 → S : ○時間目です。</p>	<p>ตัวมาเรียงเป็นวงกลมโดยหันเก้าอี้เข้าในวงกลม ให้ผู้เล่น 1 คนยืนอยู่กลางวง ส่วนคนอื่น ๆ นั่งเก้าอี้ ให้คนที่ยืนอยู่พูดวันในสัปดาห์ เช่น พูดว่า 「月曜日」 ผู้ที่ถือกระดาษสีเหลืองทุกคนจะต้องลุกเปลี่ยนที่นั่งกัน และผู้ที่ยืนอยู่กลางวงจะต้องรับหาที่นั่งด้วย ผู้หาที่นั่งไม่ได้จะต้องไปยืนกลางวงแทน แล้วทำแบบเดียวกัน หากคนกลางวงพูดว่า</p>
<p>③ ใช้แผ่นภาพวิชาต่างๆ ทบทวนชื่อวิชา จนพูดได้คล่องและถูกต้อง</p>	<p>「何曜日」 ทุกคนต้องลุกขึ้นเปลี่ยนที่นั่ง</p>
<p>④ ดัดแผ่นภาพวิชาต่างๆ ลงในช่องว่างใน ตารางสอนตามความเหมาะสม ให้นักเรียนดูแล้วตั้งคำถามดังนี้ T : 数学は、何曜日ですか。 → S : 月曜日です。</p>	<p>+① ทบทวนวันในสัปดาห์แล้วเล่นเกม แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน กำหนดให้ แต่ละคนเป็นวันในสัปดาห์ ใช้มือทำจังหวะ โดยปรบมือ 2 ครั้ง(2จังหวะ) แล้วยกมือขวาขึ้นหนึ่ง ครั้งโดยตั้งนิ้วโป้งชี้ไปทางขวา(1จังหวะ) และยกมือ ซ้ายขึ้นหนึ่งครั้งโดยตั้งนิ้วโป้งชี้ไปทางซ้าย(1จังหวะ) รวมเป็น 4 จังหวะ</p>
<p>⑤ เมื่อฝึกข้อ ④ จนพูดได้คล่องแล้ว ให้ฝึกเพิ่มเติมโดยถามว่า 「月曜日の何時間目ですか」</p>	<p>ให้ปรบมือ 2 ครั้งก่อน แล้วยกมือขวาพร้อมกับ พูดวันของตัวเอง จากนั้นยกมือซ้ายแล้วพูดวัน ของคนอื่น คนที่ถูกเพื่อนพูดวันของตัวเองให้ ทำแบบเดียวกันคือ ปรบมือ 2 ครั้ง</p>
<p>⑥ ให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านตัวอย่างบท สนทนาใน れんしゅう 5 แล้วจับคู่ฝึกถามและ ตอบเกี่ยวกับตารางสอนโดยใช้ภาพใน หน้า 106 และ 110</p>	<p>แล้วยกมือขวาพร้อมกับพูดวันของตัวเอง จากนั้นยกมือซ้ายพร้อมกับพูดวันของคนอื่น ให้พูดต่อกันไปเช่นนี้เร็วๆ ผู้ที่พูดไม่ทันถือว่าแพ้</p>
<p>⑦ ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบด้วยกัน ทั้งชั้น นักเรียน A : れきしは何曜日です か。 นักเรียน B : 水曜日です。...</p>	<p>+⑦ ใช้ตารางสอนจริงๆ ของนักเรียนพูดคุยร่วมกันทั้งชั้น ว่า เรียนวิชาอะไรในวันและเวลาใดบ้าง +⑦ ครูแจกตารางเปล่าสำหรับทำตารางสอนแล้วให้ นักเรียนแต่ละคนกำหนดตารางสอนเองตามใจชอบ จากนั้นให้จับคู่ซักถามกันถึงตารางสอนของอีกฝ่าย</p>

◆ れんしゅう 6

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับเวลาเปิดปิดและวันหยุดของโรงเรียนหรือสถานที่ต่างๆ ในเมืองได้

อุปกรณ์ที่ใช้

แผ่นภาพของสถานที่ต่างๆ หรือรถโดยสารประจำทาง (ทำช่องสำหรับกรอกเวลาเปิดปิด เวลาเดินทางและวันหยุด)

※ ช่องในแผ่นภาพอื่นๆ นอกเหนือจากแผ่นของธนาคารให้เว้นว่างไว้

(ตัวอย่าง)

08 : 30 ~ 15 :
× 土・日

: ~ :
×

: ~ :
×

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประสงค์	+ หากมีเวลา
① ทบทวนวิธีบอกเวลาและวันในสัปดาห์	+③ ให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นโดยไต่ถามนับหรือทำท่าทางประกอบขณะพูดคำว่า 「すみません」や 「あ りがとうございました」ด้วย
② ครูสนทนากับนักเรียนทั้งชั้นโดยใช้ภาพธนาคารเป็นตัวอย่าง เช่น T : すみません。銀行は何時からですか。 → S : 〇時からです。 T : 何時までですか。 → S : 〇時までです。 T : 〇時から〇時ですね。 → S : はい。 T : 休みは何曜日ですか。 → S : 土曜日と日曜日です。 T : ありがとうございます。 → S : いいえ。 ครูให้นักเรียนพูดตาม แล้วแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม A กับ B ฝึกพูดจนคล่อง	
③ แจกแผ่นภาพสถานที่หรือรถประจำทางให้คนละ 1 ใบให้นักเรียนกรอกเวลาเปิดปิดหรือเวลาเดินทาง	
ให้นักเรียนจับคู่ ให้ดูภาพของเพื่อน (เฉพาะส่วนที่เป็นภาพ) แล้วสอบถามเวลาเปิดปิดและวันหยุดของสถานที่นั้น ให้ผู้ที่ถือภาพนั้นอยู่ตอบให้ข้อมูล	

การนำเข้าสู่บทเรียน (ไวยากรณ์ 5)

อุปกรณ์ที่ใช้

สิ่งของที่ครูชอบหรือรูปของสิ่งของเหล่านั้น

ขั้นฝึก

ครูให้นักเรียนดูสิ่งของหรือรูปสิ่งของที่ตนชอบ แล้วพูดกับนักเรียนว่าชอบอะไร

(ตัวอย่าง1) わたしはケーキが好きです。(ติดรูปเค้กไว้ในปฏิทินแล้วพูดว่า) 日曜日にチョコレートケーキ、月曜日にチーズケーキ、火曜日にショートケーキ…。わたしはケーキが好きです。

日	月	火	水	木	金	土
						

(ตัวอย่าง2) (ให้ดูรูปนักร้องหรือดาราที่ชื่นชอบ) 私はトンチャイさんが好きです。(ให้ดูของสะสมเกี่ยวกับธงไชย) トンチャイさんのCDです。トンチャイさんのポスターです。トンチャイさんのサインです。…私はトンチャイさんが好きです。

ครูยกตัวอย่าง 2 ตัวอย่างข้างต้นแล้วให้นักเรียนลองเดาความหมายของคำว่า 「好き」

(ใช้ตัวอย่างจากสิ่งทีนักเรียนชอบด้วยก็ได้ เช่น ครูที่นักเรียนชื่นชอบ ดารานักร้องคนโปรด ฯลฯ)

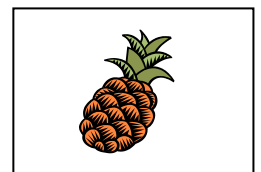
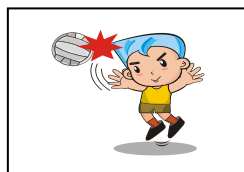
◆ んしゆう

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบในเรื่องต่างๆ เช่น อาหาร กีฬา ฯลฯ

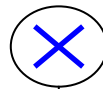
อุปกรณ์ที่ใช้

a. แผนภาพกีฬา ผลไม้ อาหารไทยประเภทต่างๆ

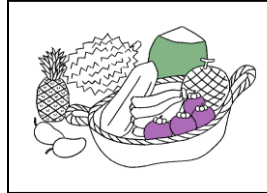
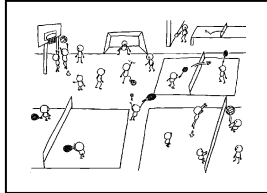
(ตัวอย่าง)

b. ป้ายรูปหัวใจกับป้าย ×

c. แผ่นภาพหมวดหมู่ของสิ่งต่างๆ (หน้า 108 ในตำรา)

ขั้นฝึก

การฝึกสรุปประโยค	+ หากมีเวลา
① ครูให้นักเรียนดูภาพหมวดหมู่กีฬา ผลไม้ อาหารไทย แล้วทบทวนคำศัพท์	+⑥ ครูถามเกี่ยวกับความชอบของสิ่งต่างๆ ในหมวดหมู่ อื่นนอกเหนือจากในตำรา (เช่น อาหารญี่ปุ่น เครื่องดื่ม ขนม วิชาเรียน เพลง ฯลฯ) +⑥ ให้นักเรียนบางส่วนจับคู่พูดหน้าชั้น
② ชูป้ายรูปหัวใจพร้อมกับแผ่นภาพข้างต้น แล้วฝึกสรุปประโยค 「～が好きです。」	
③ ชูป้ายรูป × ปิดทับพร้อมกับให้ดูแผ่นภาพ แล้วฝึกสรุปประโยค 「～が好きではありません。」	
④ ครูให้ดูภาพหมวดหมู่ แล้วถามความชอบหรือไม่ชอบของนักเรียน T: ○○さんは スポーツ (くだもの・タイ料理・日本料理…) が好きですか。 S: はい、好きです。/ いいえ、好きではありません。	
⑤ นำเข้าสู่บทเรียนโดยการถามนักเรียนที่ตอบว่า「好きです」ต่อไปว่า「何が好きですか。」 จากนั้นเปลี่ยนหมวดหมู่ถามนักเรียนอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน	
⑥ ครูเขียนบทสนทนาในตำราหน้า 108 ไว้บนกระดาน ให้นักเรียนดูภาพหมวดหมู่และพูดตาม จากนั้นให้จับคู่ฝึกสนทนาตามตัวอย่าง	

◆ れんしゅう 8

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบได้

อุปกรณ์ที่ใช้

ใบงานสำหรับสัมภาษณ์เพื่อน (หน้า 109 ในตำรา)

(ตัวอย่าง)

なまえ					
	わたし	____さん	____さん	____さん	____さん
1. スポーツ					
2. くだもの					
3. タイリょうり					
4. かもく					
5. かしゅ					
6.					
รวมคะแนน					

ขั้นฝึก

การฝึกอุปประโยค	+ หากมีเวลา
① ใช้แผนภาพใน れんしゅう 7 พุดทบทวนอุปประโยค 「○○が好きですか。」 「はい、好きです。/ いいえ、好きではありません。」	+③ ให้นักเรียน 1 คนในแต่ละกลุ่ม อ่านผลสำรวจจากกาสัมภาษณ์ ให้ฟังแล้วให้เพื่อนๆ ช่วยกัน ทายว่า น่าจะเป็นใคร เช่น この人は、○○が好きです。 ○○が好きではありません。 …。だれですか。
② แจกใบงานให้นักเรียนกรอกสิ่งที่ตัวเองชอบในแต่ละหมวดหมู่	
③ ครูแนะนำวิธีสัมภาษณ์ จากนั้นให้นักเรียนใช้ใบงานนั้นสำรวจ ความชอบของเพื่อนในห้องโดยสัมภาษณ์เพื่อน 4 คน (กรอกเป็นภาษาไทยหรือภาษาญี่ปุ่นก็ได้ ครูอาจปรับเปลี่ยน ให้เหมาะ กับนักเรียนและเวลาได้)	

บทที่ 3 : การประเมินผล

ในบทนี้จะกล่าวถึงการประเมินผลซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของ “การตั้งเป้าหมาย → การสอน/กิจกรรมการเรียนรู้ → การประเมินผล” ในคู่มือเล่มนี้กล่าวถึงการกำหนดเป้าหมายว่า “สามารถพูด...ได้” ดังนั้น ในที่นี้จะขอพูดถึงการประเมิน “ความสามารถในการพูดสื่อสาร”

การประเมินผล สำหรับนักเรียนจะเป็นโอกาสทำให้นักเรียนทราบว่าตนเองสามารถบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด และสิ่งใดจำเป็นสำหรับการพัฒนาให้เก่งยิ่งขึ้น ฯลฯ สำหรับผู้สอนสามารถใช้ในการทบทวนวิธีการสอน และการจัดทำหลักสูตรได้ กล่าวคือ ไม่ได้หมายความว่า ประเมินผลแล้วจะเป็นการสิ้นสุด แต่การประเมินผลเป็นส่วนสำคัญที่จะเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ หรือ การสอนในครั้งต่อไปได้

1.การประเมิน “ความสามารถในการพูด”

ในการประเมิน “ความสามารถในการพูด” ไม่ใช่การประเมินด้วยการสอบข้อเขียน แต่ต้องให้นักเรียนได้ใช้ภาษานั้นจริง จะต้องเป็นการประเมินความสามารถในการนำภาษาไปใช้ในการพูดสื่อสาร ซึ่งเป็นเรื่องที่ตัดสินใจได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้สอนซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา นอกจากนี้ คงจะลำบากหากต้องจัดเวลาประเมินผลนอกเหนือจากในชั่วโมงเรียนซึ่งมีเวลาอยู่อย่างจำกัด ถ้าเช่นนั้น การประเมินผลควรจะดำเนินการอย่างไร และควรระมัดระวังเรื่องใดบ้าง

เนื่องจากว่าการใช้ชีวิตในประเทศไทยเป็นสภาพแวดล้อมที่แทบจะไม่มีโอกาสในการรับข้อมูลภาษาญี่ปุ่น (Input) และใช้ภาษาญี่ปุ่นในการสื่อสาร (Output) ดังนั้น ในชั่วโมงเรียนจึงต้องให้นักเรียนได้สัมผัสกับภาษาญี่ปุ่น และสร้างโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาญี่ปุ่น ในการประเมินผลก็ควรจะมีกิจกรรมที่มีสถานการณ์ให้ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นจริง

นอกจากนี้ จำเป็นที่จะต้องประเมินว่านักเรียนสามารถบรรลุ 「あきこ Can-do」 ของแต่ละบทได้หรือไม่ และประเมินนักเรียนว่าสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับที่กำหนดไว้ในบทนั้นได้หรือไม่ไปพร้อมๆกัน

1.1 กิจกรรมจากแบบฝึกหัดในตำรา 『あきこと友だち』 และการประเมินผล

ในตำรา 『あきこと友だち』 จะมีแบบฝึกหัดหลากหลายรูปแบบอยู่ในแต่ละบท เช่น แบบฝึกหัดที่อยู่ในรูปแบบการสัมภาษณ์ การทำบทบาทสมมติ Show&Tell เพื่อใช้สรุปเรื่องที่ได้เรียนรู้ไปในบทนั้น เมื่อปรับเปลี่ยนและดัดแปลงเพียงเล็กน้อย ก็สามารถใช้ในการกิจกรรมการประเมินผลว่า

นักเรียนสามารถบรรลุ 「あきこ Can-do」 ได้หรือไม่ หากใช้แบบฝึกหัดในตำราเรียน ก็จะมีข้อดีดังต่อไปนี้

- ①สามารถตรวจสอบว่าบรรลุ 「あきこ Can-do」 ของแต่ละบทได้หรือไม่
- ②เนื่องจากประเมินผลไปพร้อมๆ กับตอนที่ทำกิจกรรม จึงไม่จำเป็นต้องจัดเวลาสอบเพิ่มเติมอีก
- ③ไม่จำเป็นต้องสร้างข้อสอบขึ้นใหม่

2. ตัวอย่างกิจกรรมการประเมินผล

จากนี้จะขอแนะนำตัวอย่างการประเมินผลโดยใช้แบบฝึกหัดท้ายสุดของแต่ละบทในตำรา『あきこと友だち』

2.1 การประเมินผลกิจกรรม Show&Tell

(1) ตัวอย่างกิจกรรม

ลองดูแบบฝึกหัด 6-2 「私の宝物」 (ของรักของหวงของฉัน) ในบทที่ 21 เป้าหมายของบทนี้คือ “สามารถอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของหรือเรื่องราวใกล้ตัว เช่น ของที่ทำขึ้นเองหรือของที่มีความทรงจำโดยเรียบเรียงเรื่องราวนั้นเป็นกลุ่มคำหรือประโยคอย่างง่ายได้” ในตำราเรียนจะมีแบบฝึกหัดดังนี้

6.2 อธิบาย たから も の ของตนตามตัวอย่าง แล้ววาดรูป หรือนำของจริงมาให้เพื่อนทายว่าเป็นอันไหน

รูปแบบการอธิบาย わたしのたからもの

これはわたしのたからものです。

(เมื่อ...) (V + N) です。

(คำอธิบายเสริม)。

แบบฝึกหัดนี้เป็นการพูดในรูปแบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยนักเรียนนำสิ่งของส่วนตัว เช่น ของที่มีความทรงจำ ของที่รู้สึกภูมิใจ ฯลฯ มาให้ดูด้วย เป็นรูปแบบ Show&Tell ที่ใช้บ่อยในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ ด้านล่างเป็นตัวอย่างของกิจกรรมการประเมินผลที่ใช้แบบฝึกหัดนี้ ใช้เวลา 4 คาบๆ ละ 50 นาที เป็นตัวอย่างการจัดกิจกรรมและการประเมินผลอย่างละเอียด

◆วิธีดำเนินการ

ครั้งที่ 1 (50 นาที x 2 คาบ)

วิธีดำเนินการ	คำแนะนำและข้อควรระวังสำหรับนักเรียน
①ผู้สอนย้ำเป้าหมายของบทนี้กับนักเรียนอีกครั้ง “สามารถอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของหรือเรื่องราวใกล้ตัว เช่น ของที่ทำขึ้นเองหรือของที่มีความทรงจำ โดยเรียบเรียงเรื่องราวนั้นเป็นกลุ่มคำหรือประโยคอย่างง่ายได้”	ครั้งนี้ให้ทุกคนนำของรักของหวง ของที่มีความทรงจำมาและพูดรายงานเกี่ยวกับสิ่งนั้น ถ้าไม่สามารถนำของนั้นมาได้ จะใช้รูปถ่ายหรือภาพวาดก็ได้
②ทบทวนรูปประโยคและสำนวนของบทนี้อย่างง่ายๆ ให้ประโยคตัวอย่าง(หน้าถัดไป) ตรวจสอบว่าสามารถนำสำนวนต่างๆ ที่ได้เรียนมาไปใช้แต่งประโยคใดได้บ้าง	อธิบายของรักของหวงของตนโดยใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ได้เรียนมา ไม่ต้องใช้เพียงแค่ประโยคตามตัวอย่างที่มีให้ เน้นความคิดริเริ่ม
③ให้นักเรียนเขียนต้นฉบับที่จะใช้พูดนำเสนอ	เขียนต้นฉบับลงในใบงานสำหรับพูดรายงาน
④ให้นักเรียนจับคู่ แลกกันอ่านต้นฉบับเพื่อตรวจสอบว่าสามารถสื่อความหมายที่ต้องการได้หรือไม่ ใช้คำศัพท์หรือไวยากรณ์ผิดหรือไม่ ฯลฯ และผลัดกันถามคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เขียน เพื่อจะได้อธิบายอย่างละเอียดมากขึ้น (ส่วนที่ไม่รู้ให้ถามอาจารย์)	<ul style="list-style-type: none"> • ตอบคำถามเพื่อน หากมีสิ่งที่คุณคิดว่าควรเขียนเพิ่มลงไป ขอให้แก้ไขต้นฉบับ • ฝึกอ่านและจำมาจากบ้าน ตอนพูดรายงานอย่าลืมนำของรักของหวง หรือของที่มีความทรงจำมาด้วย หรือจะใช้รูปถ่ายหรือภาพวาดของสิ่งนั้นก็ได้
⑤อธิบายเรื่องการประเมินผล <ul style="list-style-type: none"> • อธิบายย้ำความสำคัญของการประเมินผล • พิจารณาหัวข้อที่ใช้ในการประเมิน พูดคุยกันในชั้นเรียนว่า “การพูดรายงานที่ดี” คือแบบใด และช่วยกันคิดหัวข้อการประเมินผล ผู้สอนเขียนความคิดเห็นของนักเรียนบนกระดาน จากนั้นร่วมกันพิจารณาว่าหัวข้อใดจำเป็นหรือไม่จำเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> • เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาภาษาญี่ปุ่น ขอให้ประเมินผลกันอย่างตั้งใจ และอย่าลืมเขียนความคิดเห็นไว้ด้วย • อาจารย์ก็จะเป็นผู้ประเมินผลด้วย

ครั้งที่ 2 (วันพูดรายงาน) (50 นาที x 2 คาบ)

คาบที่ 1	<p>①ฝึกซ้อมการพูดรายงาน (ท่องจำประโยคที่เขียน ให้อาจารย์ช่วยตรวจไวยากรณ์และการออกเสียง)</p> <p>②จัดลำดับการพูดรายงาน (พูดรายงานหน้าชั้นที่ละคน)</p>
คาบที่ 2	<p>①พูดรายงาน</p> <p>※รวบรวมใบประเมินผลหลังการพูดรายงานของแต่ละคน ผู้สอนมอบให้แต่ละคนอ่านตอนท้ายคาบ</p> <p>ถ้าทำได้ ขอให้บันทึกวิดีโอ (การพูดรายงานของนักเรียน)</p>

ตัวอย่างประโยคการพูดรายงาน

みなさん、おはようございます。私は_____です。

これから、私のたからものについて紹介^{しょうかい}します。

_____ (เมื่อ...)、_____ (V + N) _____ です。

_____ (คำอธิบายเสริม1) 。 _____ (คำอธิบายเสริม2) _____ 。

これで発表^{はつぴょう}を終わります。ありがとうございました。

みなさん、おはようございます。私は_____です。

これから、私のたからものについて紹介^{しょうかい}します。

私のたからものは、今年の誕生日^{たんじょうび}に父からもらった時計^{とけい}です。

色^{だいす}もデザインも大好きなので、毎日しています。

これからもずっと、この時計をしたいです。

これで発表^{はつぴょう}を終わります。ありがとうございました。

みなさん、おはようございます。私は_____です。

これから、私のたからものについて紹介^{しょうかい}します。

私のたからものは、去年^{きょねん}、日本人の友だち^{まね}がくれた招き
招き猫^{しあわ}は、幸^{さい}せや友だちをよぶものです。

私の部屋^{へや}にかざってあります。とてもかわいいです。

これで発表^{はつぴょう}を終わります。ありがとうございました。

みなさん、おはようございます。私は_____です。

これから、私のたからものについて紹介^{しょうかい}します。

私のたからものは、3月^{しんげう}に親友^とと撮^{しやしん}った写真^{しやしん}です。

いっしょにチェンマイで撮りました。

親友^{だいす}は、とてもやさしくてかわいい人です。私は彼女が大好きで
す。

これで発表^{はつぴょう}を終わります。ありがとうございました。

- ①あなたのたからものはなんですか？ ของรักของหวงของนักเรียนคืออะไร
- ②それは、いつ／だれから／どうやって 手に入れましたか。 ได้สิ่งนั้นมาเมื่อใด / จากใคร/ อย่างไร
- ③それはどんなものですか。説明してください。 สิ่งนั้นเป็นของแบบใด ขอให้อธิบาย
- ④それは、どうしてあなたの宝物^{たからもの}なのですか。どんなところが気に入^きっていますか。 แล้วทำไมถึงเป็นของรักของหวงของนักเรียน ชอบตรงส่วนไหนของสิ่งนั้น

☆เขียนกันเถอะ

みなさん、おはようございます。私は_____です。

これから、「私の^{わたし}たからもの」について^{はっぴよう}発表します。

.....

.....

これで、^{はっぴよう}発表^おを終わります。ありがとうございました。

☆อ่านต้นฉบับของเพื่อนกันเถอะ

จับคู่แล้วแลกกันอ่านต้นฉบับกับเพื่อน

ถ้ามีเรื่องอยากจะถามเกี่ยวกับของรักของหวงของเพื่อนอีก ขอให้ถามคำถาม

ตอบคำถามของเพื่อนแล้วเขียนแก้ต้นฉบับ ถ้ามีเรื่องที่คุณคิดว่าควรเขียนเพิ่มเติมลงไป

(2) ตัวอย่างใบประเมินผล

ในการประเมินผลการใช้ภาษาในการพูด จะมีข้อจำกัดด้านเวลาในการตรวจสอบความถูกต้องของเสียงซึ่งจะจางหายไปทันที ดังนั้น จะสะดวกขึ้นหากมีการจัดทำรายการหัวข้อที่ต้องการประเมินผลไว้ล่วงหน้า จะได้สามารถให้คะแนนในตอนนั้นได้ กิจกรรมในตำรา 『あきこと友だち』 แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้ คือ การพูดสุนทรพจน์ การทำบทบาทสมมติ และ Show & Tell มุมมองในการประเมินผลก็จะแตกต่างกันไปตามประเภทของกิจกรรม ดังนั้น จึงลองจัดทำตัวอย่างใบประเมินผลที่ผู้สอนซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของภาษาก็สามารถนำไปใช้ได้ง่าย ขอให้นำไปปรับใช้โดยเปลี่ยนคำในรายการฯฯ ตามหัวข้อของบทนั้น

ใบประเมินของครูจะมี 2 ประเภท คือ a. ใบประเมินที่ใช้วัดว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นและมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นมากน้อยเพียงใด และ b. ใบประเมินที่ใช้วัดความสามารถในการพูดสื่อสารว่าสามารถบรรลุ 「あきこ Can-do」 ในการประเมินคะแนนของโรงเรียนสามารถเลือกใช้แบบใดแบบหนึ่ง หรือใช้ทั้งสองแบบได้

a. ใบประเมินท่าทีในการเข้าร่วมกิจกรรม

ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศ (JFL :Japanese as a Foreign Language) โอกาสในการนำภาษาญี่ปุ่นไปใช้จริงมีค่อนข้างจำกัด สำหรับนักเรียนซึ่งอยู่ในระดับมัธยมศึกษา สิ่งที่สำคัญ คือ สร้างความคุ้นเคยกับภาษาญี่ปุ่น ได้ลองพูดภาษาญี่ปุ่น และได้ลิ้มลองความรู้สึกประสบความสำเร็จจากการใช้ภาษาญี่ปุ่น การทำกิจกรรมเป็นโอกาสสร้างเสริมให้นักเรียนมีลักษณะเช่นนั้น การประเมินผลอย่างเข้มข้นโดยรักษาแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนไปด้วยจึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงได้คิดให้มีการประเมินท่าทีที่มีต่อการทำกิจกรรมควบคู่ไปกับการประเมินความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย

การประเมินท่าทีนี้จะแบ่งออกเป็นอีก 2 ประเภท คือ ①การประเมินท่าทีในชั้นการเตรียมการ (ท่าทีในการใช้ภาษาญี่ปุ่นเขียนต้นฉบับ) ②การประเมินวิธีการนำเสนองาน (วิธีการพูด)

การประเมินผลจัดทำขึ้นอย่างใส่ใจเพื่อให้ นักเรียนได้รู้สึกบ้าง แม้จะเป็นเพียงเล็กน้อยว่า “อยากเก่งภาษาญี่ปุ่นมากขึ้น” “ตั้งใจที่ได้รับคำชมในส่วนที่ตนได้พยายามทำ” ไม่ใช่การประเมินที่ทำให้ นักเรียนหมดความอยากในการเรียนภาษาญี่ปุ่น อนึ่ง เครื่องหมาย ☆ หมายถึงช่องที่เว้นว่างไว้ให้ครูใส่หัวข้อที่อยากประเมินเป็นพิเศษ ขอให้ทุกท่านเขียนเติมใช้ตามใจชอบ

b. ใบประเมินผลระดับการบรรลุ 「あきこ Can-do」

หน้าถัดไปเป็นตัวอย่างใบประเมินผลกิจกรรม Show & Tell ในบทที่ 21 คอลัมน์ด้านซ้ายของตารางเป็นหัวข้อในการประเมินผล การประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ “ 2 พูดได้” หมายถึง

สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในบทนี้ “1 พยายามอีกนิด” หมายถึง ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ และ “3 พุดได้ดี” หมายถึงสามารถทำได้มากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ใบประเมินนี้จะใช้ในขั้นตอน นำเสนองาน ระหว่างการประเมินผล ขอให้ทำเครื่องหมายลงในช่อง□ที่อยู่หน้าหัวข้อการประเมิน ซึ่งทำเป็นตัวหนา หากประเมินทุกหัวข้อโดยทำเครื่องหมายลงในช่อง□ที่อยู่ในตารางช่อง 2 หรือ 3 หมายความว่าสามารถบรรลุเป้าหมายของบทนี้ได้ ด้านล่างของตาราง มีช่อง□ให้ทำเครื่องหมาย เพื่อประเมินว่าสามารถบรรลุเป้าหมายของบทนี้ได้หรือไม่ ถ้านักเรียนสามารถทำได้ ขอให้ทำเครื่องหมายลงในช่อง□นี้ด้วย

ใบประเมินผลนี้

-ใช้ตรวจสอบว่าสามารถบรรลุเป้าหมายของบทนี้ได้หรือไม่

-ใช้ประเมินความสามารถในการพูดสื่อสารของบทนี้

-ใช้ในการให้คำแนะนำ หรือข้อควรระมัดระวังแก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนทบทวนการเรียนรู้ของตนและสามารถเชื่อมโยงสู่การเรียนรู้ครั้งต่อไปได้(ด้านล่างจะมีส่วนที่ให้เขียนความคิดเห็น หากคืนใบประเมินผลนี้ให้กับนักเรียน ก็จะสามารถใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ(feedback)ได้ด้วย)

c. ใบประเมินสำหรับให้นักเรียนประเมินเพื่อน

สำหรับนักเรียนในวัยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย การประเมินจากเพื่อน หรือการได้รับความร่วมมือจากเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญมาก จึงได้ให้นักเรียนมีการประเมินกันเอง โดยคาดหวังผลดังต่อไปนี้

① เพิ่มแรงจูงใจให้นักเรียนอยากพูดรายงานมากขึ้น

สำหรับนักเรียนที่เป็นผู้พูด เพราะเพื่อนๆ คอยฟังอยู่ ก็จะทำให้รู้สึกอยากจะทำพยามพูดให้ดี และสำหรับนักเรียนที่เป็นผู้ฟัง ก็เป็นการเสริมสร้างท่าทีในการฟังที่ดีด้วย

② เสริมสร้างมุมมองที่มีความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการพูด

นักเรียนจะได้เรียนรู้จุดที่ดีของผู้พูดจากการประเมินและการให้คำแนะนำ และยังเสริมสร้างมุมมองที่ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญในการพูดสื่อสารไปยังผู้ฟัง

③ ช่วยกันฝึกปรือในหมู่เพื่อนกันเอง

ยอมรับจุดที่ดีร่วมกันในหมู่เพื่อน ให้คำแนะนำเพื่อให้ทำได้ดียิ่งขึ้น คาดหวังให้เติบโตไปด้วยกันได้ ต่อจากนี้ จะเป็นตัวอย่างใบประเมินผลสำหรับผู้สอน และใบประเมินสำหรับให้นักเรียนประเมินเพื่อน

บทที่21 「私の^{たからもの}宝物」 a. ใบประเมินท่าทีในการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับครู ①

◆ขั้นตอนการเตรียมการ : เขียนต้นฉบับในการพูด

ชื่อผู้นำเสนองาน_____

จุดที่ต้อง สังเกต	หัวข้อ	1 พยายามอีกหน่อย	2 ทำเต็มที่	3 ทำเต็มที่เป็นอย่างดี
ความ กระตือรือร้น ในการใช้ ภาษาญี่ปุ่น	ประเมินผล	☐ ไม่พยายามเขียนต้นฉบับ ภาษาญี่ปุ่นด้วยความสามารถ ของตนเอง	☐ เขียนต้นฉบับภาษาญี่ปุ่นโดย นำประโยคตัวอย่างที่กำหนดให้ มาปรับใช้	☐ เขียนต้นฉบับโดยขวนขวาย ใช้ภาษาญี่ปุ่นที่เรียนมา และ ค้นหาคำที่ตนเองอยากพูด สื่อสารแต่ยังไม่ได้เรียนมา
	ความ คิดเห็น	ลองใช้ภาษาญี่ปุ่นเท่าที่พอจะ ใช้ได้ ถ้าทำได้ก็จะรู้สึกสนุก ขึ้นนะ	สามารถเขียนภาษาญี่ปุ่นเองได้ แล้วนะ พยายามดีมาก	ถ้าเป็นแบบนี้ ตอนเจอคนญี่ปุ่น ก็จะสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้ จะเฝ้ารอดูนะ
คำศัพท์และ สำนวน	ประเมินผล	☐ มีที่ผิดมากและถึงแม้จะ ชี้ให้เห็นจุดที่ผิดแต่ก็ไม่เข้าใจ	☐ มีที่ผิดเล็กน้อย แต่พอ ชี้ให้เห็น ก็สามารถแก้ไขให้ ถูกต้องได้	☐ ใช้ได้ถูกต้องเกือบหมด หรือไม่ก็สามารถแก้ไขเองได้ เมื่อมีที่ผิด
	ความ คิดเห็น	ทบทวน อีกครั้ง	ทบทวนจุดที่ผิด อีกนิดเดียวก็ จะสมบูรณ์แบบแล้ว	หมั่นฝึกฝนพัฒนาตนเองใน แนวทางที่ถูกต้อง เก่งขึ้นมาก ยอดเยี่ยม
☆	ประเมินผล			
	ความ คิดเห็น			

เครื่องหมาย ☆ หมายถึงช่องที่เว้นว่างไว้ให้ครูใส่หัวข้อที่อยากประเมินเป็นพิเศษ ขอให้ทุก
ท่านเขียนเต็มใจตามใจชอบ

บทที่ 21 「私の宝物」^{たからもの} a. ใบประเมินทำที่ในการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับครู ②

◆ขั้นตอนนำเสนองาน : พูดเสนองาน

ชื่อ _____

จุดที่ต้องสังเกต	หัวข้อ	1 พยายามอีกหน่อย	2 ทำเต็มที่	3 ทำเต็มที่เป็นอย่างดี
การปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟัง	ประเมินผล	☐ อ่านต้นฉบับเป็นส่วนใหญ่ ไม่มองไปยังผู้ฟัง แต่มองไปที่จุดอื่น	☐ มองไปยังผู้ฟังบ้างเป็นบางครั้ง	☐ มองไปยังผู้ฟังและพยายามที่จะสื่อสารกับผู้ฟัง
	ความคิดเห็น	คงจะตื่นเต้น แต่ลองทำให้นิ่งและพูดด้วยความมั่นใจ ทุกคนให้กำลังใจอยู่ นักเรียนทำได้	รู้ว่าได้พยายามฝึกพูดมา ถ้าสื่อสารโดยประสานสายตากับผู้ฟังจะทำให้ดีมากกว่านี้	พูดสุนทรพจน์ได้ดีเพราะดึงดูดความสนใจและสื่อสารกับผู้ฟังได้ดี ถ้าเป็นแบบนี้ ไม่ว่าเมื่อไรก็สามารถพูดถึงความเปลี่ยนแปลงของตนได้
การพูดโดยใช้ภาษาของตนเอง	ประเมินผล	☐ อ่านโดยไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด เร็วเกินไปหรือช้าเกินไป เว้นช่วงมากไป หรือไม่เว้นช่วงเลย	☐ เข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด ความเร็วและการเว้นช่วงยังไม่ค่อยเหมาะสมเท่าไร	☐ เข้าใจในสิ่งที่ตัวเองพูด ความเร็วกับการเว้นช่วงในการพูดกำลังดี
	ความคิดเห็น	ทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่พูด จากนั้นเขียนโน้ตแล้วลองฝึกพูดดู	ดีขึ้น ให้หยุดเว้นช่วงระหว่างประโยคกับประโยค จะช่วยให้พูดได้โดยไม่ค่อยตื่นเต้น	พูดฟังเข้าใจง่าย พูดภาษาญี่ปุ่นเหมือนเป็นภาษาของตนเอง
สิ่งของประกอบการพูด	ประเมินผล	☐ ไม่ได้นำของรักของหวงมาใช้ประกอบการพูด หรือวิธีการนำเสนอไม่ค่อยดี	☐ นำของรักของหวงมาใช้ประกอบการพูดบ้าง แต่ยังคงปรับปรุงวิธีการนำเสนออีกเล็กน้อย เช่น ชี้ให้ดูในจุดที่อธิบาย	☐ ของรักของหวงที่นำมาให้ดูสอดคล้องกับคำอธิบาย เช่น ชี้ให้ดูในจุดที่อธิบาย
	ความคิดเห็น	ของที่นำมาควรให้ดูอย่างชัดเจน ถ้าพูดโดยให้ดูภาพไปด้วย จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจง่ายขึ้น	ถ้านำมาแสดงให้ดูในช่วงที่เหมาะสม ก็จะช่วยให้ตนเองพูดได้ง่ายขึ้น และช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย ซึ่งจะเป็นการพูดที่ดียิ่งขึ้น	ส่วนที่ชี้ให้ดูเข้ากับคำอธิบาย ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นจากอาจารย์

บทที่ 21 「私の宝物」 ^{たからもの} b. ไปประเมินผลระดับการบรรลุ 「あきこ Can-do」 สำหรับครู

◆ ขั้นตอนนำเสนอผลงาน

ชื่อ _____

จุดที่ต้องสังเกต	หัวข้อ	1 พยายามอีกหน่อย	2 พุดได้	3 พุดได้ดี
เนื้อหาที่นำเสนอ	ประเมินผล	☐ ไม่สามารถอธิบายได้ว่า ของรักของหวงคืออะไร มี ลักษณะอย่างไร และทำไม ถึงมีความสำคัญ ฯลฯ	☐ สามารถอธิบายได้ว่าของ รักของหวงคืออะไร มี ลักษณะอย่างไร และทำไม ถึงมีความสำคัญ ฯลฯ	☐ สามารถพุดอธิบาย เกี่ยวกับของรักของหวง โดยยกตัวอย่างเรื่องราว ประกอบได้
	ความคิดเห็น	นำเสนอที่ไม่น่าสนใจ ขอให้ฝึกฝนเพิ่มมากกว่านี้ และพยายามต่อไป	เข้าใจเรื่องของรักของหวงของ นักเรียนได้เป็นอย่างดี ขอบคุณที่เล่าให้ฟัง	เป็นเนื้อหาที่น่าสนใจมาก สามารถถ่ายทอดเรื่องราวของ ตนได้เป็นอย่างดี
การออกเสียง	ประเมินผล	☐ มีหลายจุดที่ออกเสียง แล้วฟังยาก ทำให้ไม่ค่อย เข้าใจ	☐ มีบางจุดที่ออกเสียงแล้ว ฟังยาก แต่ไม่เป็นปัญหาใน การทำความเข้าใจ	☐ ฟังเข้าใจง่ายตลอดทั้ง เรื่อง พุดออกเสียงสำเนียง ดี
	ความคิดเห็น	ฝึกฝนโดยฟังซ้ำ และพุดออก เสียงให้มากขึ้น	ถ้าฝึกออกเสียงคำที่ยังเป็น ปัญหา จะทำให้ดียิ่งขึ้น	ดีมาก ขอให้รักษาสภาพนี้ ต่อไป
ระดับของประโยค	ประเมินผล	☐ พุดได้แค่ระดับคำ มีที่ผิด หลายที่ ยังใช้คำศัพท์และ รูปประโยคพื้นฐานที่เรียน แล้วไม่ได้	☐ พุดเป็นประโยคได้ มีผิด บ้าง แต่สามารถใช้คำศัพท์ และรูปประโยคที่เรียนใน บทนี้ได้	☐ สามารถใช้คำสันธาน คำศัพท์ และสำนวนรูป ประโยคได้หลากหลาย และ สามารถใช้ประโยคซับซ้อน ได้เกือบจะถูกต้องทั้งหมด
	ความคิดเห็น	ทบทวน อีกครั้ง	สามารถใช้สิ่งที่ได้เรียนมาเป็น อย่างดี จากนั้นก็ขอให้พยายาม แบบนี้ต่อไป	หมั่นฝึกฝนพัฒนาตนเอง และ เข้าใจวิธีใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็น อย่างดี

◆ บรรลุเป้าหมาย (กรณีที่ทำเครื่องหมายลงในตารางช่อง 2 หรือ 3)

- ☐ สามารถเชื่อมโยงประโยคง่ายๆ บอกเล่าเกร็ดต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ของตนเองหรือสิ่งของที่อยู่ในความทรงจำ

c. ใบประเมิน (สำหรับนักเรียน)

_____さん (ชื่อ

เพื่อนที่รายงาน)

จุดประสงค์การเรียนรู้ของบทนี้ :

สามารถเชื่อมโยงประโยคต่างๆบอกเล่าเกร็ดต่างๆเกี่ยวกับของประดิษฐ์ของตนเองหรือสิ่งของที่อยู่ในความทรงจำได้

1. ของรักและของหวงคืออะไร (ตอบเป็นภาษาไทยได้)

2. ให้ประเมินการนำเสนอโดยวงกลมที่ตัวเลขคะแนน

ดีมาก(4) ดี(3) พอใช้(2) ไม่ดีนัก(1)

① พูดได้โดยไม่ต้องดูใบ/บทพูด

② พูดได้อย่างมั่นใจ (ไม่ตื่นเต้น)

③ พูดด้วยท่าทางเหมาะสม (สบตาผู้ฟัง / ไม่เหนียมอาย)

④ พูดด้วยระดับเสียงพอเหมาะ (น่าฟัง / ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป)

⑤ พูดด้วยความเร็วพอเหมาะ (ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป)

⑥ พูดอธิบายเกี่ยวกับของรักของหวงได้ดี(เข้าใจเนื้อหาที่พูด

_____ / _____ ไม่มีที่ผิด)

เขียนข้อติชมและข้อเสนอแนะ

จุดที่ทำได้ดีมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

2.2 การประเมินผลกิจกรรมการสัมภาษณ์

จากนี้จะขอแนะนำกิจกรรมการสัมภาษณ์ที่ทำในกลุ่ม และวิธีการประเมินผล โดยยกบทที่ 5 ขึ้นมาเป็นตัวอย่าง あきこ Can-do ของบทที่ 5 คือ “สามารถถามและตอบเกี่ยวกับวิธีการและเวลาที่ใช้ในการเดินทางไปโรงเรียนโดยใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก”

แบบฝึกหัดในตำราเรียนมีดังนี้

6 สัมภาษณ์เพื่อน 3 คน แล้วกรอกข้อมูลของเพื่อนและตนเองเกี่ยวกับวิธีมาโรงเรียนและเวลาที่ใช้ในตาราง

れい A: まいあさ どうやって ^{がっこう} 学校へ ^き 来ますか。
 B: 友だちと ^き バスで 来ます。
 A: うちから ^{がっこう} 学校まで ^{ぶん} どのくらい かかりますか。
 B: 30分ぐらい ^{ぶん} かかります。

	れい	わたし	さん	さん	さん
どうやって	^{とも} 友だちと バスで				
どのくらい	30分ぐ らい				

จากนั้นรายงานข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มา

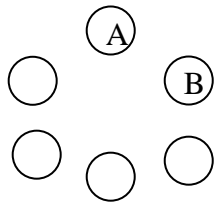
れい Bさんは まいあさ ^{とも} 友だちと ^{がっこう} バスで ^き 学校へ 来ます。
 うちから ^{がっこう} 学校まで ^{ぶん} 30分ぐらい かかります。

จะเห็นได้ว่ากิจกรรมนี้มี 2 ขั้นตอน คือ 1) สัมภาษณ์เพื่อน และ 2) พุดรายงานผลการสัมภาษณ์ ดังนั้น การประเมินผลก็ควรแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนเช่นกัน

① การสัมภาษณ์เพื่อนกับกิจกรรมการประเมินผล

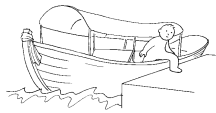
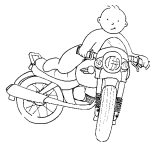
นักเรียนจับคู่สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการเดินทางมาโรงเรียนโดยแบ่งเป็นฝ่ายถามและฝ่ายตอบ ผู้สอนเตรียมภาพไว้ให้เพื่อไม่ให้ให้นักเรียนฟังตัวอักษรโดยใช้ภาพเป็นการแนะนำคำตอบ จับคู่สัมภาษณ์ทีละ 2 คน สมาชิกในกลุ่มที่เหลือฟังเนื้อหาการสัมภาษณ์ และเขียนข้อมูลลงในตาราง และคนที่ทำหน้าที่ประเมินในส่วนนี้ ก็คือนักเรียนที่เป็นสมาชิกในกลุ่มเดียวกัน นักเรียนก็ได้ดูรูปเดียวกัน ดังนั้นจึงสามารถประเมินได้ว่าเพื่อนพูดเนื้อหาได้ถูกต้องหรือไม่

ด้านล่างจะแนะนำวิธีดำเนินการอย่างง่าย

วิธีดำเนินการ	คำแนะนำและข้อควรระวังสำหรับนักเรียน
① ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5-6 คน แล้วให้นั่งเป็นวงกลม นำภาพขนาด A 3 ซึ่งเป็นภาพสำหรับนักเรียน(ดูภาพด้านล่าง)แจกให้กลุ่มละ 1 แผ่น(※พยายามพูดโดยไม่ดูตัวอักษร)	
② จับคู่นักเรียน A กับ B A ดูรูปแล้วถาม B 3 ข้อ B ตอบคำถามตามความจริงโดยชี้ไปที่รูปภาพ สมาชิกที่เหลือ (C, D, E...) ฟังการโต้ตอบของสองคนและประเมินผล (ใช้ใบประเมินสำหรับนักเรียนในหน้าถัดไป)	1. Q : 毎朝どうやって学校へ来ますか。 A : ○○で学校へ来ます。 2. Q : 誰と来ますか。 A : 一人で／友だちと来ます。 3. Q : うちから学校までどのぐらいかかりますか。 A : ○○分ぐらいかかります。
③ จากนั้น เปลี่ยนคู่เป็น B กับ C, C กับ D... ตามลำดับ เพื่อผลัดกันถาม-ตอบต่อไป สมาชิกที่เหลือเป็นผู้ประเมินผล	※บอกนักเรียนว่าให้ประเมินทั้งจุดที่ดีและจุดที่ไม่ดีเพื่อให้ภาษาญี่ปุ่นเก่งขึ้น

◇ ภาพสำหรับนักเรียน

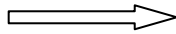
Q 1

Q 2

Q 3

◇ตัวอย่างใบประเมินผลสำหรับนักเรียน

※ใช้ใบประเมิน 1 ใบต่อผู้พูดรายงาน 1 คน

_____さん

◆ประเมินการนำเสนอโดยวงกลมที่ตัวเลขคะแนน

	ดีมาก(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ไม่ดีนัก(1)
① พูดได้ด้วยความสามารถของตนเอง/ พูดเองได้				
② พูดเนื้อหาได้ตรงกับภาพ				
③ พูดสื่อสารกับอีกฝ่ายได้				
④ พูดด้วยระดับเสียงพอเหมาะ (น่าฟัง /ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป)				
⑤ พูดด้วยความเร็วพอเหมาะ (ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป)				

◆เขียนสิ่งที่ฟังมา

มาอย่างไร	
ใช้เวลาประมาณ	

◆เขียนข้อติชมและข้อเสนอแนะ

จุดที่ทำได้ดีมาก

ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

②การพูดรายงานผลการสัมภาษณ์กับการประเมินผลจากผู้สอน

พหุการสัมภาษณ์ในกลุ่มจับลง ให้นักเรียนพูดรายงานผลการสัมภาษณ์ทีละคน อาจารย์เป็นผู้ประเมินผล

ลองดูวิธีดำเนินการตามด้านล่างนี้

วิธีดำเนินการ	คำแนะนำและข้อควรระวังสำหรับนักเรียน
①นักเรียนฝึกซ้อมพูดรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อนเกี่ยวกับวิธีการเดินทางมาโรงเรียนตามประโยคด้านล่าง 「〇〇さんは まいあさ 友だちと バスで ^{がっこう} 学校へ ^き 来ます。 うちから ^{がっこう} 学校まで ^{ぶん} ～分ぐらいかかります。」	※ ฝึกเพื่อให้สามารถพูดรายงานและชี้รูปภาพไปด้วยโดยไม่ดูตัวอักษรได้
②ให้นักเรียนพูดรายงานผลทีละคน อาจารย์ประเมินผล (ใช้ใบประเมินผลในหน้าถัดไป) ※ ให้พูดรายงานหน้าชั้น / หรือเรียกให้มาพูดที่ห้องพักครูในเวลาว่างทีละคน สามารถเปลี่ยนแปลงเวลาและกำหนดการได้ตามความสะดวก	※ นำภาพที่ใช้ตอนสัมภาษณ์มาใช้ตอนพูดรายงานด้วยก็จะดี → ตอนพูดรายงานหน้าชั้น ขยายภาพให้ใหญ่เพื่อให้ทุกคนมองเห็น → ตอนพูดรายงานที่ห้องพักครูทีละคน ใช้ภาพขนาด A3 ได้

*คำแนะนำสำหรับกิจกรรมการสัมภาษณ์

ในที่นี้ได้แนะนำกิจกรรมการสัมภาษณ์ภายในกลุ่มโดยใช้ภาพ ในบทอื่นๆ จะมีรูปแบบการพูดรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อนหลายคนในชั้นเรียน ในตอนนั้น ควรระมัดระวังเรื่องต่อไปนี้

①นักเรียนสัมภาษณ์โดยอ่านตามในหนังสือหรือไม่

→ ฝึกซ้อมเพื่อให้พูดโดยมองหน้าอีกฝ่ายได้ พยายามอย่าอ่านตำรา

ให้สัมภาษณ์โดยไม่ถือตำรา แต่ถือใบงานสำหรับเขียนคำตอบและดินสอไปด้วย การฝึกพูดอย่างจริงจังเป็นสิ่งสำคัญ

②นักเรียนมักจะฝึกพูดกับเพื่อนคนเดิมหรือเปล่า

→ เปลี่ยนคูฝึกพูด ให้พูดกับเพื่อนร่วมชั้นหลายๆ คน ถ้ามีพื้นที่เพียงพอ ให้ทุกคนยืนขึ้น แล้วเดินไปสัมภาษณ์เพื่อนหลายๆ คน ตอนที่สัมภาษณ์ ครูอาจเปิดเพลงคลอ (เพลงที่มีแต่ทำนอง หรือเพลงที่มีจังหวะดี) ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และจะไม่กังวลกับเสียงของเพื่อนคนอื่น

◇ใบประเมินผลสำหรับครู

◆ใบประเมินผลระดับการบรรลุ 「あきこ Can-do」

		1 พยายามอีกหน่อย	2 พุดได้	3 พุดได้ดี
คำศัพท์ ไวยากรณ์	ประเมินผล	□ใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ ในประโยค 「〇〇さんは毎 朝友だちとバスで学校へ来 ます。うちから学校まで～ 分ぐらいかかります。」 ผิดหลายที่ ทำให้ไม่ สามารถเข้าใจเนื้อหาได้	□ใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ ในประโยค 「〇〇さんは毎 朝友だちとバスで学校へ来 ます。うちから学校まで～ 分ぐらいかかります。」 ผิดเล็กน้อย แต่พอจะ เข้าใจเนื้อหาได้	□แทบจะไม่พบที่ผิดของ ไวยากรณ์และคำศัพท์ใน ประโยค 「〇〇さんは毎 朝友だちとバスで学校へ 来ます。うちから学校ま で～分ぐらいかかりま す。」 สามารถเข้าใจ เนื้อหาได้อย่างถูกต้อง
	ความ คิดเห็น	ทบทวน..... อีกครั้ง	เข้าใจสิ่งที่เรียนเป็นอย่างดี จากนั้นก็ขอให้พยายามแบบนี้ ต่อไป	เข้าใจการใช้ภาษาญี่ปุ่น อย่างถูกต้อง สามารถ พูดคุยกับคนญี่ปุ่นได้ทุก เมื่อ
การออก เสียง	ประเมินผล	□มีหลายจุดที่ออกเสียง แล้ว ทำให้ไม่ค่อยเข้าใจ	□มีบางจุดที่ออกเสียงแล้ว ฟังยาก แต่ไม่เป็นปัญหา ในการทำความเข้าใจ	□สามารถพูดออกเสียง อย่างไพเราะ ฟังง่าย
	ความ คิดเห็น	ฝึกฝนโดยฟังซีดี และพูดออก เสียงให้มากขึ้น	ถ้าฝึกออกเสียงคำที่เป็น ปัญหา จะทำให้ดียิ่งขึ้น	ดีมาก ขอให้รักษาสภาพนี้ ต่อไป

◆บรรลุเป้าหมาย (กรณีที่ทำเครื่องหมายลงในตารางช่อง 2 หรือ 3)

- สามารถถามและตอบเกี่ยวกับวิธีการและเวลาที่ใช้ในการเดินทางไปโรงเรียนโดยใช้สำนวนและรูป
ประโยคระดับพื้นฐานมาก

หัวข้อการประเมินของบทนี้มีเพียง 2 หัวข้อ คือ “คำศัพท์/ไวยากรณ์” และ “การออกเสียง”
เนื่องจากว่าเนื้อหาที่ได้เรียนจนถึงบทที่ 5 ยังมีน้อยอยู่ จึงเป็นการประเมินผลการพูดรายงานที่ใช้รูป
ประโยคที่กำหนดให้และปริมาณเนื้อหาที่มีไม่มาก

ดังนั้น หัวข้อในการประเมินผลจะเปลี่ยนแปลงไปตามบทที่เรียน วัตถุประสงค์ของกิจกรรม
และระดับของเนื้อหา ผู้สอนจะต้องคิดว่านักเรียนต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นประมาณเท่าใดในการทำงานให้
สำเร็จได้ หรือในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้จำเป็นต้องใช้ความสามารถแบบใด แล้วจึงกำหนด
หัวข้อการประเมินผลให้สอดคล้องกัน

2.3 การประเมินผลกิจกรรมการทำบทบาทสมมติ

ต่อจากนี้จะแนะนำกิจกรรมการทำบทบาทสมมติและวิธีการประเมินผล ลองดูตัวอย่างบทที่ 7 และบทที่ 8 「あきこ Can-do」 ของบทที่ 7 คือ “สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกคุณสมบัติเฉพาะหรือจำนวนของสินค้า สอบถามราคาแล้วเลือกซื้อหรือสั่งสินค้าได้” และ 「あきこ Can-do」 ของบทที่ 8 คือ “สามารถใช้จำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกวันเวลาและสถานที่ แล้วชักชวนเพื่อนทำกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น ไปซื้อของ ไปกินข้าวด้วยกัน ฯลฯ ได้ รวมทั้งสามารถตอบรับหรือปฏิเสธคำชักชวนได้ด้วย”

มีวิธีการทำบทบาทสมมติ คือให้นักเรียนจับคู่และแจกบทบาทให้ แต่ขึ้นอยู่กับว่าจับคู่กับใคร อาจมีกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ก็ได้ เช่น นักเรียนคนหนึ่งฝึกพูดอย่างดีทำให้พูดได้คล่อง แต่คู่ของนักเรียนคนนี้ไม่สามารถดำเนินการสนทนาได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงขอเสนอให้อาจารย์จับคู่ทำบทบาทสมมติกับนักเรียน และประเมินผลนักเรียน หากสลับบทบาท หรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ง่ายลงก็จะสามารถทำได้ ลองนำเนื้อหาของบทนี้มาดัดแปลงใช้ดู

นอกจากนี้ยากจะแนะนำว่าไม่จำเป็นต้องประเมินผลเนื้อหาเฉพาะของบทใดบทหนึ่ง สามารถประเมินเนื้อหาที่เรียนมาแล้วในหลายๆ บทรวมกันได้

วิธีดำเนินการ	คำแนะนำและข้อควรระวังสำหรับนักเรียน
① แจกใบงานการทำบทบาทสมมติ(ดูหน้าถัดไป) ให้กับนักเรียน บอกให้นักเรียนอ่านให้ดีกว่าต้องทำอะไร	※ ใช้ภาษาไทยตรวจสอบให้ดีว่านักเรียนเข้าใจวิธีการหรือไม่
② นักเรียนกับอาจารย์ดำเนินการสนทนาตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ถ้าทำได้ อาจารย์ควรจดบันทึกสิ่งที่สังเกตได้และประเมินผล	※ จะดีมากหากใช้เทปหรือ IC recorder บันทึกเสียงไว้ จะได้เปิดฟังซ้ำและประเมินผลในภายหลังได้

◇ ใบงานสำหรับนักเรียน

◆ ข้อ 1

นักเรียนตั้งใจจะไปกินไอศกรีมที่ร้านแห่งใหม่สัปดาห์นี้ ลองคิดเรื่องต่อไปนี้เอง แล้วพูดชวนอาจารย์
-ไปวันอะไร (※ดูกำหนดการในสัปดาห์นี้ของนักเรียน แล้วชวนไปในวันที่นักเรียนว่าง)
-สิ่งที่อยากแนะนำ (※ตอบคำถามของอาจารย์)

วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์	วันเสาร์	วันอาทิตย์
สอบ		ดูหนังกับ แฟน		ซื้อของ กับเพื่อน		ไปทะเลกับ ครอบครัว

◆ ข้อ 2

นักเรียนมาที่ร้านแฮมเบอร์เกอร์ นักเรียนเป็นลูกค้า อาจารย์เป็นพนักงาน

- ①ดูเมนูแล้วสั่งอาหารตั้งแต่2อย่างขึ้นไป
- ②จ่ายเงินให้เท่ากับจำนวนที่พนักงานบอก

◇ สำหรับอาจารย์ วิธีดำเนินการและใบประเมินผล

ขอให้อาจารย์ดำเนินการสนทนากับนักเรียนไปตามลำดับโดยอ้างอิงสคริปต์(บทพูด)ต่อไปนี้
ตรงส่วนที่มีเครื่องหมาย 「→」 หมายถึง รอให้นักเรียนพูดมาก่อนแล้วจึงพูด
สำหรับโจทย์ข้อ2 ขอให้ใช้เมนูของร้านแฮมเบอร์เกอร์และตัวอย่างเงินที่อยู่ในหน้าถัดไป

◆ข้อ 1 : ตัวอย่างการสนทนาโต้ตอบ

นักเรียน	★อาจารย์★
①先生、(火・木・土)曜日に一緒にアイスクリームを食べに行きませんか。～は…ですよ。	→②いいですね。行きましょう。
→④金曜日ですか。金曜日はちょっと…。	③～さん、金曜日に日本料理を食べに行きませんか。 →⑤そうですか。じゃ、また今度。

◆ข้อ 2 : ตัวอย่างการสนทนาโต้ตอบ

นักเรียน	★อาจารย์★
	①いらっしゃいませ。
②～を [จำนวน] と、…を [จำนวน] ください。	→③はい。～と、…ですね。
⑤ (จ่ายเงิน)	④ (จำนวนเงิน) 全部で～円です。

◆ใบประเมินผลระดับการบรรลุ あきこ Can-do ของโจทย์ข้อ 1 และ 2

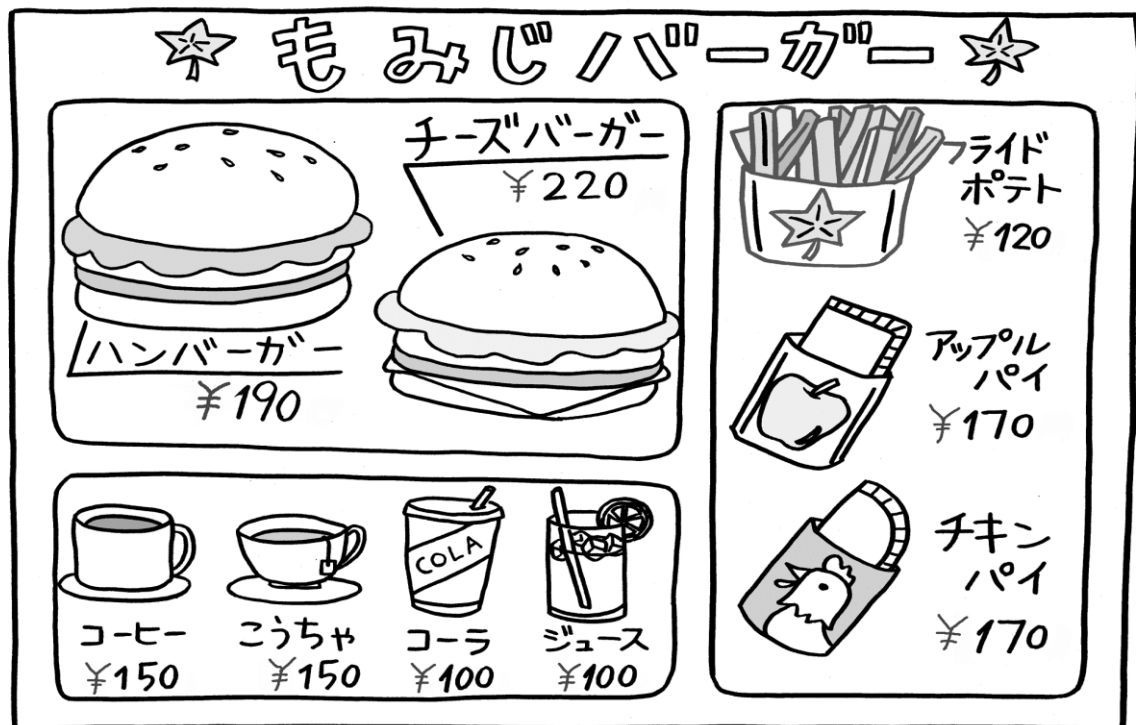
		1 พยายามอีกหน่อย	2 พุดได้	3 พุดได้ดี
คำศัพท์ ไวยากรณ์	ประเมินผล	□ใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ผิดหลายที่ ไม่สามารถใช้สำนวน (「～ませんか」「○曜日はちょっと…」「○を数と△を数ください」など) ได้	□ใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ผิดเล็กน้อย แต่สามารถใช้สำนวน (「～ませんか」「○曜日はちょっと…」「○を数と△を数ください」など) ได้	□แทบจะไม่พบที่ผิดของไวยากรณ์และคำศัพท์สามารถใช้สำนวน (「～ませんか」「○曜日はちょっと…」「○を数と△を数ください」など) ได้อย่างถูกต้อง
	ความคิดเห็น	ทบทวน.....อีกครั้ง	เข้าใจสิ่งที่เรียนเป็นอย่างดีจากนี้ขอให้พยายามแบบนี้ต่อไป	เข้าใจการใช้ภาษาญี่ปุ่นอย่างถูกต้อง สามารถพูดคุยกับคนญี่ปุ่นได้ทุกเมื่อ
การออกเสียง	ประเมินผล	□มีหลายจุดที่ออกเสียงแล้วฟังยาก ทำให้ไม่เข้าใจ	□มีบางจุดที่ออกเสียงแล้วฟังยากอยู่เล็กน้อย แต่ไม่เป็นปัญหาในการทำความเข้าใจ	□สามารถพูดออกเสียงอย่างไพเราะ ฟังง่าย
	ความคิดเห็น	ฝึกฝนโดยฟังซีดี และพูดออกเสียงให้มากขึ้น	ถ้าฝึกออกเสียงคำที่ยังออกเสียงได้ไม่ดี จะทำให้ดียิ่งขึ้น	ดีมาก ขอให้รักษาสภาพนี้ต่อไป
ท่าทีในการสื่อสาร	ประเมินผล	□หากคู่สนทนาไม่ช่วยเหลือ ก็จะไม่สามารถสื่อสารได้	□สามารถสื่อสารได้โดยไม่ต้องพึ่งคู่สนทนา	□สามารถสื่อสารได้ดี น่าประทับใจมาก
	ความคิดเห็น	ช้าๆ ไม่เป็นไร ค่อยๆ ฝึกพูดภาษาญี่ปุ่นไปทีละน้อย	สามารถชักชวนเพื่อนคนญี่ปุ่น หรือสั่งอาหารเป็นภาษาญี่ปุ่นได้ทุกเมื่อ	มีวิธีการคุยที่สามารถทำให้คู่สนทนารู้สึกดี ยอดเยี่ยม

◆บรรลุเป้าหมาย (กรณีที่ทำเครื่องหมายลงในตารางช่อง 2 หรือ 3)

- สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกวันเวลาและสถานที่ แล้วชักชวนเพื่อนทำกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น ไปซื้อของ ไปกินข้าวด้วยกัน ฯลฯ ได้ รวมทั้งสามารถตอบรับหรือปฏิเสธคำชักชวนได้ด้วย
- สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกคุณสมบัติเฉพาะหรือจำนวนของสินค้า สอบถามราคาแล้วเลือกซื้อหรือสั่งสินค้าได้

◆ 例 2 「ハンバーガーショップのロールプレイ」 メニュー

◆ 例 2 「ハンバーガーショップのロールプレイ」 お金 ※切って使ってください。

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการแนะนำวิธีประเมินผลกิจกรรมใน 3 รูปแบบ ขอให้นำตัวอย่างนี้ไปปรับให้สะดวกในการใช้ตามความเหมาะสม เช่น ขนาดของชั้นเรียน ระยะเวลาที่ใช้ สามารถบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพได้หรือไม่

3. วิธีการประเมินอื่นๆ

3.1 วิธีการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก

เนื่องจากในชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีจำนวนนักเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก และจำนวนชั่วโมงก็อย่างจำกัด ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะประเมินนักเรียนทุกคนจากการทำกิจกรรมเพียงครั้งเดียว กรณีที่ต้องการประเมินนักเรียนทุกคนภายในครั้งเดียว มีความจำเป็นที่จะต้องคิดค้นเปลี่ยนแปลงหลายๆ อย่าง เช่น ประเมินผลโดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในรูปแบบการสอนร่วมกันเป็นทีม หรือ ถ่ายวิดีโอเก็บไว้ ฯลฯ นอกจากนี้ อาจจะจัดกิจกรรมเพื่อประเมินผลหลายๆ ครั้ง อย่างเช่น แบ่งจำนวนครั้งในการทำกิจกรรม และเปลี่ยนกลุ่มนักเรียนที่จะถูกประเมินในแต่ละครั้ง เมื่อเป็นการประเมินผลอย่างต่อเนื่องเช่นนี้ จะเป็นการเพิ่มโอกาสในการพูดภาษาญี่ปุ่นให้กับนักเรียน และสามารถเสริมสร้างมุมมองให้กับนักเรียนให้รู้สิ่งที่จำเป็นในการใช้ภาษาญี่ปุ่นพูดสื่อสารคือสิ่งใด

3.2 เขียนเรียงความ ฝึกอ่านแล้วจึงพูดรายงาน

อาจารย์หลายท่านอาจจะคิดว่าการให้นักเรียนเขียนประโยค ตั้งใจท่องจำแล้วจึงพูดรายงานไม่น่าจะเรียกได้ว่าเป็นความสามารถในการพูดสื่อสารอย่างแท้จริง แน่นนอนตอนที่อีกฝ่ายพูดกับเราด้วยภาษาญี่ปุ่น หากเราสามารถตอบกลับด้วยภาษาญี่ปุ่นในทันทีได้ก็คงจะไม่มีปัญหาอะไร แต่การจะทำเช่นนั้นได้ต้องใช้ความสามารถในระดับสูงมากและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนและพูดจริงบ่อยๆ

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 1 เนื้อหาในตำรา 『あきこと友だち』 เป็นเนื้อหาในระดับ A1-A2 ของ JF Standard และในระดับนี้ก็มีเป้าหมายว่า “สามารถพูดรายงานเรื่องพื้นฐานอย่างสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวโดยฝึกซ้อมก่อนพูดจริงได้” การที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเขียนประโยคภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่เพิ่งเริ่มเรียน จากนั้น พยายามท่องจำ เพียงเท่านั้นก็คิดว่าเป็นประสบการณ์การใช้ภาษาญี่ปุ่นที่เพียงพอแล้ว และถ้านักเรียนได้สัมผัสความรู้สึกยินดีที่ “สามารถพูดเรื่องของตนเองหรือเรื่องของเพื่อนในห้องเป็นภาษาญี่ปุ่นได้” “ได้รับการยอมรับจากอาจารย์” สิ่งนี้จะเป็นแรงจูงใจให้พวกเขาเรียนภาษาญี่ปุ่นกันต่อไป ขอให้อาจารย์ให้กำลังใจและเอาใจช่วยนักเรียนในการพัฒนาความสามารถทางภาษาญี่ปุ่นของพวกเขาต่อไป

บทที่4 : กิจกรรมเสริม

เนื้อหาในบทนี้จะรวบรวมกิจกรรมเสริมอื่นๆ นอกเหนือจากที่นำเสนอไว้ในตำราไว้เพื่อทบทวนสิ่งที่เรียนจากตำรา 『あきこと友だち』 โดยรวม ทั้งนี้ นอกจากการฝึกแล้ว ยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนมาใช้สื่อสารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้อีกด้วย

1. บทสนทนาสั้นๆ (スキット)

อันดับแรก จะขอแนะนำกิจกรรมประเภททำเป็นคู่ที่เรียกว่า スキット คำว่า スキット (skit) หมายถึง “ละครฉากสั้นๆ บทสนทนาสั้นๆ” คือให้ผู้เรียนจำบทพูดเป็นภาษาญี่ปุ่น แล้วออกมาแสดงฉากการสนทนาด้วยบทพูดง่ายๆ ในบทบาทต่างๆ โดยแสดงสีหน้าและท่าทางประกอบด้วย

ยกตัวอย่างเช่น ในบทที่ 4 เป้าหมายตาม 「あきこ Can-do」 คือ “สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบในเรื่องอาหาร กีฬา วิชาเรียน ฯลฯ ด้วยสำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก”

วิธีฝึกอย่างหนึ่งที่ทำได้คือ ใช้บทสนทนาใน かいわ ที่อยู่ตำรา 『あきこと友だち』 แต่เนื่องจาก

ประโยคเหล่านั้นค่อนข้างยาว จึงอาจทำให้ตัดสนใจยากว่า ควรเลือกส่วนใดมาฝึก ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรเตรียมบทสนทนาอื่นที่ใช้รูปประโยคที่ต้องการฝึก โดยเริ่มแรก อาจให้แต่ละคนจำบทพูดคนละ 2-3 ประโยค จากนั้น จึงค่อยๆ เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ

บทสนทนาด้านล่างเป็นตัวอย่างบทสนทนาที่อาจนำไปใช้ได้ ให้นักเรียนจับคู่ โดยให้คนหนึ่งเป็นคนไทย และอีกคนหนึ่งสวมบทเป็นคนญี่ปุ่น ทั้งสองคนกำลังพูดคุยเกี่ยวกับอาหารไทย

ตัวอย่างบทสนทนา

タイ人 (A) : Bさんは、タイりょうりが好きですか。

日本人 (B) : はい、好きです。

タイ人 (A) : 何が好きですか。

日本人 (B) : トムヤムクンが好きです。

タイ人 (A) : そうですか。

日本人 (B) : Aさんは、日本りょうりが好きですか。

タイ人 (A) : はい、好きです。

日本人 (B) : 何が好きですか。

タイ人 (A) : すしが好きです。

日本人 (B) : そうですか。 (ชื่อสถานที่) に日本りょうりのレストランがありますか。

タイ人 (A) : はい、あります。／いいえ、ありません。

日本人 (B) : あー、そうですか。

◆ ตัวอย่างการฝึก

[จุดประสงค์] สามารถถามและตอบเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบในเรื่องอาหาร กีฬา วิชาเรียน ฯลฯ
ด้วยสำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมาก

[หัวข้อเรื่อง] อาหารที่ชอบ สิ่งที่ชอบ

[ประเภทการฝึก] บทสนทนาสั้นๆ

[เวลาที่ใช้] 50 นาที

[จำนวนคน] ฝึกเป็นคู่ๆ

[สิ่งที่ต้องเตรียม] ① บทสนทนาตัวอย่าง ② ภาพตามบทสนทนา

[ขั้นตอนปฏิบัติ]

เนื้อหา	หมายเหตุ
① ให้นักเรียนจับคู่ แล้วแจกตัวอย่างบทสนทนา	→ คาดว่านักเรียนน่าจะสนใจอ่านและพยายามจดจำบท ซึ่งเพียงแค่นั้นก็นับถือได้ฝึกในระดับหนึ่งแล้ว เมื่อ
② ให้ฝึกจนกว่าจะพูดได้คล่องโดยไม่ต้องดูบท	นักเรียนจำได้บ้างแล้ว ลองใช้ภาพในหน้าถัดไป ให้นักเรียนฝึกพูดโดยนึกสถานการณ์จากภาพเองโดยไม่ต้องดูบท
③ เมื่อพูดได้คล่องดีแล้ว ลองให้จับ	→ แม้จะเป็นบทสนทนาเดียวกัน แต่ความแตกต่าง

<p>คูคิด</p> <p>กันดูว่า สองคนนี้น่าจะคุยกันที่ไหน</p> <p>ในสถานการณ์ใด แต่ละคนน่าจะ</p> <p>อายุ</p> <p>ประมาณเท่าไร เป็นต้น</p> <p>④ เมื่อฝึกจนคล่องแล้ว ให้ออกมา</p> <p>แสดง</p> <p>หน้าชั้น</p>	<p>ของ</p> <p>สถานการณ์ที่แต่ละคูจินตนาการจะช่วยเพิ่มรสนาติการ</p> <p>ฝึก</p> <p>→ ครูควรให้คำติชมหลังการแสดงหน้าชั้นเรียน เพื่อ</p> <p>ช่วย</p> <p>กระตุ้นความสนใจเรียน</p>
--	--

[การฝึกพัฒนาทักษะ]

อาจฝึกเพิ่มเติมจากบทสนทนาข้างต้นได้อีก โดยให้นักเรียนคิดส่วนที่ขีดเส้นใต้ในบทสนทนาเองหรือให้เพิ่ม ประโยคอื่นๆ ในบทสนทนา หากนักเรียนได้ใช้ความคิดคิดสิ่งที่เป็นแบบฉบับของตัวเอง นอกเหนือจากสิ่งที่ครู กำหนดให้ จะทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกมากขึ้น

นอกจากนี้ อาจให้นักเรียนมีความเป็นตัวเองเพิ่มมากขึ้นด้วยการให้คิดหัวข้อสนทนาเองด้วย เช่น

อาจ

เปลี่ยนไปคุยเรื่องอาหาร กีฬา เพลง ฯลฯ แล้วให้คิดประโยคสนทนาช่วงท้ายเอง การฝึกแบบนี้อาจ

เสียเวลาใน

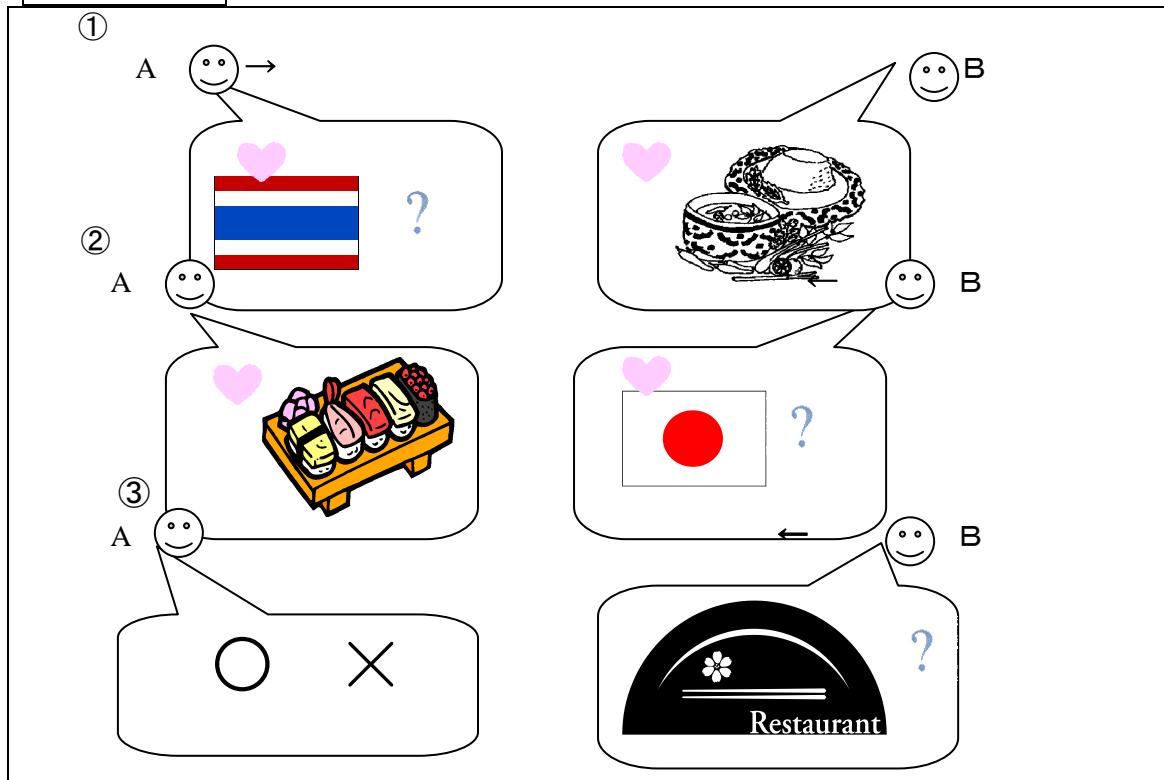
การคิดและแก้ประโยคให้ถูกต้อง แต่จะเป็นโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความเป็นตัวของตัวเอง นักเรียนคนอื่นก็จะรู้สึกสนใจและสนุกกับการฟังเรื่องของกลุ่มอื่น เป็นการกระตุ้นความสนใจเรียนให้มากขึ้นได้ด้วย

การฝึกโดยใช้กิจกรรมแบบ สคิต นี้สามารถทำได้ตั้งแต่ในช่วงต้นๆ ไปจนถึงระดับที่สูงขึ้น จึง

อยาก

แนะนำให้ลองใช้ดู

ตัวอย่างภาพที่ใช้ฝึก

2. กิจกรรมแบบกลุ่ม “ฝึกตามสถานการณ์จำลอง”

แม้ว่าผู้เรียนที่อยู่ในประเทศไทยมีโอกาสนำศัพท์หรือสำนวนภาษาญี่ปุ่นที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริงน้อยมาก แต่เราก็สามารถจำลองสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริงขึ้นในชั้นเรียนได้ หากสมมุติสถานการณ์ให้เหมือนจริงแล้วฝึกซ้อมมากๆ ในชั้นเรียน ก็จะสามารถใช้ได้โดยไม่วิตกกังวลเมื่อเจอสถานการณ์จริงในชีวิตจริง

จะขอเสนอ “การฝึกตามสถานการณ์สมมุติในการซื้อของ” ซึ่งอยู่ในตำราบทที่ 7

◆ ตัวอย่างการฝึก

[จุดประสงค์] สามารถใช้สำนวนและรูปประโยคระดับพื้นฐานมากบอกคุณสมบัติเฉพาะหรือจำนวนของ สินค้า สอบถามราคาแล้วเลือกซื้อหรือสั่งสินค้าได้

[หัวข้อเรื่อง] สิ่งที่ยากรับประทาน สิ่งที่ยากซื้อ

[ประเภทการฝึก] กิจกรรมกลุ่ม

[เวลาที่ใช้] 50 นาที x 2 - 3 ครั้ง

[จำนวนคน] กลุ่มละ 5 - 6 คน

[สิ่งที่ต้องเตรียม] ① อาหาร เครื่องดื่ม งานฝีมือของตัวเอง ② กระดาษ ปากกา ฯลฯ

[ขั้นตอนปฏิบัติ]

คาบเรียน	เนื้อหา	หมายเหตุ
ครั้งที่ 1	① ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม สมมุติให้แต่ละกลุ่มเป็นร้านค้า ให้กำหนดสินค้าและราคาเองตามความเหมาะสม ② ทำป้ายบอกราคาสินค้าหรือเมนูของร้าน ③ ฝึกทบทวนบทสนทนาของพนักงานขายกับลูกค้าในหน้า 57 ในตำราเล่มที่ 2	→ สินค้าที่จะขายอาจใช้ของที่นำมาเอง หรือใช้เป็นภาพวาดหรือกระดาษพับก็ได้ → ควรให้นักเรียนค้นข้อมูลมาเองและเขียนเป็นภาษาญี่ปุ่น
ครั้งที่ 2	① กำหนดสถานที่ตั้งร้านค้าในห้องเรียน แต่ละกลุ่มวางสินค้าตกแต่งร้าน ② แต่ละกลุ่มแบ่งนักเรียนสวมบทเป็นลูกค้ากับพนักงานขายอย่างละครึ่ง หลังจากฝึก สักพักหนึ่ง ให้สลับบทบาทกัน	→ ครูเดินตรวจว่า นักเรียนพยายามใช้ภาษาญี่ปุ่นในการซื้อขายจริงหรือไม่

[การฝึกเพิ่มพูนทักษะ]

ทดลองออกร้านในงานนิทรรศการของโรงเรียน น่าจะสามารถขายสินค้าได้หากได้ต้อนรับลูกค้าญี่ปุ่นจริงๆ

3. การเสนอผลงานหน้าชั้น (Presentation)

เมื่อนักเรียนมีความรู้ภาษาญี่ปุ่นในระดับหนึ่งแล้ว อาจใช้คาบเรียนช่วงท้ายหลายคาบเตรียมงานแล้วให้นักเรียนแสดงผลงานเป็นกลุ่มซึ่งเรียกว่า presentation ในคาบสุดท้าย กิจกรรมนี้ไม่จำกัดตายตัวว่าจะต้องมีความรู้ในระดับใด จะเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็สามารถทำได้โดยใช้ความรู้เท่าที่เรียนมา นอกจากนี้ ยังสามารถนำมาใช้เวลามีแขกชาวญี่ปุ่นมาเยือนโรงเรียนหรือในโอกาสพิเศษอื่นๆ นอกเหนือจากเวลาเรียนปกติได้อีกด้วย

◆ ตัวอย่างการฝึก

[จุดประสงค์] สามารถบอกเล่ากิจกรรมที่ได้ทำในวันหยุดโดยใช้จำนวนและรูปประโยคพื้นฐาน

[หัวข้อเรื่อง] การแนะนำสถานที่โปรดในท้องถิ่นของตนเองรวมทั้งกิจกรรมที่ได้ทำ ณ ที่นั้นๆ (show and tell)

[ประเภทการฝึก] การเสนอผลงานหน้าชั้น

[เวลาที่ใช้] 50 นาที x 4 ครั้ง + งานภาคสนาม

[จำนวนคน] กลุ่มละ 5 – 6 คน

[สิ่งที่ต้องเตรียม] ① คำถามเกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ② ชีทแบบฝึกหัดรูปประโยค ③ แบบ

ประเมินผล

[ขั้นตอนปฏิบัติ]

คาบเรียน	เนื้อหา	หมายเหตุ
ครั้งที่ 1 สร้าง แรงจูงใจ และ แบ่งกลุ่ม	① แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ② ครูนำเสนอสถานที่หลายๆ แห่งที่คุ้นเคยกันดีในท้องถิ่นนั้น (เช่น ภูเขา แม่น้ำ ทะเล ตลาด ศูนย์การค้า วัด พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ) ③ แต่ละกลุ่มเลือกสถานที่หนึ่งแห่ง ครูแจกคำถามเกี่ยวกับสถานที่นั้น	→ ควรกำหนดประเด็นที่จะถามเกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ ไว้ให้ชัดเจน (เช่น ชื่อสถานที่ไปกับใครเมื่อใด ไปอย่างไร ลักษณะของสถานที่เป็นอย่างไรมีอะไรและได้ทำอะไรบ้าง อากาศในวันนั้นเป็นอย่างไร ฯลฯ)

ภาค สนาม	แต่ละกลุ่มเดินทางไปสถานที่จริง หาข้อมูลเพื่อ ตอบคำถาม และถ่ายรูปประกอบการรายงาน	→ ใช้ความระมัดระวังในการเดินทาง ด้วย
ครั้งที่ 2 เตรียม รายงาน หน้าชั้น①	① ครูทบทวนรูปประโยคที่เรียนแล้วและต้องใช้ ในการรายงานหน้าชั้น ② แต่ละกลุ่มแล้วเขียนบทบรรยายโดยใช้ สำนวนและรูปประโยคที่เรียนมากับคำตอบที่ หามาได้	→ ฝึกสรุปดีดของกริยาและคุณศัพท์
การ ตรวจแก้	ครูตรวจแก้ความถูกต้องของบทบรรยาย	→ ควรคงสิ่งที่นักเรียนเขียนไว้ให้มากที่สุด ตรวจแก้เฉพาะคำศัพท์ ไวยากรณ์ และ รูปประโยคโดยไม่แตะต้องเนื้อหา
ครั้งที่ 3 เตรียม รายงาน หน้าชั้น②	นักเรียนฝึกซ้อมตามบทที่ครูตรวจแก้ไขแล้ว โดย นำ ภาพหรือรูปถ่าย (โปสการ์ด) ต่างๆ ประกอบการ รายงานด้วย แบ่งบทบรรยายให้ได้พูดครบทุกคน	→ ครูอาจสอนวิธีออกเสียงและวิธีใช้รูป ถ่ายประกอบด้วย
ครั้งที่ 4 รายงาน	รายงานหน้าชั้นกลุ่มละประมาณ 5 นาที	

[การฝึกเพิ่มพูนทักษะ]

แต่ละกลุ่มรวบรวมสิ่งที่เสนอทำเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาญี่ปุ่น การได้ใช้ทักษะด้านอื่นนอกจาก
การพูดจะทำให้จดจำและเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

4. การจัดทำวิดีโอ

เป็นการเสนอผลงานแบบหนึ่งโดยใช้ความรู้หลายๆ เรื่องที่เรียนมา ลองเลือกหัวข้อให้เหมาะกับระดับความรู้ของนักเรียน แล้วลองทำดูนะค่ะ

◆ ตัวอย่างการฝึก

[จุดประสงค์] จัดทำวิดีโอสั้นๆ ที่พูดเป็นภาษาญี่ปุ่น

[หัวข้อเรื่อง]

- การแนะนำสถานที่โปรด
- การแนะนำโรงเรียน
- การแนะนำวิธีทำอาหารไทย
- การแนะนำงานประเพณีในท้องถิ่น
- การสัมภาษณ์เพื่อน
- การสัมภาษณ์ครู เป็นต้น

[ประเภทการฝึก] การเสนอรายงานด้วยวิดีโอ

[เวลาที่ใช้] 50 นาที x 3 ครั้ง + การถ่ายทำวิดีโอนอกสถานที่

[จำนวนคน] กลุ่มละ 5 – 6 คน

[สิ่งที่ต้องเตรียม] กล้องถ่ายวิดีโอ

[ขั้นตอนปฏิบัติ]

คาบเรียน	เนื้อหา	หมายเหตุ
ครั้งที่ 1 สร้างแรงจูงใจ และแบ่งกลุ่ม	① แบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5-6 คน แต่ละกลุ่มประชุม กำหนดเนื้อหาที่จะถ่ายเป็นวิดีโอ ② ร่วมมือกันคิดเรื่องและบทพูดให้ทุกคนในกลุ่มมี ส่วนในการทำและร่วมแสดงพอๆ กัน	→ จะใช้หัวข้อเดียวกันทุกกลุ่ม หรือแตกต่างกันแล้วแต่กลุ่มก็ได้
การ ตรวจแก้	ครูตรวจแก้บทพูด	→ ตรวจความถูกต้องของภาษา และดูว่าทุกคนในกลุ่มมีปริมาณ บทพูดใกล้เคียงกัน
ครั้งที่ 2 การฝึกซ้อม	① ครูคืนบทที่ตรวจแก้แล้วให้นักเรียน ② แต่ละกลุ่มฝึกซ้อมตามบทของตน ③ แต่ละกลุ่มกำหนดสถานที่และเวลาการถ่ายทำวิดีโอ	→ ครูเดินตรวจการฝึกซ้อมและ คอยแก้การออกเสียง
การถ่ายและ ตัดต่อวิดีโอ	แต่ละกลุ่มออกไปทำวิดีโอตามบทที่ทำได้และตัดต่อ	
ครั้งที่ 3 การเสนอผลงาน	ร่วมกันชมวิดีโอของแต่ละกลุ่ม	→ เชิญแขกจากภายนอกร่วม ชมหรือจัดประกวดวิดีโอด้วยก็ได้

กิจกรรมนี้ใช้ความรู้หลายๆ เรื่องที่ได้เรียนมาฝึกร่วมกัน แต่ก็สามารถใช้ในช่วงต้นหรือช่วงครึ่งหลังของตำรา『あきこと友だち』ก็ได้ขึ้นอยู่กับหัวข้อเรื่อง เช่น หากทำหัวข้อ“สัมภาษณ์เพื่อน” อาจใช้ความรู้ที่เรียนจนถึงบทที่ 10 สัมภาษณ์เพื่อนเกี่ยวกับครอบครัวดังนี้

(ตัวอย่างบทสัมภาษณ์)

レポーター : Aさんにインタビューします。Aさんの兄弟は何人ですか。

A : 3人です。兄と妹と私です。

レポーター : 兄弟は学生ですか。

A : はい、そうです。兄は大学生です。妹は中学3年生です。

レポーター : 休みの日、よく兄弟とどこかへ行きますか。

A : はい、兄とサッカーをしに行きます。

レポーター : そうですか。お兄さんはサッカーが上手ですか。

A : あまり上手ではありません。でもサッカーが大好きです。

レポーター : そうですか。どうもありがとうございました。

หากใช้เมื่อเรียนไปถึงบทที่ 25 แล้ว ก็อาจสัมภาษณ์ในหัวข้ออื่นได้ด้วย เช่น

(ตัวอย่างบทสัมภาษณ์)

レポーター : すみません、インタビューをお願いしたいんですが。

日本人 : はい、どうぞ。

レポーター : しょうらい、どんな仕事をしたいですか。

日本人 : (อาชีพ) になりたいと思っています。

レポーター : (อาชีพ) ですか。では、(อาชีพ) になるために、何をしようと思っていますか。

日本人 : そうですね。(～たい・よう) と、と思っています。

レポーター : そうですか。どうもありがとうございました。がんばってくださいね。

日本人 : ありがとうございます。

จะเห็นว่า สามารถปรับใช้ได้ตามความรู้ของนักเรียนในแต่ละช่วงตอน การให้นักเรียนได้ลงเขียนบทพูดเองจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคที่เรียนมาแล้วมาใช้จริง อีกทั้งนักเรียนจะพยายามหาข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับรูปประโยคอื่นๆ ที่อยากพูด จึงเป็นการกระตุ้นให้อยากเรียนรู้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้นักเรียนยังได้สนุกสนานกับการชมวิดีโอของกลุ่มอื่นๆ เป็นอย่างไรอีกด้วย

ท้ายเล่ม

ยังจำความโลดโลดดีใจในครั้งแรกที่สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศที่เรียนมาได้ไหมคะ ตัวผู้เขียนเองเคยเรียนภาษาไทยตอนอยู่มหาวิทยาลัย และยังความรู้สึกประทับใจตอนที่สามารถสนทนาได้อย่างเป็นเรื่องเป็นราวเป็นครั้งแรกได้ดีจนทุกวันนี้ ตอนนั้น อาจารย์ที่สอนตั้งคำถามว่า “เมื่อตอนที่ยังกินอะไรครับ” ผู้เขียนตอบว่า “คัทสึดังคะ” (คัทสึดังคือหมูชุบแป้งขนมปังทอด) แม้ว่าจริงๆ แล้ว คำตอบนั้นมีภาษาไทยอยู่คำเดียวคือ “คะ” แต่ก็รู้สึกปลื้มใจมากที่สามารถเข้าใจภาษาไทยและตอบคำถามนั้นได้

แม้ว่าตอนนี้สถานการณ์ของผู้เขียนจะเปลี่ยนเป็นผู้สอนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีโอกาสสัมผัสกับความประทับใจในการทำงานอยู่ เช่น ในโรงเรียนที่ผู้เขียนเคยไปเยี่ยมชมมา มีนักเรียนที่ตื่นเต้นที่ได้พบคนญี่ปุ่นจริงๆ เป็นครั้งแรกแต่ก็ยังรวบรวมความกล้าส่งเสียงทักทายว่า 「こんにちは」 「はじめまして」 พอผู้เขียนทักทายตอบกลับไปแล้วแต่ละคนจะทำสีหน้าตื่นเต้นดีใจว่า “เขาฟังภาษาญี่ปุ่นฉันรู้เรื่อง!” “ฉันพูดกับคนญี่ปุ่นรู้เรื่อง!” สำหรับผู้เขียนเอง ช่วงเวลานั้นก็เป็นนาทีแห่งความดีใจเช่นกัน

เพียงคำว่า こんにちは คำเดียวก็ถือว่าเป็นการสื่อสารที่สมบูรณ์แบบ การที่สามารถสื่อสารกับคนชาติอื่นด้วยภาษาที่เรียนมาถือว่าเป็นเรื่องวิเศษจริงๆ ผู้เขียนหวังว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะมีโอกาสสัมผัสความปลื้มใจนั้นมากๆ เพิ่มพูนศักยภาพและเปิดโลกของพวกเขาให้กว้างไกลยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ

และที่ผู้เขียนขอแสดงความรู้สึกนับถือไว้ ณ ที่นี้ก็คือความใส่ใจของครูผู้สอนชาวไทย ผู้เขียนขอแสดงความคารวะต่อครูอาจารย์ชาวไทยทุกท่านที่มีมานะอดทน คอยพลิกแพลงรูปแบบการสอน และเข้าร่วมสัมมนา ต่างๆ โดยมุ่งหวังจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ให้ได้มากที่สุด ผู้เขียนรู้สึกขอบคุณตัวเองที่ต้องขอเอาครูอาจารย์ทุกท่านเป็นแบบอย่างและมานะพยายามต่อไปเช่นกัน

ผู้เขียนหวังว่า หนังสือคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและครูอาจารย์ทุกท่าน ผู้เขียนจะดีใจมากหากจะช่วยทำให้ทุกคนได้อิ่มเอมกับความรู้สึกว่า “ฉันพูดได้” “เขาฟังฉันรู้เรื่อง” “อยากพูดอีกเยอะๆ” “คุยภาษาญี่ปุ่นสนุกจริงๆ”

ท้ายที่สุดนี้ ในการทำคู่มือเล่มนี้ ผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆ ทั้งช่วยถ่ายทอดประสบการณ์ให้ฟัง รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำต่างๆ ผู้เขียนจึงขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

บรรณานุกรม

参考文献

- 国際交流基金(2007)『国際交流基金 日本語教授法シリーズ 9 初級を教える』ひつじ書房
- 国際交流基金(2007)『国際交流基金 日本語教授法シリーズ 6 話すことを教える』ひつじ書房
- 国際交流基金(2010)『JF 日本語教育スタンダード 2010』
- 国際交流基金(2010)『JF 日本語教育スタンダード 2010 利用者ガイドブック』
- 森本由佳子(2011)「JF 日本語教育スタンダード—Can-do の可能性—」『日本語教育紀要』第 8 号、国際交流基金バンコク日本文化センター
- Council of Europe (2001) *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge: Cambridge University Press

参考 URL

- 国際交流基金「JF 日本語教育スタンダード」
<http://jfstandard.jp/top/ja/render.do>
- 国際交流基金「みんなの Can-do サイト」
<http://jfstandard.jp/cando/top/ja/render.do>
- 国際交流基金日本語国際センター「みんなの教材サイト」
<http://minnanokyozai.jp/kyozai/home/ja/render.do>